

MALATYA 2. OSB İŞGEM MESLEKİ EĞİTİM İLE BÜYÜYOR FİZİBİLİTE RAPORU

Kasım 2019, Malatya

A. YÖNETİCİ ÖZETİ

KOBİ'lerin; küreselleşmeden kaynaklanan yüksek rekabete ayak uydurma, yeterli sermayeye sahip olma, yenilikçi projeler üretme, ortak iş ve proje geliştirme gibi hususlarda güçlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Sanayi bölgelerindeki üretim hareketliliği ülke üretkenliği ile doğrudan ilişkilidir. Üretimde faaliyetlerinin artması, üretimde büyümenin gerçekleşmesi için işletmeleri bünyesinde bulunduran sanayi sitelerinin sağladıkları avantajlar oldukça önemlidir.

2015 yılından beri 8.315 m² alan üzerinde 3.772 m² kapalı alanda hizmet vermek üzere kurulan İŞGEM'de ortalama büyüklüğü 23 m² ile 125 m² arasında değişen 38 işlik, 10 depo, idari bürolar ve kafeterya bulunmaktadır. Bununla birlikte; gerekli teknolojik donanımdan oluşan iş konsolu, danışma ve sekreterlik hizmeti, eğitim ve toplantı odası, sergi ve fuaye alanı, konferans salonu, telefon santralı, kütüphane, güvenlik ve İnternet hizmetleri ücretsiz sunulmaktadır.

Yapılan araştırmalar sonucunda; işletme sahiplerinin kullandıkları işletme alanlarının yetersizliği hususunda büyük bir oranda hemfikir oldukları, verimli ve tam kapasiteli çalışabilmek için ihtiyaç duyulan daha büyük alanların gerekliliği belirlenmiştir.

Ayrıca işletmenin ömrünü devam ettirebilmesi için çalışanların etkin ve verimli bir şekilde çalışmaları gerekmektedir. Bu bakımdan çalışanlarla ilgili olarak yapılan araştırmalar çoğunlukla işgücü verimliliğinde artış sağlanması ve bu artışı sağlayacak unsurların belirlenmesi ve uygulanması üzerinedir. Verimlilik her ne kadar sonuçları itibariyle toplumsal kalkınma, sanayide ve hizmetler sektöründe sahip olunan kaynakların optimal kullanımı gibi kavramlarla ilişkili olsa da, verimlilik artışı fiilen işletme ya da şirket bünyesinde gerçekleşmektedir. Gelişmekte olan ekonomilerde kalkınmanın sağlanmasında kaynakların etkin kullanımı, insan kaynağının gelişimine ve insana yatırıma verilen öneme bağlıdır.

Değişikliklere şirketlerin uyum sağlaması; teknoloji transferi, teknoloji üretimi, yenilikleri izleme politikalarının uygulanması ile içinde teknoloji eğitimi de bulunan nitelikli insan gücü yetiştirilmesi, insan gücünün yerinde ve etkin kullanımı ile mümkün olacaktır. Nitelikli insan gücü öneminin artması, mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesini de gündeme getirmiştir. Mesleki niteliklerin, yeni teknolojik değişimler ve değişen ihtiyaçlar paralelinde geliştirilmesi gerekmektedir. Yani, bu konuma uygun bilgi ve nitelik içeren insan gücüne ihtiyacı bulunmaktadır.

Malatya 2. OSB İŞGEM'in hemen karşısında bulunan, 9.161 m² imara hazır arsa üzerine yapılacak 6.412 m² kapalı alanda, ihtiyaç olan 300 – 600 m² kare arası büyüklüklerde 18 yeni

işlik ve aynı yapı içerisinde 1.500m² Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi yapılmasının çok boyutlu incelenmesi bu çalışmanın gerekçesidir.

Malatya’da yeni yatırım yapacak veya gelişim aşamasında olan girişim ve girişimcilere istenen büyüklükte iş yeri sağlamakta yaşanan zorluklar yapılan araştırmalar ve görüşmeler sonucunda açıkça tespit edilmiştir.

Aynı zamanda yine bu çalışma öncesinde yapılan araştırmalarla birlikte bu fizibilite çalışması esnasında Malatya Endüstrisinde birçok işletmenin, Malatya Çalışma ve İşkurumu İl Müdürlüğü ve Fırat Kalkınma Ajansı gibi kurum kuruluşların da karşılaştıkları üzere, nitelikli ve sahada verimle çalışabilecek işgücü bulmada büyük zorluklar yaşadığı tespit edilmiştir.

Bunun ötesinde yine görülmüştür ki Mesleki ve Teknik Eğitim konusunda Sanayicilerin gözünde hem yetişen insangücü hem de yetiştiren eğtici/öğretici ayağında istenen seviyede bilgi, beceri ve motivasyonda yeterlilikleri olumsuz anlamda sorgulanmaktadır.

Bir tarafta il sosyo – ekonomik ve işgücü piyasası nicel verileri istenen seviyelerden uzakta iken diğer tarafta çözüm olarak bahse konu 2. OSB İŞGEM Mesleki Eğitimle Büyüyor Projesi Ekonomik ve Sosyal analizleri olumlu sonuçları olacağı hususu öngörülmüştür.

Bunun yanında finansal ve bölgesel analiz sonuçları da değer/fayda açısından incelendiğinde yapılacak yatırım projesinin etkisinin sürdürülebilir düzlemde ele alınması ile yararlı olacağı ve bölgede birçok projeye örnek teşkil edeceği bulguları ile karşılaşılmıştır.

B. ANA RAPOR

1. İÇİNDEKİLER

İçindekiler

A. YÖNETİCİ ÖZETİ	1
B. ANA RAPOR	3
1. İÇİNDEKİLER.....	3
2. GİRİŞ.....	6
2.1. Raporun Amacı.....	6
2.2. Raporun Kapsamı ve Organizasyonu.....	6
2.3. Raporun Çalışma Yöntemi	7
2.4. Rapor Bulgularının Özeti	7
2.5. Sonuç Ve Öneriler	8
3. PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI.....	10
3.1. Projenin Adı ve Amacı	10
3.1.1. Projenin Adı.....	10
3.1.2. Projenin Amacı	10
3.2. Projenin Türü ve Teknik İçeriği	11
3.3. Proje Bileşenleri.....	12
3.4. Projenin Büyüklüğü, Uygulama Süresi, Yeri ve Alanı.....	15
3.5. Projenin Çıktıları	15
3.6. Projenin Ana Girdileri.....	16
3.7. Projenin Hedef Aldığı Kitle ve Bölge.....	17
4. PROJENİN ARKA PLANI	19
4.1. Sosyo-ekonomik Durum (genel, sektörel ve/veya bölgesel)	19
4.1.1. İŞGEM Kavramı ve Mesleki ve Teknik Eğitim Kavramı.....	19
4.1.2. Sektörel ve Bölgesel Düzeyde Malatya Sosyo-Ekonomik Yapısı.....	23
4.2. Sektörel, Bölgesel Politikalar ve Programlar	34
4.3. Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat (teşvik ve YİD mevzuatı gibi).....	37
4.4. Proje Fikrinin Kaynağı ve Uygunluğu	40
4.4.1. Projenin Sektörel ve Bölgesel Kalkınma Amaçlarına (politika, plan ve programlar) Uygunluğu	40
4.4.2. Projenin Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projelerle ilişkisi	41
4.4.3. Projenin Diğer Kurum Projeleri İle İlişkisi	44
4.4.4. Projenin İdarenin Stratejik Planı ve Performans Programına Uygunluğu	45

4.4.5. Proje Fikrinin Ortaya Çıkışı	46
5. PROJENİN GEREKÇESİ.....	48
5.1. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Talep Analizi.....	48
5.1.1. Talebi Belirleyen Temel Nedenler Ve Göstergeler	48
5.1.2. Talebin Geçmişteki Büyüme Eğilimi	56
5.1.3. Mevcut Talep Düzeyi Hakkında Bilgiler	59
5.1.4. Mevcut Kapasite Ve Geçmiş Yıllar Kapasite Kullanım Oranları.....	60
5.2. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Gelecekteki Talebin Tahmini	61
5.2.1. Bölgenin Ekonomik Büyüme Senaryosu (Hedef Ve Stratejiler) Ve Talep Tahminleri İle İlişkisi	61
5.2.2. Talebin Gelecekteki Gelişim Potansiyeli Ve Talebin Tahmini.....	62
5.2.3. Talep Tahminlerine Temel Teşkil Eden Varsayımlar, Çalışmalar Ve Kullanılan Yöntemler.....	77
6. MAL VE/VEYA HİZMETLERİN SATIŞ-ÜRETİM PROGRAMI	80
6.1. Satış Programı	80
6.2. Üretim Programı	80
6.3. Pazarlama Stratejisi	81
6.3.1. Fiyatlandırma	82
6.3.2. Tanıtım	82
6.3.3. Yer Seçimi	83
7. PROJE YERİ/UYGULAMA ALANI	84
7.1. Fiziksel Ve Coğrafi Özellikler	84
7.1.1. Coğrafi Yerleşim.....	84
7.1.2. İklim (Yağış Oranı, Nem, Sıcaklık, Rüzgâr Vb.).....	84
7.1.3. Toprak Ve Arazi Yapısı İle İlgili Bilgiler	84
7.1.4. Bitki Örtüsü	85
7.1.5. Su Kaynakları.....	85
7.1.6. Diğer Doğal Kaynaklar	85
7.2. Ekonomik ve Fiziksel Altyapı.....	85
7.3. Sosyal Altyapı	87
7.4. Kurumsal Yapılar.....	87
7.5. Çevresel Etkilerin Ön-değerlendirmesi.....	89
7.6. Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti	90
8. TEKNİK ANALİZ VE TASARIM	90
8.1. Kapasite Analizi ve Seçimi.....	90
8.2. Alternatif Teknolojilerin Analizi ve Teknoloji Seçimi	91
8.3. Seçilen Teknolojinin Çevresel Etkileri, Koruma Önlemleri ve Maliyeti.....	91

8.4. Teknik Tasarım (süreç tasarımı, makine-donanım, inşaat işleri, arazi düzenleme, yerleşim düzeni, iller bazında dağılım vb.).....	91
8.5. Yatırım Maliyetleri (inşaat, makine-donanım, il bazında dağılımı vb.).....	92
9. PROJE GİRDİLERİ	93
9.1. Girdi İhtiyacı.....	93
9.2. Girdi Fiyatları ve Harcama Tahmini	93
10. ORGANİZASYON YAPISI, YÖNETİM VE İNSAN KAYNAKLARI	94
10.1. Kuruluşun Organizasyon Yapısı ve Yönetimi	94
10.2. Organizasyon ve Yönetim Giderleri	95
10.3. İnsan gücü İhtiyacı ve Tahmini Giderler	97
11. PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI.....	98
11.1. Proje Yürütücüsü Kuruluşlar ve Teknik Kapasiteleri	98
11.2. Proje Organizasyonu ve Yönetim (karar alma süreci, yapım yöntemi vb.).....	100
11.3. Proje Uygulama Programı (Termin Planı)	102
12. İŞLETME DÖNEMİ GELİR VE GİDERLERİ.....	103
12.1. Üretimin ve/veya Hizmetin Fiyatlandırılması.....	103
12.2. İşletme Gelir ve Giderlerinin Tahmin Edilmesi	103
13. TOPLAM YATIRIM TUTARI VE YILLARA DAĞILIMI	104
13.1. Toplam Yatırım Tutarı	104
13.1.1. Yatırım Dönemi Faizleri	104
13.1.2. İşletme Sermayesi	105
13.2. Yatırımın Yıllara Dağılımı.....	106
14.1. Yürütücü ve İşletmeci Kuruluşların Mali Yapısı	107
14.2. Finansman Yöntemi (özkaynak, dış kredi, hibe, YİD vb.)	107
14.3. Finansman Kaynakları ve Koşulları.....	108
14.4. Finansman Maliyeti.....	108
14.5. Finansman Planı	108
15. PROJE ANALİZİ.....	109
15.1. FİNANSAL ANALİZ.....	109
15.2. EKONOMİK ANALİZ	111
15.3. SOSYAL ANALİZ	112
15.4. BÖLGESEL ANALİZ.....	113
15.5. DUYARLILIK ANALİZİ	114
15.6. RİSK ANALİZİ	114
16. EKLER.....	117

2. GİRİŞ

2.1. Raporun Amacı

Malatya 2. OSB İŞGEM'in hemen karşısında bulunan, 9.161 m² imara hazır ve 2. OSB İŞGEM'in bünyesine katılmak üzere Proje yürütücü kuruluşu Malatya Ticaret ve Sanayi Odasına tahsisi yapılan arsa bulunmaktadır.

Hâlihazırda Malatya 2. OSB İŞGEM bünyesinde bulunan ve % 100'ü doluluk oranına ulaşan 3.772 m² kapalı alan ve 38 işlik ile 3 – 5 yıl süre ile yeni kurulan işletmelere uygun ücretlerle kiralama yapmaktadır. Bunun yanında girişimcilere danışmanlık, eğitim, koçluk ve mentörlük gibi hizmetler vererek ilk kuruldukları yıllarda başarılı olabilmeleri için teknik destek sağlamaktadır.

Yapılan bu çalışmanın amacı; bahse konu tahsisi İŞGEM bünyesinde kullanılmak üzere Malatya TSO'ya yapılan 9.161 m² arsanın üzerine yapılacak 6.412 m² kapalı alan binada, ihtiyaç olan 300 – 600 m² arası büyüklüklerde, 18 yeni işlik oluşturmaktır. Ayrıca aynı yapı içerisinde 1.500 m² Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi yapılmasının çok boyutlu olarak irdelenmesi ile yatırım kararı verecek muhataplara rehberlik etmektir.

2.2. Raporun Kapsamı ve Organizasyonu

Bu çalışma Malatya Ekonomisini ve İşgücü piyasasını kapsamaktadır. Malatya'da iş kurmak isteyen, işini geliştirmek isteyen girişimci ve yatırımcılar ile ilgili doğan yer ihtiyacı ve Malatya'da sanayi işletmelerinde nitelikli ve verimli işgücü ihtiyacının düzeyi derinlemesine bu fizibilite çalışması ile irdelenmiştir.

Ayrıca Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi bünyesinde eğitim alacak gençler ve ailelerinin meslek sahibi olmaları için motivasyonlarının düzeyi de hem ulusal hemde bölgesel açıdan ele alınmıştır.

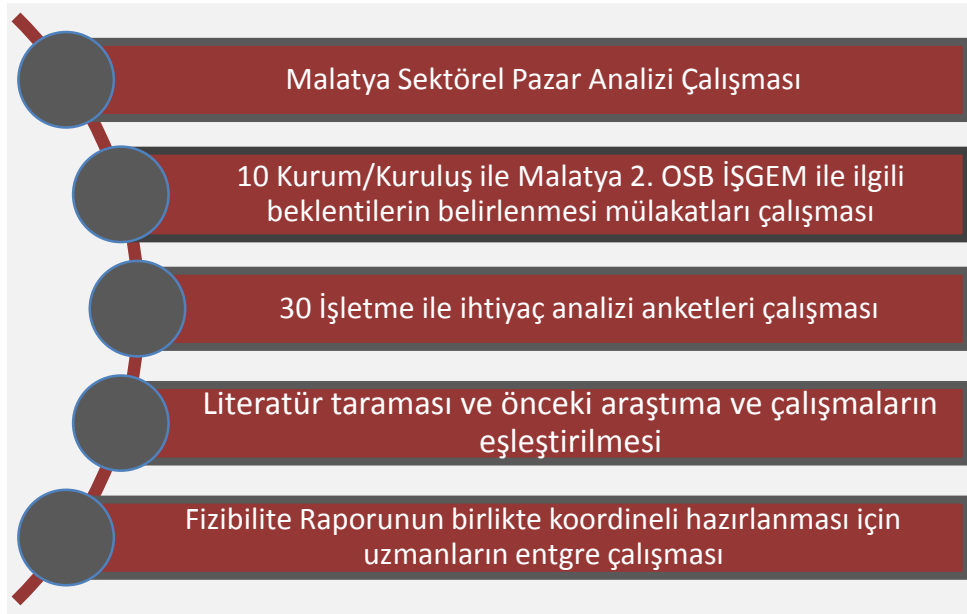
Bu çalışma yapılırken iki bileşen halinde işlenmiş ve konsolide hale getirilmiştir. Bileşenlerden biri Malatya 2. OSB İŞGEM'e yeni ve mevcuttan daha büyük işliklerin eklenmesi, diğeri ise Yeni İŞGEM'e ait yapı içerisinde Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezinin oluşturulmasıdır.

Bu çalışma için bir proje ekibi kurulmuş olup bu proje ekibinde yüklenici işletmeden 3 kıdemli uzman görev almıştır. Bu üç uzmandan bir tanesi proje ekibi lideri olarak çalışmıştır. Ayrıca proje ekibinde Malatya TSO Genel Sekreteri, İŞGEM Genel Müdürü ve Malatya 2. OSB İŞGEM Müdürü görev almıştır.

2.3. Raporun Çalışma Yöntemi

Yapılan çalışma öncelikle proje başlangıç toplantısı yapılarak başlamıştır. Bu toplantı esnasında ihale yolu ile alınan Fizibilite projesi çalışması detayları, geçmiş çalışmalar, beklentiler ve öneriler üzerine görüşülmüştür.

Proje Ekibi bu çalışma için masa başı literatür araştırmaları, İŞGEM Müdürü ile beraber yarı yapılandırılmış görüşmeler, akademik çalışmaların incelenmesi ve daha önceden yapılmış kurum çalışmalarından faydalananarak bu raporu oluşturmuşlardır.

2.4. Rapor Bulgularının Özeti

Çalışmalar esnasında yapılan kapsamlı araştırmalar, görüşmeler ve analizler göstermiştir ki;

- Malatya özelinde 300 – 600 m² büyüklüğünde işlik ihtiyacı büyüktür.
- Küçük ve orta büyüklükteki işletmelere yönelik iş yeri bulmakta muhataplar sıkıntı çekmektedir.
- Organize Sanayi Bölgelerinde orta büyüklükte işletmelere ihtiyaç duyan sanayiciler tedarikçilerin uzakta olmaları sebebi ile sorun yaşamaktadırlar.
- Sanayisi gelişmiş illerde özellikle tedarikçi konumunda orta büyüklükte işletmelerin varlığı il sanayisinin gelişmesi ve sektörel kümelerin oluşumu için son derece önemlidir.
- Göç vermeyen ve göç alan illerde sanayinin işletme büyüklükleri çeşitlilik açısından karar vermede etkindir.
- Malatya nitelikli istihdam bulmada ve oluşturmada istenilen düzeyde değildir.

- Sanayi işletmeleri istihdam edecekleri personel ihtiyacını karşılamada sıkıntılar yaşamaktadır.
- Nitelikli işgücü yetiştirmede genellikle iş başında eğitim modeli kullanılmakta ve bu da işletmelerin verimliliğini düşürmektedir.
- Tekstil ve konfeksiyon gibi bazı sektörlerde yetişen işgücü çalıştığı yerden ayrıldığında aynı sektörde nitelikli olmasına rağmen rakip firmaların yetiştirdiği eleman olduğundan istihdan edilmemektedir.
- Malatya’da milli eğitim ve üniversitelerden mezun olan gençler sayı olarak az ve saha tecrübesi olarak işverenlerin istediği düzeyde bulunmamaktadır.
- Eğitim camiası işveren gözünde, sanayici ve ihtiyaçları ile fazlaca ilgilenmemektedir. Kendi bünyelerindeki usta öğreticilerin yetiştirdiği işgücü daha çabuk işletmelere entegre olmaktadır.

2.5. Sonuç Ve Öneriler

Malatya sanayisi bölge ve ülke ekonomisi açısından son derece stratejik düşünülmesi gereken bir ildir. Doğu Anadolu’nun batı giriş ve çıkışı konumunda olması yatırımcılar için teşvik ve desteklerden faydalanmak açısından öncelenmektedir. Aynı zamanda Malatya ili nüfusunun bir buçuk katında Malatya’lı büyük şehirlerde iş hayatlarını sürdürmekte ve memlekette uygun yatırım ortamı oluşmasını geriye göç için gözetmektedir.

Bunun yanında son yıllarda Malatya’da yatırım yapan ulusal büyük şirketler Organize Sanayi Bölgelerinde ciddi yatırımlar yapmaktadır. Tüm bu yatırım ekosistemi ışığında ilin gelişmekte olan işletmelere yönelik işyeri oluşturmakta ciddi sıkıntıları bulunmaktadır.

KSS’ler ve benzeri iş merkezleri doluluk oranları ve işyeri büyüklükleri talep olunan ile uymamaktadır. Bu durum ilin ekonomik ve dolayısıyla demografik gelişimine engel teşkil etmektedir. Aynı zamanda Malatya’da bir çok yer oluşturmaya yönelik çalışma tüm paydaşları memnun edecek koşullar oluşturulması yönünde sürdürülmektedir.

Bu kapsamda Malatya 2. OSB İŞGEM Mesleki Eğitimle Büyüyor Projesinin hayata geçirilmesi bir fırsat olarak değerlendirilmektedir.

Mesleki eğitimin planlanmasında özel sektör ihtiyaçlarının birincil öncelik olarak belirlenmesi gerekmektedir. Ülke çapında STK’lar tarafından yapılan çalışmalar ve Malatya ölçeğinde yapılan işgücü talebi anketlerinin gösterdiği husus, eğitim kurumlarından mezun olan gençlerin

bilgi, kabiliyet ve becerileri ile sanayicinin ihtiyaç duyduğu nitelikler arasında bir örtüşme problemi olduğudur. Özel sektör maliyetlerine katlanarak işgücünü İŞKUR destekleri ve/veya kendi kaynakları ile eğitime eğiliminde olduğu görülmekte, meslek okulları, mezunlarının istihdam oranlarının azalması sebebiyle öğrenci ve velileri tarafından her geçen gün daha az tercih edilmektedir. Bu da başarılı öğrencilerin akademik eğitime yönelmelerine sebep olmaktadır.

İl ve bölge ölçeğinde negatif geri besleme döngüsünü kırarak önemli adımlardan birisi özel sektörün ihtiyaçları doğrultusunda dönüştürebileceği esnek yapıya sahip bir mesleki ve teknik eğitim kurumunun kurulması önerilmektedir. Mezunları hem özel sektör tarafından tercih edilebilecek, hem de ulusal ve uluslararası geçerliliğe sahip sertifika sahibi olarak mesleki bilgi ve becerisi ile her yerde tercih edilebilir bir nitelik kazanacaktır.

Söz konusu merkez, kar amacı gütmek yerine sürdürülebilir şekilde kendini finanse edebilecek bir bakış açısı ile kurulacaktır. Bu açıdan yatırım geri dönüş süresi uzun gibi görünüyorsa da, il ve bölgeye sosyal ve ekonomik faydası hesap edildiğinde katkısının bölgeye önemli bir cazibe katacağı değerlendirilmektedir.

Özel sektörün milli eğitim ile örnek bir işbirliği oluşturacağı işletme modeliyle özel sektörün ihtiyaçlarını özel sektör ve kamu elbirliği ile karşılamak yoluna gidilecektir. Eğitim kurumunun fiziki olarak İŞGEM bünyesinde kurulması, kurumun İŞGEM kaynaklarından faydalanmasını ve işletme maliyetlerinin azaltılmasını sağlayacaktır.

Yatırım için öngörülen riskler gerekli tedbirler alınarak tolere edilebilir seviyede olacağı değerlendirilmektedir. En önemli riskin özel sektör tarafından sahiplenilmesi olarak görülmekle birlikte, gerek Ticaret ve Sanayi Odası, gerek özel sektör temsilcileri ile yapılan görüşmeler şimdiden sahiplenmenin başladığını göstermektedir.

3. PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI

3.1. Projenin Adı ve Amacı

3.1.1. Projenin Adı

Projenin adı; “Malatya 2. OSB İŞGEM Mesleki Eğitim İle Büyüyor”dur.

3.1.2. Projenin Amacı

Girişimcilik kaynakların en iyi şekilde yönlendirilmesi ile bir katma değerin ortaya çıkarılmasıdır. Ortaya çıkan bu katma değer başta girişimcinin kalkınmasına daha sonra da yerel, bölgesel ve ulusal kalkınmaya katkı sağlamaktadır. Bu sebeple tüm gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde girişimciler desteklenmekte ve kalkınma politikalarında girişimcilik önemli bir yer teşkil etmektedir.

Günümüzde birçok dünya ülkesinde başarı ile uygulanmakta olan ve ülkemizde yeni oluşan iş geliştirme merkezleri, özellikle bölgemizde yaşanan işsizlik ve ekonomik sıkıntıların aşılmasında ve sanayinin gelişmesinde olumlu etki sağlamaktadır.

Malatya ili sanayisinin gelişen iller nezdinde arzu edilen seviyede gelişmemesinde, ilde yeterli yan sanayinin olmamasının büyük etken olduğu bu aşamada büyük sanayi yatırımlarının yapılmasının söz konusu olmayacağı tespit edilmiştir. Bu kapsamda İŞGEM iş modelinin, ilde büyük yatırımların yapılabilmesi için bir alt yapı ve yan sanayi oluşturacağı gerçeği gözlemlenmiştir.

Bu doğrultuda **projenin genel amacı**; bölgenin yenilikçilik ve girişimcilik kapasitesini geliştirmeye yönelik Malatya 2. OSB İş Geliştirme Merkezi’nin kurumsal kapasitesinin artırılabilmesi ile bölge için önemli olabilecek stratejik eylemlerin başlatılması ve gerçekleştirilmesi olarak belirlenmiştir.

Malatya özelinde fiziksel olarak yatırım yeri olanakları sınırlı olması, kalkınma ve rekabet gücü açısından dezavantajlı bir durum yaratmaktadır. Bunun yanında mevcut sanayi işletmelerinin, operasyonel işgücü temininde, yeni nesil z kuşağının eğitim hayatı boyunca sadece üniversite mezunu olmak üzere odaklanması sebebi ile nitelikli meslek erbabı işgören, bulmada ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır.

İŞGEM iş modelinin özellikle bulunduğu illerde, yeni kurulacak işletmelerin kırılgan oldukları ilk yıllarda, gerekli kaynaklara erişim hususunda girişimcilere destek olmaları asli varlık nedenidir.

Bilindiği üzere işletmeler birçok kaynağa gereksinim duyarlar. Bunların başlıcaları;

- ✓ Finansal kaynaklar,
- ✓ **Yer,**
- ✓ **İnsan kaynakları,**
- ✓ Hammadde,
- ✓ Makine/Teçhizat/Donanım,
- ✓ Bilgi/Birikim/Tecrübe'dir.

İşletmelerin ilk yıllarını başarılı bir şekilde sürdürmeleri ve büyümelerini sağlamak amacıyla işletme kuluçkası olarak da adlandırılan Malatya 2 OSB İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM) yatırım aracı olarak değerlendirilmiş ve bölgenin kalkınmasında ve rekabet gücünün artmasında yerini almıştır.

2015 yılında faaliyetlerine başlayan ve Malatya Organize Sanayi bölgesi içerisinde fiziksel ve beşeri hizmet veren Malatya 2. OSB İŞGEM, geçen yıllar içerisinde mevcut fiziksel kapasitesinin % 100'ünü doldurmuştur. Zira tüm yeni yatırımların genellikle ilk temas noktası olması sebebi ile Malatya özelinde görülen girişimci taleplerinin de öncelikli muhatabı olmuş ve proje özel amacını oluşturan iki hususta yatırım sahiplerine cevap vermekte kifayetsiz kalmıştır.

Proje özel amacını oluşturan ve projenin iki bileşeni olan gerekli kaynaklar; fiziki ve beşeri kaynaklardır. Bunlardan birisi daha büyük fiziksel alan (işlik) ihtiyacı, diğeri de sanayide ihtiyaç olan yetişmiş ve verimli çalışmaya hazır, mesleki iş görenlere olan ihtiyaçtır. Bu fizibilite raporu mevcut ihtiyaçlardan doğan talebin muhataplara iletilmesi hususunda rehber niteliğindedir.

3.2. Projenin Türü ve Teknik İçeriği

Hazırlanan Malatya 2.OSB İŞGEM Mesleki Eğitimle Büyüyor Projesi, bir yatırım projesidir. Proje yürütücü Malatya Ticaret ve Sanayi Odası bu projeyi yatırım projesi olarak güdümlü proje kapsamında sunmak istemektedir.

Projenin iki bileşeninden birincisi olan yeni ve daha büyük işlik alanlarının yapılmasının teknik içeriği imalat aşamasında inşaat teknikleri ile ilgilidir. Diğer bileşeni mesleki ve teknik eğitim merkezinin oluşturulması bileşeni altında teknik içeriği kurulacak merkezde verilecek meslek eğitimleri ve içerikleri boyutunda değişkenlik göstermektedir.

Mesleki ve teknik eğitim merkezi bünyesinde yapılan araştırmalar sonucu öne çıkan meslek grupları arasında bulunan kaynakçılık, elektronik ve yazılım, CNC operatörlüğü ve tekstil ve konfeksiyon gibi meslek gruplarında yetiştirilecek nitelikli eleman programları müfredat ve

kullanılan ekipman doğrultusunda projenin teknik içeriğini oluşturmaktadır.

3.3. Proje Bileşenleri

Daha önceki kısımlarda bahsi geçtiği üzere, Malatya 2. OSB İŞGEM Mesleki Eğitimle Büyüyor Projesinin iki bileşeni bulunmaktadır. Bunlar;

- **A Bileşeni;** İŞGEM’de mevcuttan daha büyük işliklerin gerekliliğinin analiz edilmesi,
- **B Bileşeni;** İŞGEM bünyesinde Mesleki ve Teknik Eğitim Uygulama Merkezi ihtiyaç, analizidir.

Bahse konu bu çalışma Malatya Sanayisi Endüstrisini ve Endüstriye yönelik istihdamı birincil olarak etkilediğinden aynı projede yer verilmek sureti ile beraber işlenmiş ve fizibilite raporunda da iki bileşenli bir rapor niteliğinde ele alınmıştır.

Malatya 2. OSB içerisinde yer alan, Malatya 2. OSB İŞGEM mevcut kampüsünün hemen karşısında bulunan ve Malatya TSO’na tahsisi 2. OSB Müdürlüğü tarafından yapılacak olan toplam 9.161 m² alana sahip bir parsel bulunmaktadır. Bu parselin imar planı doğrultusunda % 70’ine tekabül eden zeminde 6.412 m² toplam kapalı alanın İŞGEM adına daha büyük işlik ve mesleki ve teknik eğitim merkezi olarak değerlendirilmesinin fiziki ve beşeri olarak gerekliliği bu proje kapsamında araştırılmaktadır.

- **A Bileşeni: İŞGEM’de mevcuttan daha büyük işliklerin gerekliliğinin analiz edilmesi,**

KOBİ’lerin; küreselleşmeden kaynaklanan yüksek rekabete ayak uydurma, yeterli sermayeye sahip olma, yenilikçi projeler üretme, ortak iş ve proje geliştirme gibi hususlarda güçlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Sanayi bölgelerindeki üretim hareketliliği ülke üretkenliği ile doğrudan ilişkilidir. Üretimde faaliyetlerinin artması, üretimde büyümenin gerçekleşmesi için işletmeleri bünyesinde bulunduran sanayi sitelerinin sağladıkları avantajlar oldukça önemlidir.

2015 yılından beri 8.315 m² alan üzerinde 3.772 m² kapalı alanda hizmet vermek üzere kurulan İŞGEM’de ortalama büyüklüğü 23 m² ile 125 m² arasında değişen 38 işlik, 10 depo, idari bürolar ve kafeterya bulunmaktadır. Bununla birlikte; gerekli teknolojik donanımdan oluşan iş konsolu, danışma ve sekreterlik hizmeti, eğitim ve toplantı odası, sergi ve fuaye alanı, konferans salonu, telefon santrali, kütüphane, güvenlik ve İnternet hizmetleri ücretsiz sunulmaktadır.

Yapılan araştırmalar sonucunda; işletme sahiplerinin kullandıkları işletme alanlarının yetersizliği hususunda büyük bir oranda hemfikir oldukları, verimli ve tam kapasiteli çalışabilmek için ihtiyaç duyulan daha büyük alanların gerekliliği belirlenmiştir.

Gerek hali hazırda İşGEM bünyesindeki firmaların ve gerekse Malatya'daki potansiyel girişimcilerin, kurulu işletmelerin mevcut olan işletme alanları sanayi sitesi açısından incelendiğinde yapılan/yapılacak faaliyetler ve hedeflenen üretim hacmi ve sürdürülebilirlik için bu alanların yetersiz geldiği belirlenmiştir.

Malatya 2.OSB İşGEM'in kapasitesi dolu olduğundan yeni girişimcilere ve büyüme yeteneği ortaya koyan ve daha büyük hizmet alanına ihtiyaç duyan girişimcilere hizmet ortamı sağlayamamaktadır.

Bu sebeple, alan ölçüleri 300 m² ile 600 m² arasında değişkenlik gösteren 18 yeni işlik ile Malatya 2.OSB İşGEM'in kapasitesinin arttırılarak, mevcut şartlarda büyüme kabiliyeti gösteren ve daha fazla hizmet alanına ihtiyaç duyan girişimcilere, hizmet kalitesi arttırılarak, daha iyi hizmet verilmesi hedeflenmektedir.

Firmaların ihtiyaç duydukları alanlar, sektör bazında incelenerek aşağıdaki tablo oluşturulmuştur.

- **B Bileşeni: Malatya 2.OSB İşGEM bünyesinde Mesleki Ve teknik Eğitim Uygulama Ve Geliştirme Merkezi Yapılanması**

Küreselleşen günümüz dünyasında teknoloji inanılmaz bir hızla gelişmekte ve tüm dünyaya yayılmaktadır. Herkese aynı bilgiler ve teknolojiler rahatça ulaşabildiğinden, rekabet ortamı her geçen gün daha da zorlu bir hal almaya başlamış ve bu bağlamda insan gücü de çok daha fazla önem kazanmaya başlamıştır.

Son yıllarda işletmeler açısından değişen ve gelişen çevre koşullarının ve yoğun rekabetin de etkisi göz önüne alındığında verimlilik ve çalışanlar arasındaki ilişkinin önemi giderek artmaktadır. İş görenler işletmelerin belkemiği konumundadırlar. Otomasyona (bilgisayarlı üretim ve makinelerle üretim) geçiş günümüzde yaygınlaşmış olsa da, birçok işletmenin hatta makine ağırlıklı üretim yapan firmaların bile belli düzeyde (makineleri çalıştırması, akışın sağlanması gibi) çalıştırması gereken insanlar vardır.

Ayrıca işletmenin ömrünü devam ettirebilmesi için çalışanların etkin ve verimli bir şekilde çalışmaları gerekmektedir. Bu bakımdan çalışanlarla ilgili olarak yapılan araştırmalar çoğunlukla işgücü verimliliğinde artış sağlanması ve bu artışı sağlayacak unsurların

belirlenmesi ve uygulanması üzerinedir. Verimlilik her ne kadar sonuçları itibariyle toplumsal kalkınma, sanayide ve hizmetler sektöründe sahip olunan kaynakların optimal kullanımı gibi kavramlarla ilişkili olsa da, verimlilik artışı fiilen işletme ya da şirket bünyesinde gerçekleşmektedir. Gelişmekte olan ekonomilerde kalkınmanın sağlanmasında kaynakların etkin kullanımı, insan kaynağının gelişimine ve insana yatırıma verilen öneme bağlıdır.

Değişikliklere şirketlerin uyum sağlaması; teknoloji transferi, teknoloji üretimi, yenilikleri izleme politikalarının uygulanması ile içinde teknoloji eğitimi de bulunan nitelikli insan gücü yetiştirilmesi, insan gücünün yerinde ve etkin kullanımı ile mümkün olacaktır. Nitelikli insan gücü öneminin artması, mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesini de gündeme getirmiştir. Mesleki niteliklerin, yeni teknolojik değişimler ve değişen ihtiyaçlar paralelinde geliştirilmesi gerekmektedir. Yani, bu konuma uygun bilgi ve nitelik içeren insan gücüne ihtiyacı bulunmaktadır.

Ülke ve Malatya açısından yapılan çalışmalar esnasında sanayi için iş gücü oluşturacak genç nüfusun sayısal olarak yeterli olmasına rağmen nitelik olarak meslek lisesi veya yüksekokul mezunu olsa bile bilgi, beceri ve verimlilik konusunda sahada eksikliklerinin olduğu bir gerçektir.

Bu durum istihdam oluşturan işletmelerin potansiyel işgörenlere belli bir süre iş başında eğitimi zorunlu hale getirmektedir. Potansiyeli olan ve istekli gençlerin yetiştirilmesinin işletmelere maddi ve manevi sonuçları işletmelerin motivasyonun düşmesine neden olabilmektedir. Zira yetiştirilen ve emek verilerek maddi manevi fedakârlık gösteren işletmeler, günün sonunda eğitim verdikleri gençlerden birçoğunun şu veya bu nedenle ayrılmalarından dolayı ciddi bir iş kaybına ve dolayısıyla zarara uğramaktadırlar.

Projenin B bileşenin geliştirilmesine duyulan ihtiyaç istekli ve alt yapısı olan gençlere İŞGEM bünyesinde ve yönetiminde piyasanın öncelikli ihtiyaç duyduğu ve hemen istihdam oluşturabileceği mesleki ve teknik iş kollarında eğitim verilmesidir.

Böylelikle sanayi işletmeleri istihdam ettikleri yeni işgücünü sahada aktif ve verimli olarak kullanabilecek ve bu da Malatya özelinde rekabetçilik açısından ilin elini güçlendirecektir.

3.4. Projenin Büyüklüğü, Uygulama Süresi, Yeri ve Alanı

TRB1 Bölgesi, Malatya Yeşilyurt İlçesi, 2.Organize Sanayi Bölgesinde 207/1 nolu parsel üzerine fiziki olarak inşa edilecek projenin süresi 18 ay, finansal büyüklüğü de **12.390.000,00 TL**'dir.

3.5. Projenin Çıktıları

İmalatçı girişimciler daha büyük imalat alanına kavuşurken, mevcut İsgem yerleskesinde, Malatya yatırımcı ve girişimcilerin ihtiyaç duyduğu, tasarım ve yazılım gibi alanlarda faaliyet gösterecek girişimcilere daha fazla alan açıldı. Malatya kalkınmasına ve rekabet gücünün geliştirilmesine yönelik proje havuzunun güçlendirilmesi sağlandı.

Proje çıktıları aşağıdaki şekilde sıralanabilir;

- 9.161 m² açık alanda 6.416 m² kapalı yeni ticari faaliyet alanının sağlanması,
- Girişimcilerin daha büyük işlik taleplerine yönelik, 300 – 600 m² arasında değişen 18 yeni işliğin oluşturulması,
- 18 yeni işletmenin maliye kaydının yapılması,
- Toplamda en az 100 kişinin istihdam edilerek il istihdam verilerine pozitif katkı sağlanması,
- Malatya 2.OSB İŞGEM'in mevcut 8.315 m² açık alanda 3.772 m² kapalı alan kapasitesinin % 150 oranında artması ile 17.476 m² açık alanda 10.188 m² kapalı alana sahip olması,
- 300 ila 600 m² arasında değişen büyüklüklerde oluşturulan işlikler ile birlikte imalatçı girişimcilerin daha büyük işlik taleplerinin karşılanması,
- 1.500 m² gerekli tefrişatı ve donanımı 5 ayrı mesleğe göre hazırlanmış Mesleki Eğitim ve Teknoloji Merkezi fiziki alanının sağlanması,
- İlk yıl Mesleki ve Teknik Eğitim mezunu 2.500 bireye nitelik kazandırılarak sertifika sahibi olmasının sağlanması,
- İmalat sektörü firmalarının nitelikli eleman ihtiyacının giderilmesi,
- Firma elemanların teknik ve mesleki bilgi ve beceri kazanmalarının sağlanması,
- Mesleki yeterlilik belgeli eleman sayısının artması,
- İl ticaret hacminin artması,
- Üretim miktarı ve kapasite kullanım oranlarının artması,
- Nitelikli ürün sayısının ve ihracat kabiliyetinin artması,

- Kamu üzerindeki yükün azalması,
- Göç verilerinde azalmanın gerçekleşmesi,
- İlde yatırımların artması sebebi ile ilin çekim merkezi olması ve nitelikli göç alması,
- İşgücü piyasasının istihdam edilebilirlik düzeyinin artması,
- Mesleki ve Teknik Eğitim faaliyetlerinin Ulusal Meslek Standartlarına ve Avrupa Yeterlilik Çerçevesine uygunluk düzeyinin evrilmesi,
- İş piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda aktif iş gücü programlarının etkin olarak uygulanma oranının artması,
- Eğitim – İstihdam ilişkisinin güçlendirilmesi için söz sahibi kurumların işbirliği düzeyinin artması,
- Hayat boyu öğrenme anlayışı içinde aktif işgücü piyasası politikalarının etkin olarak uygulanması,
- Temel Eğitim kurumlarında, mesleki ve teknik eğitim alanında, bir farkındalık oluşturulması, dır.

3.6. Projenin Ana Girdileri

Malatya 2. OSB İŞGEM Büyüyor Projesi daha önceki bölümlerde zikredildiği üzere bir yatırım projesidir. Tüm yatırım projelerinde söz konusu olduğu üzere proje ana girdileri aşağıda belirtildiği gibidir;

- Malatya Ticaret ve Sanayi Odasına tahsisi gerçekleştirilmiş olan 2. OSB içerisinde yer alan 9.161 m² ticari faaliyet imarlı arsa,
- Projenin gerçekleştirilebilmesi için nakti olarak ulusal hibe mekanizmalarından ve yürütücü katkı payı toplamı **12.390.000 TL** finans kaynağı,
- Malatya TSO, Malatya 2. OSB Müdürlüğü, İnönü ve Turgut Özal Üniversitesi, Milli Eğitim Müdürlüğü, Malatya İŞKUR İl Müdürlüğü ve Malatya 2. OSB İŞGEM Müdürlüğü yönetim organizasyon ve proje yönetimi konusunda bilgi, birikim ve tecrübesi,
- Malatya Ticaret ve Sanayi Odası, Fırat Kalkınma Ajansı, Malatya 2. OSB Müdürlüğü, Malatya Milli Eğitim Müdürlüğü, Malatya 2. OSB İŞGEM, Malatya İnönü Üniversitesi ve Malatya Turgut Özal Üniversiteleri MYO'ları, Malatya İŞKUR İl Müdürlüğü gibi paydaşların insan kaynakları ve sağladığı beşeri katkıları,
- Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi makine, teçhizat ve donanımı,

- Malatya sanayisinde faaliyet gösteren endüstri işletmelerinin eğitimler için seferber ettikleri katılımcı potansiyel çalışanlar,

3.7. Projenin Hedef Aldığı Kitle ve Bölge

Projenin hedef aldığı kitle içinde, proje sonuçlarından doğrudan etkilenecek taraflar olan temel faydalanıcılar aşağıda sıralanmıştır.

- Malatya 2. OSB İŞGEM bünyesinde faaliyet gösterecek olan yeni girişimciler, temel faydalanıcılar arasında öncelikli hedef grubunu teşkil etmektedir. Projenin hayata geçirilmesi ile elde edilecek yeni işlikler, yeni girişimcilerin kullanımına açılacak olup bu yeni girişimcilerin daha önce sanayi tecrübesine sahip, iş fikri açısından OSB gereksinimleri ile uyumlu, 5 yıl sonra önemli bir noktaya gelebilecek yatırımcılardan tercih edilmesi sağlanacaktır,
- Hali hazırda Malatya 2. OSB İŞGEM'de faaliyette olup büyüme eğilimi gösteren, ancak mevcut fiziksel alanı yetersiz bulan KOBİ'ler,
- OSB'lerde faaliyet gösteren ve İŞGEM girişimcilerinden mal ve hizmet alan firmalar,
- Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezinde kurs görecektir gençler, mesleki ve teknik eğitim mezunları, işsizler, yeni bir meslek kazanmayı düşünen iş sahipleri,
- Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren kurumlar ve eğiticiler: İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesindeki öğretmenler, Halk Eğitim Merkezlerindeki öğretmenler, teknik eğitim veren Meslek Yüksekokulları öğretmenleri temel faydalanıcılar olarak hedef kitle içindedir.
- Özel sektörde faaliyet gösteren usta öğreticiler,
- OSB'lerde faaliyet gösteren ve eğitim merkezinden faydalanan firmalar, kendi beklenti ve ihtiyaçları doğrultusunda meslek edinmiş gençleri bünyelerine alarak nitelikli ara eleman ihtiyaçlarını gidermiş olacaklardır.

Yukarıda sıralanan taraflar haricinde, proje sonuçlarından dolaylı olarak etkilenecek olan diğer hedef grupları ise şunlardır:

- Küçük Sanayi Sitelerinde faaliyet gösteren firmalar,
- Belirlenen sektörler dışında kalan kurum ve kuruluşlar,
- Temel Eğitimin ortaokul düzeyi öğrencileri (Tanıtım ve Farkındalık Açısından),
- Mesleki ve Teknik Eğitim alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar,

- Mesleki Eğitime yönlendirilecek öğrenci velileri,
- Çalışan aileleri,
- Toplu yemek ve servis hizmeti veren firmalar,
- Bölge halkı,

Hedef Grupların/Yararlanıcıların Mevcut Durumu:

İŞGEM, bünyesinde yer alan ve alacak olan girişimlere ihtiyaçları olan teknik altyapı, ar-ge, dış ticaret, satış ve pazarlama, işletme yönetimi, finans, e-ticaret gibi alanlarda kendilerini geliştirme ve bu sayede iş ve rekabet edebilme güçlerini artırarak yeni pazarlara açılma şansı sağlamaktadır.

Rekabet gücü ve yaratılan yeni iş imkânlarıyla bölgedeki ekonomik ve sosyal refahın artırılması, işsizliğin azaltılmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Malatya Sanayi İl Müdürlüğü tarafından yapılan saha araştırmasında Küçük Sanayi Sitelerinde faaliyet gösteren KOBİ'lerin % 60'ının kiracı olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu durum, imalat sanayinde faaliyet gösteren KOBİ'lerin yatırım yeri ihtiyacının ne kadar fazla olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

Malatya Küçük Sanayi Sitelerinde 4.000'in üzerinde KOBİ kiracı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Proje Sahibi Kuruluş Ve Yasal Statüsü:

- Proje sahibi: Malatya Ticaret ve Sanayi Odası
- Proje ortağı: Malatya İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- Proje ortağı: Malatya 2. OSB İŞGEM

Katkı Sağlayan Paydaşlar:

- Malatya Ticaret ve Sanayi Odası
- Yeşilyurt Belediyesi
- Malatya İŞKUR İl Müdürlüğü
- Malatya Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü
- Malatya İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- Yeşilyurt Halk Eğitim Müdürlüğü
- Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
- Malatya KOSGEB İl Müdürlüğü
- İlin İleri Gelen 6 Sanayici Temsilcisi
- Fırat Kalkınma Ajansı.

4. PROJENİN ARKA PLANI

4.1. Sosyo-ekonomik Durum (genel, sektörel ve/veya bölgesel)

Malatya 2. OSB İŞGEM Mesleki Eğitimle Büyüyor Fizibilite Projesi, çalışmanın bu bölümüne kadar görüldüğü üzere 2 bileşenden oluşmakta ve fizibilite çalışmasında tüm içerik birlikte işlenmektedir. Projenin arka planı genel olarak işlenirken her 2 bileşen bu kapsamda iç içe irdelenmektedir. Nihayetinde proje İŞGEM büyürken içerisinde oluşturulan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezinin varlığı ve Malatya Sosyo-Ekonomik durumuna etkisi açısından ele alınmaktadır.

4.1.1. İŞGEM Kavramı ve Mesleki ve Teknik Eğitim Kavramı

Bir iş modeli olarak İŞGEM kavramı, temel niteliği aynı olmakla beraber bulunduğu ülke ve bölgelerin öncelik ve ihtiyaçlarına göre farklılıklar içermektedir. Örnek olarak, ön kuluçka ve hızlandırma modülleri gelişmiş ülkelerde kuluçka merkezlerinde kuluçka süreci içerisinde yer alırken ülkemizde ki uygulamalarda İŞGEM’lerde kuluçka öncesi ve sonrası olarak karşımıza farklı prosesler çıkmaktadır.

Bir ticaret birliği olan Ulusal İş Geliştirme Topluluğunun (NBIA) tahminleri doğrultusunda dünyada 60 ülkede 1.900 adet Kuluçka merkezi bulunmakta ve bu kuluçka merkezlerinin 1.400’u Birleşik Devletlerde faaliyet göstermektedir. NBIA’nın yaptığı araştırmalarda kuluçka merkezlerinde bulunan işletmelerin başarı oranlarında belirgin pozitif bir fark bulunmaktadır. Beş yıldan sonra bir kuluçka merkezinde bulunan ve desteklerinden faydalanan işletmelerin hayatta kalma oranı yüzde 87 iken kuluçka merkezlerinde bulunmayan ve desteklerinden istifade edemeyen yeni girişimcilerin beş yılsonunda hayatta kalan işletme oranı yüzde 44’tür.

Kuluçka merkezleri, yeni kurulan işletmelerin kırılgan oldukları ilk dönemlerinden başlayarak girişimcilerin iş fikrini geliştirmekten başlayan ve sürekli girişimciyi gelişmeye yönelten bu sayede büyüme hızlarını arttırma amacı taşıyan kuruluş veya şirketlerdir. Kuluçka merkezleri, diğer faydalarının yanı sıra, inovatif ve teknoloji tabanlı firmaların ortaya çıkmasını hızlandırmakla beraber bölgesel ve ulusal rekabetçiliğin gelişmesine de önayak olmaktadır. Türkiye’de kuluçka merkezleri yaygın olarak İş Geliştirme Merkezleri (İŞGEM) olarak anılmaktadır. İŞGEM’ler yatırım yapmak isteyen ama böyle bir merkezin sağlayabileceği şartlara erişimi olmayan girişimciler için hayati önem taşımaktadır.

İŞGEM’ler, ülkemizde yeni işletmelerin kurulması ve girişimciliğin geliştirilmesi açısından öne çıkan yerel, bölgesel ve ulusal kalkınma planlarında yer alan iş modellerindendir. Yerel

ekonomilerde girişimciliğin teşvik edilmesi, **istihdam olanaklarının geliştirilmesi** ve **yerel düzeyde ekonominin canlandırılması** ile ülke ekonomisinin güçlenmesine olanak sağlaması kurulmalarının teşvik edilmesinde en önemli etkenlerdir.

Girişimciler ve KOBİ'ler bir ülkenin sosyo-ekonomik kalkınması ve büyümesi, istihdam oluşturulması ve sosyal gelişiminde önemli bir rol oynamaktadırlar. Dolayısıyla, girişimcilerin ve işletmelerin kendi potansiyellerini tam olarak kullanmalarını sağlamayı hedeflemek stratejik önem taşımaktadır. Girişimciler, küresel ekonomilerde olduğu gibi, Türkiye ekonomisi için de belkemiğidir. Ekonomideki bu önemli rollerine rağmen, yeni kurulan küçük işletmelerin büyük bir kısmı kuruluşlarının ilk yıllarında başarısız olurken, sadece küçük bir kısmı ortalama % 11'i hayatta kalıp faaliyetlerine devam edebilmektedir.

TÜRKİYE İŞGEM HARİTASI

Türkiye’de 1990’ların sonunda bölgesel kalkınma ve girişimciliği geliştirme politikaları çerçevesinde benimsenen ve ‘İşletme Geliştirme Merkezi’ olarak adlandırılan İŞGEM’ler, Özelleştirmeye nedeni ile işsiz kalanlar için istihdam yaratmak amacıyla 1995-1999 yılları arasında İşgücü Uyum Programı’nın uygulamaya konulmasıyla birlikte hayata geçirilmiştir. Türkiye’de 1997 yılında ilk İŞGEM Zonguldak’ta 18 işlikle kurulmuştur. Elde edilen başarı üzerine, 2000’lerde iki dalga halinde birçok İŞGEM kurulmuştur.

ÖSDP (Özelleştirme Sosyal Destek Projeleri)’nin olumlu sonuçlar getirmesi sebebiyle 2005-2009 yılları arasında ÖSDP-2 hayata geçirilmiş ve Avanos, Samsun, Elazığ, Yozgat ve Diyarbakır’da toplam beş İŞGEM kurulmuştur. Listeye daha sonra Kadın Girişimciliğini Destekleme Projesi kapsamında 2008’de beş İŞGEM eklenmiştir.

TÜRKİYE’DE İŞGEM’LER

Kuruluş Yöntemi (İlgili Proje)	İŞGEM	Kuruluş tarihi	İşlik sayısı	Dolu İşlik sayısı	İşletme sayısı	Çalışan sayısı
İşgücü Uyum Programı	Zonguldak	1997	20	16	9	170
Özelleştirme Sosyal Destek Projesi - I	Tarsus	2003	146	133	114	811
	Ereğli	2004	15	15	15	38
	Eskişehir	2004	20	20	15	85
	Adana	2004	45	43	27	236
	Mersin (Kapandı)	2004	-	-	-	-
	Van	2004	57	50	50	195
Özelleştirme Sosyal Destek Projesi - II	Samsun	2006	26	26	19	101
	Elazığ	2006	69	49	43	168
	Avanos (Kapandı)	2006	-	-	-	-
	Diyarbakır (Kapandı)	2006	-	-	-	-
	Yozgat	2007	27	27	17	49
Kadın Girişimciliğini Destekleme Projesi	Pendik	2008	25	19	19	33
	Hacıbektas	2008	22	6	6	6
	Çorum (Kapandı)	-	-	-	-	-
	Kütahya	2007	38	27	12	24
KOSGEB Desteği	Malatya Yeşilyurt	2012	26	26	26	421
	Isparta Yalvaç	2013	55	47	29	12
	Ceyhan	2012	34	21	11	28
	Erzincan	2012	20	16	16	24
	Karaman	2014	21	16	16	10
AB IPA Bileşeni Hibe Desteği	Tokat	2015	38	30	30	130
	Kastamonu	2015	40	33	33	70
	Malatya 2. OSB	2015	38	38	32	120
	Sorgun	2017	34	34	34	50
	Bingöl	2017	22	22	22	110
	Osmaniye	2017	38	38	38	106
	Sivas	2017	33	33	33	220
	Gümüşhane	2017	20	20	20	24
TOPLAM			1.007	805	686	3.241

Kaynak: 2019 KOSGEB Başkanlığı

Küresel eğilimler incelendiğinde mesleki ve teknik eğitimin her geçen gün daha erken yaşlarda verilmeye başlandığı, sektör ile işbirliği çerçevelerinin genişletildiği, işbaşı ve staj eğitimlerinin yaygınlaştığı, Mesleki ve Teknik Eğitim ve akademik eğitim arasındaki keskin ayrımın azalmakta olduğu görülmektedir.

Mesleki eğitimde temel hedef genç nüfusun gerekli bilgi, beceri ve yetkinliği kazanmasını sağlamak, meslekî ve teknik eğitimi yerel, ulusal ve uluslararası iş piyasalarının beklentilerine uygun yapılandırmak olmalıdır. Bu çerçevede, ihtiyaç duyan herkesin erişimine açık bir mesleki ve teknik eğitimin işgücü piyasasının talepleri doğrultusunda kalitesinin artırılmasına yönelik olarak geliştirilen stratejiler ve politikaların uygulanması büyük öneme sahiptir.

Küresel eğilimler arasında dikkat çekici çalışmalardan biri Avrupa Birliği Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi (CEDEFOP) tarafından yapılmıştır. Bu araştırmada geleceğin meslekleri belirlenmeye çalışılmış, büyüme potansiyeli ve küçülme riski bulunan meslekler belirlenmiştir. Şüphesiz bu çalışma Avrupa Birliği'nin mesleki ve teknik eğitim politikalarını belirleyecek ve eğitim kurumlarının sektör ihtiyaçları doğrultusunda dönüşümlerini gerçekleştirmeleri için önemli bir veri kaynağı olacaktır.

Dünyadaki mesleki ve teknik eğitimin yapısı incelendiğinde ilk göze çarpan bu konuda bir uygulama birliğinin olmadığı, ülkelerin mesleki eğitime yaklaşımlarının birbirinden oldukça farklı olduğudur. Mesleki eğitimi örgün olarak sıkı bir şekilde akademik eğitimden ayıran ülkeler mevcut olduğu gibi, mesleki eğitimi daha çok işbaşı eğitimleri şeklinde uygulayan ya da mesleki eğitimi tamamen üniversiteler bünyesinde uygulayan ülkeler bulunmaktadır.

Türkiye, mesleki eğitimi ortaöğretim seviyesinde uygulayan, üniversite bölümlerine geçişin sınırlı olduğu bir eğitim yapısına sahiptir. Türkiye'nin diğer bir özelliği mesleki ve teknik eğitim kurumlarının önemli ölçüde kamu kaynağına dayalı olarak gerçekleştirilmesidir. Özel sektörün eğitim alanına müdahalesi, en azından Malatya ili ölçeği için, MEB mevzuatı çerçevesinde, atölye ve sektörle işbirliği olanakları bakımından kamu eğitim kurumlarına kıyasla nitelik açısından artı değeri fazla olmayan ve kar amacı güden eğitim kurumları açmak şeklinde olmuştur.

Ülkemizde mesleki eğitimin sorunları üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde; özellikle sivil toplumda konunun yer ettiği ve sorunlara kapsamlı bir şekilde yer verildiği göze çarpmaktadır. Bahsi geçen sorunlar arasında;

- ✓ Özel sektörün meslek okulları ile genel lise mezunları arasında anlamlı bir fark görmediği,
- ✓ Mezunların sektörün ihtiyaçlarını karşılayamadığı,
- ✓ Sektörün mesleki eğitimin şekillendirilmesinde ve finansmanında katılımının düşük olduğu,
- ✓ Kurumlarda mevcut donatıların yeni teknolojileri yakalayamadığı,
- ✓ Öğrencilere yapılan mesleki rehberlik ve yönlendirme faaliyetlerinin zayıf kaldığı,
- ✓ Öğrencilerin sanayiden çok hizmet sektörüne yöneldiği,
- ✓ Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından belirlenen teknik standartların becerilerle uyumlulaştırılmadığı,
- ✓ Öğretmenlerin genel olarak yeterli düzeyde alan deneyimine sahip olmadığı gibi maddeler ön plana çıkmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı, bu sorunları ele alarak yayınladığı strateji çerçevesinde, Türkiye'nin 2023 yılı hedefleri ile uyumlu şekilde mesleki eğitimde toplumsal algıyı değiştirmeyi hedeflemektedir. Mesleki ilgi ve yetenekleri tespit ederek öğrenci ve aileleri bu doğrultuda yönlendirebilmeyi istemektedir. Bu doğrultuda; işbaşı eğitim olanaklarını artırmayı, endüstriye mesleki ve teknik eğitim süreçlerinde daha fazla yer aldirmaya ve sektörle işbirliği imkânlarını artırmayı hedefler arasında belirlediği görülmektedir.

4.1.2. Sektörel ve Bölgesel Düzeyde Malatya Sosyo-Ekonomik Yapısı

TRB1 Bölgesi 1.762.077 nüfusu, tarıma uygun arazi ve iklim koşulları, özellikle gıda ve tekstil kollarında gelişmektedir. Sanayisi, mermer, krom, demir ve bakır başta olmak üzere yer altı kaynakları, tarihi ve turistik değerleri ve su-enerji varlıkları ile ülkemiz katma değeri içindeki payına göre 26 Düzey 2 bölgesi arasında 20. sırada yer almaktadır.

Bölgenin lokomotifi konumundaki Malatya 797.036 olan nüfusu ile büyükşehir statüsünde iller arasına girmiş olup, başta 250 milyon USD dolayındaki kayısı ve türevleri ve 90 milyon USD dolayındaki tekstil ürünleri ihracatı ile bir tarım ve sanayi şehridir. 595.638 nüfuslu Elazığ ise enerji, madencilik ve tarım alanlarındaki kamu ve özel sektör yatırımlarının yanı sıra, eğitim ve kültür alanlarında temayüz etmiş bir cazibe merkezidir. Ayrıca her iki ilin sağlık hizmetlerinde bölgede önemli bir potansiyeli bulunmaktadır.

Önemli Doğu-Batı ve Kuzey-Güney bağlantıları üzerinde 281.205 nüfusla yer alan Bingöl'de, bitkisel üretim, hayvancılık ve madencilik, zengin kültürel yapısını turizm fırsatına dönüştürme potansiyeli barındıran 88.198 nüfuslu Tunceli'de ise, dağ, doğa ve inanç turizmi ve hayvancılık temelli bir ekonomi hâkimdir.

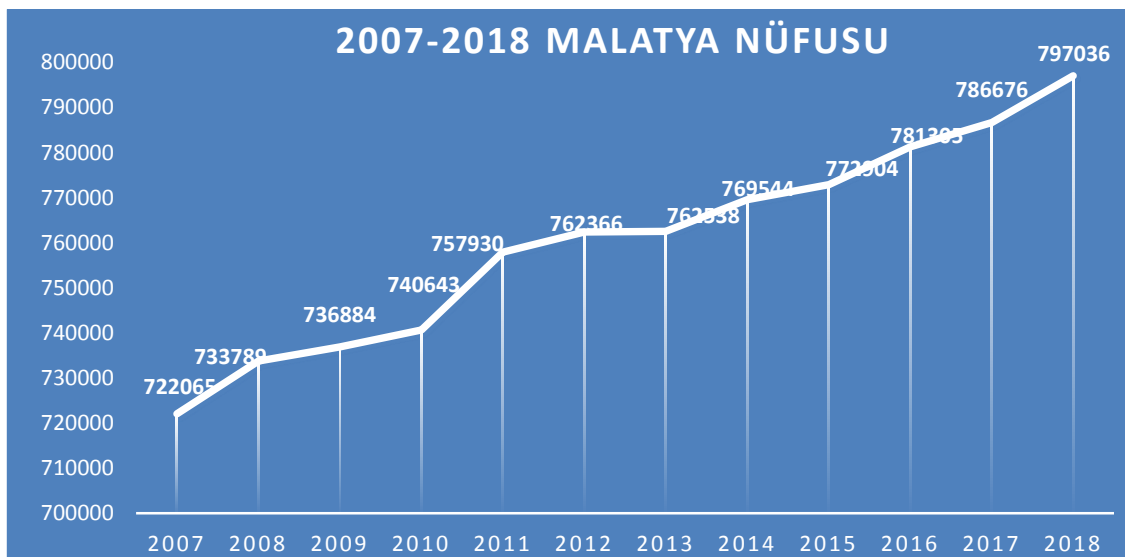
İlk defa 2006 yılında Elazığ'da kurulan İŞGEM'den sonra TRB1 bölgesinde Malatya, 2012 yılında İŞGEM ile tanışan ikinci bölge kentidir.

TRB1 Bölgesi İlleri

Harita 2: TRB1 Bölgesi İlçeleri

797.036 nüfusuyla Büyükşehir olan Malatya; tarihi, sanayisi, şehirciliği, ekonomik canlılığı ile Doğu Anadolu'nun en gelişmiş illerinden biri olmakla birlikte sahip olduğu; tarihi ve turistik varlıklar, 5 yıldızlı oteller, alışveriş merkezleri, kongre ve kültür merkezleri, festival- fuarları ve tiyatroları ile sosyal ve huzurlu yaşamı vadeden illerden biridir.

Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılan “2011 Yılı İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması”na göre Malatya 81 il arasında 42. sırada yer almaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan İllerde Yaşam Endeksi-2015 sıralamasında Malatya tüm iller sıralamasında 53. Sırada yer almıştır. Malatya’nın kişi başına GSYH’nın ülke ortalamasına yakınsaması 2006 yılında %56,8 iken 2017 yılında %58,3 düzeyine yükselmiştir.

80'li yıllara kadar sanayileşmesi büyük ölçüde kamu yatırımlarına (Sümerbank, Tekel ve Şeker Fabrikaları gibi) bağımlı olan Malatya, daha sonra özel teşebbüs eliyle kalkınma yolunda

önemli atılımlar yapmaya başlamıştır. Söz konusu kalkınma hamlesinin altında yatan en önemli nedenler; Malatya için önemli bir gelir kaynağı olan kayısının il ekonomisine sağladığı parasal kaynak, devletçe verilen yatırım teşviklerinin amacına uygun kullanılması, Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri, ulaşım ve iletişim altyapısına dönük yapılan yatırımlar ve ildeki müteşebbis potansiyelidir.

Malatya, 2. Ordu Komutanlığı, İnönü Üniversitesi, Turgut Özal Üniversitesi, sanayisi ve nüfusu ile bölgesinin en gelişmiş ekonomik ve ticari hayatına sahip illerindendir. Doğu Anadolu'daki sanayi işletmelerinin yaklaşık %30'u Malatya'da faaliyet göstermektedir.

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası kayıtlarına göre 6966 kayıtlı üyesi bulunmaktadır. Bunların faal olarak çalışan üye sayısı 3904'dür. 3904 üyeden bir kısmı aynı şirketleri adına, birden fazla sektörde iştigal ettikleri için Sektörel bazda bakıldığında zaman faal işyeri sayısı 7576'dır. Malatya TSO'dan alınan verilere göre Sanayi işletmeleri sayısı 859'dur. Sanayiciler Sektörel dağılımı yapıldığında, Gıda sektörünün % 27,6, Kayısı ve Kayısı Ürünleri İşleme Sanayi % 15,8, Tekstil sektörünün % 14,5, İnşaat Yapı Malzemeleri sektörünün % 7,2, Plastik Sanayi % 5,5 şeklinde büyüklüğe göre sıralandığı görülmektedir.

MALATYA İLİ SANAYİCİLERİ SEKTÖREL SAYILAR VE İSTİHDAM ORANLARI

SEKTÖR	İŞLETMELER			
	İşletme Sayısı	%	İstihdam Sayısı	%
Gıda Sanayi	76	27,6	1384	16,0
Kayısı ve Kayısı Ürünleri İşleme Sanayi	205	15,8	2871	9,9
Tekstil-Dokuma Sanayi-Konfeksiyon	13+14+82	14,5	440+890+6293	51,0
İnşaat Yapı malzemeleri ve Madencilik	70	7,2	1678	4,9
Plastik Sanayi	77	5,5	1024	2,7
Madeni Eşya Sanayi	26	4,7	307	2,0
Kimya Sanayi	45	4,5	805	2,9
Orman Ürünleri Sanayi	62	4,0	653	1,7
Kâğıt Sanayi	35	3,4	281	1,3
Mermer Sanayi	26	2,3	296	1,7
Tarım Makineleri İmalatı Sanayi	15	2,1	139	0,5
Demir Çelik Eşya Sanayi	37	1,8	659	0,8

Gıda Makineleri İmalat Sanayi	12	1,0	146	0,6
Yem Sanayi	17	0,9	277	0,6
Elektrikli Malzeme Trafo İmalat Sanayi	8	0,9	350	1,4
Güneş Enerjisi ve Montaj Sistemleri Sanayi	8	0,8	107	0,4
Kalorifer Kazanı ve Yedek Parça Sanayi	7+9	0,7	282+227	0,9
Deri ve Mamul Sanayi	7	0,6	68	0,2
Demir Dışı Metal Sanayi	6	0,6	87	0,2
Medikal Sanayi	5	0,6	57	0,2
Cam Sanayi	11	0,5	223	0,1
TOPLAM	873	100,0	19.544	100,0

KAYNAK 1 : (MTSO Meslek Grupları – 2019) ekte bilginize sunulmuştur.

Malatya TSO kayıtlı sanayi işletmesi üyelerinin kapasite raporlarına göre belirtilen çalışan sayısı verilmiştir. Burada bakıldığında Sektörel istihdam oranları da yer almaktadır. Toplam OSB’lerde ve OSB dışında Sanayicilerin istihdam ettiği kişi sayısı 21.685’dir. % 51 ile toplam oranın istihdam sayısının yarısından bir miktar fazlası Tekstil sektörü tarafından sağlanmaktadır ki bu da tekstil sektörünün ne denli büyük ve adam yoğun bir sektör olduğunu sergilemektedir.

KOSGEB Malatya Hizmet Merkezi veri tabanına kayıtlı KOBİ sayısı hizmet sektörünün de KOBİ kapsamına alınması ile bir artış göstererek 12.401 sayısına yükselmiştir. Malatya ilinde imalat ve hizmet üreten işletmelere bakıldığında; İşletme sayısının 12.401, istihdam edilen personel sayısının **28.000** kişi olduğu KOSGEB verileri ile saptanmıştır. İşletmelerin Sektörel dağılımına bakıldığında, yaklaşık % 48,69’luk bir oranla (6038 işletme) toptan ve perakende sektörü, %14,1’i (1748 işletme) diğer hizmet faaliyetleri, %11,58’lik bir oran (1430 işletme) gıda sektörü, şeklinde sıralanmaktadır.

Malatya sanayisi, büyük çoğunlukla küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluşmaktadır. İlde faaliyette olan ve kurulma çalışmaları devam eden toplamda 5 Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Ayrıca kamuoyunda 3.OSB olarak bilinen 1. OSB’nin tevsii için genişletme çalışmaları sürmekte ve tahsisler yapılmaktadır.

Bir tanesi 2. OSB’de olmak üzere 2 İŞGEM, 1 Teknopark ve 5 Küçük Sanayi Sitesi de hizmettedir.

Organize Sanayi Bölgeleri: İl Merkezinde 2 adet OSB üretim faaliyetlerini sürdürmekte, Darende İlçesinde kurulan OSB’de parsel tahsisi çalışmaları devam etmekte, Akçadağ Mermercilik OSB ile Malatya Tarıma Dayalı (Besi) Organize Sanayi Bölgesi ve Malatya Tarıma Dayalı (Sera) OSB kuruluş çalışmaları sürdürülmektedir.

1988 yılında hizmete açılan 1. OSB, Malatya – Ankara karayolu üzerinde şehir merkezine 12 km. mesafede 650 hektar alan üzerine kurulmuş ve toplam sanayi alanı 332 hektar, tahsis edilen parsel sayısı 191’dir. 1. OSB’nin yol, su, elektrik, doğal gaz ve arıtma tesisi gibi altyapısı ve sosyal tesisleri de tamamlanmıştır.

Özel sektörün Malatya 1. Organize Sanayi Bölgesinde başlatmış oldukları yatırımlar sonucunda Malatya bugün için bölge içerisinde başlı başına bir sanayi ve ticaret merkezi durumuna gelebilmiştir.

Malatya’da 1 ila 3 kişi arasında istihdam sağlayan küçük işletmelerden sonra devasa binalarda entegre tesislerle üretim yapan ve yüzlerce kişiyi istihdam edebilme kapasitesine sahip dev fabrikaların şehir merkezi dışında bir araya toplanması, sanayi üretimini arttırmakla kalmamış, aynı zamanda yeni istihdam alanları açarak işgücüne katılma talebinde bulunan Malatya insanına yeni iş alanları sağlamış, buna bağlı olarak insanların yaşama kalitesi ve refah düzeyini yükselten bir ekonomik ortam oluşturmuştur. Üretime geçen Firmalardaki İstihdam sayısı 11.000 kişidir. Firmaların tamamı üretime geçtiğinde toplam istihdam sayısı 18.000 kişi olacaktır.

2. Organize Sanayi Bölgesi, toplam 500 hektar arsa üzerine kurulmuş olup, toplam sanayi alanı 300 hektardır. 2. Organize Sanayi Bölgesinin parsel sayısı 156, toplam müteşebbis sayısı 152 olup, parsellerin tamamı tahsis edilmiş ve altyapı çalışmaları tamamlanmıştır.

Ağırlık olarak gıda, tekstil ve makine imalatçıların olduğu bölgede Doğalgaz, Arıtma tesisi dâhil tüm altyapısı tamamlanarak sanayicinin hizmetine sunulmuştur. Üretime geçen Firmalardaki İstihdam sayısı 9587 kişidir. Firmaların tamamı üretime geçtiğinde toplam istihdam sayısı 12.000 kişi olacaktır.

2.OSB’de 24 Derslikli Devlet Teşvikli Endüstri Meslek Lisesi 300 Öğrenci ile 2014-2015 Eğitim ve Öğretim yılına başlamıştır. 0-6 yaş grubu çocukları için Kreş ve Gündüz Bakım Evi Borusan Holding A.Ş. tarafından bitirilerek bölgeye kazandırılmıştır.

Yine 2. OSB’de bulunan Malatya OSB Meslek Yüksek Okulu, 24 derslik, 40 atölye ve 300 öğrenci kontenjanı ile 2018 -2019 eğitim öğretim döneminde Makine, Kaynak ve İnşaat bölümleri ile eğitime başlamıştır. 2019 – 2020 eğitim ve öğretim döneminde ek olarak 7 bölüm daha öğrenci kaydı almıştır. Bunlar; Tekstil (Yeni), Elektrikli Araç Teknolojisi (Yeni), Elektrik, Elektronik, Haberleşme, Bilgisayar ve İklimlendirme-Soğutma bölümleridir.

Ayrıca bölgede 8,315 m² alan üzerine 38 adet işlik ve kompleksten oluşan İŞGEM 2014 yılında bitirilerek 2.OSB Malatya İŞGEM Ltd.Şti'ye devredilmiştir.

Kuruluş aşamasında bulunan diğer 3 Organize Sanayi Bölgesi Malatya ilçeleri lokasyonlu olup aşağıdaki gibidir;

- Darende Organize Sanayi Bölgesi,
- Akçadağ Mermer İhtisas Organize Sanayi Bölgesi,
- Tarıma Dayalı İhtisas (BESI) Organize Sanayi Bölgesi (Yazıhan/Mısırdere).

İlin ekonomisine can veren başlıca unsur Gıda sektörüdür. Gıda sektörü malatya ekonomisinde önemli bir sektördür. OSB'de faaliyet gösteren firmaların yaklaşık % 35'lik bölümü Gıda Sektöründedir. Gıda firmaların üretim alanları da oldukça geniş bir alana yayılmıştır;

- Un üretimi,
- Şeker imalatı ve paketlenme,
- Lokum, pestil, orcik, sucuk ve şekerleme tarzı ürünleri,
- Helva, reçel, tahin, pekmez vb ürünler,
- Dondurma üretimi,
- Bakliyat ve kuru yemiş paketlenme,
- Süt ve peynir, yağ, ayran gibi süt ürünleri üreten çok sayıda firma bulunmaktadır.

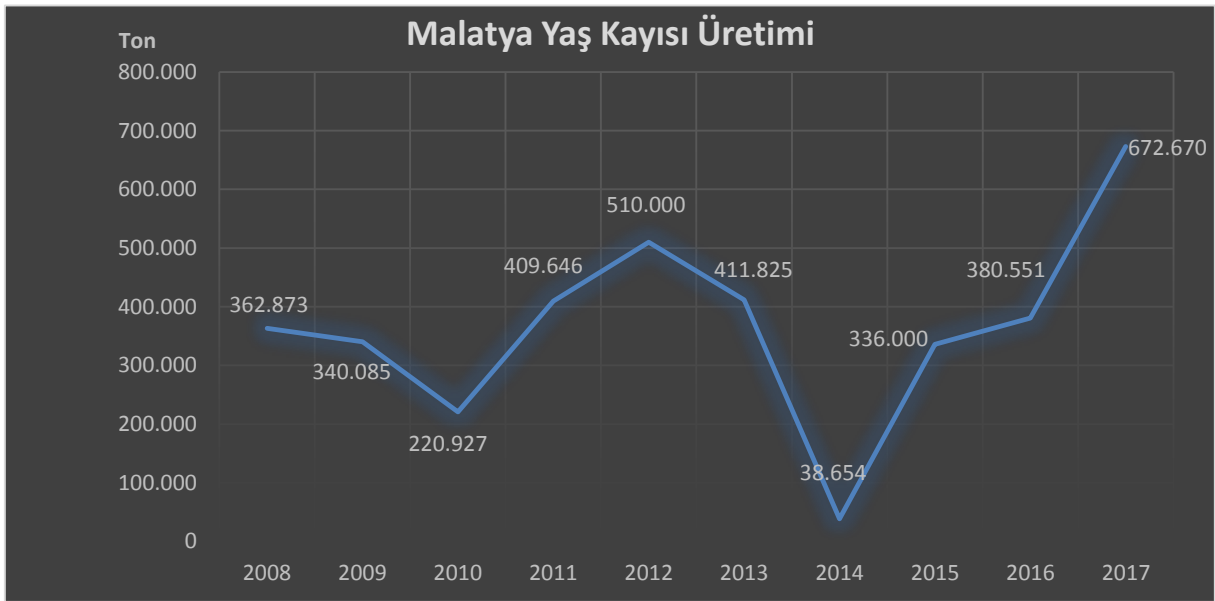
Firmalar yaptıkları yatırımlar ve ürettikleri bu ürünlerle her geçen sene kapasitelerini, ürün çeşitlerini ve pazarlarını arttırmakta, uluslararası ve ulusal düzeyde pazarlara ürünlerini satmaktadırlar.

Malatya'da bitkisel üretim, ağırlıklı olarak kayısıya dayalıdır. Malatya hızlı bir tarıma dayalı ekonomiden sanayiye dayalı ekonomiye geçiş sürecini yaşamaktadır. Ancak her geçen gün hızlanmakta olan bu sürece karşılık, ekonomisinde tarımın etkisi hala büyüktür. Tarım sektörünün il ekonomisi içerisinde önemli yer tutmasının en önemli nedenlerinden biri ilde yetiştirilen kayısıdır. Bu ise Malatya'yı dünya kuru kayısı üretiminde ilk sıraya oturtmuş ve markalaşan ve 2014 yılında Malatya TSO müracatı ile AB tarafından coğrafi işareti tescil edilen "Malatya Kayısı" ile haklı bir üne kavuşmuştur.

Dünya kuru kayısı üretiminin yaklaşık 3/4'ünden daha fazla bir bölümünü gerçekleştiren Malatya'nın her yıl ülke ekonomisine 400-450 milyon dolar katkı sağladığı düşünülürse sektörün Malatya ve ülke için arz ettiği önem anlaşılabilir. 2018 yılında yaş kayısı rekoltesi 401.363 ton, kuru kayısı üretimi ise 80.818 ton olarak gerçekleşmiştir.

Malatya Yaş Kayısı Üretimi Tablosu

Kaynak: Malatya Valiliği - İstatistiklerle Malatya Şubat 2019

Kayısı yaş ve kuru olmak üzere iki şekilde ihraç edilmektedir. Yaş kayısı ihracatının son 5 yılı incelendiğinde Türkiye'de üretilen kayısının ortalama % 5'i kadar kısmının yaş olarak ihraç edildiği görülmektedir. Yaş kayısı ihracatında elde edilen gelirin son beş yıllık ortalaması ise 35 milyon dolardır.

Dolayısıyla, Türkiye döviz girdisine önemli bir katkısı olan kayısı ihracatının asıl gelir kalemi kuru kayısıdan elde edilmektedir. 2017 yılında 94 milyon 984 bin kilogram kuru kayısı ihracatından 266 milyon 986 bin 936 dolar gelir elde edilmiştir. Türkiye'de üretilen kuru

kayısının, Baskil ve Elbistan gibi çevre ilçelerde üretilen küçük bir kısmı hariç, tamamı Malatya'da üretilmektedir. Ortalama 4 kilogram yaş kayısından 1 kilogram kuru kayısı elde edildiği göz önünde tutulduğunda, Malatya'da üretilen yaş kayısının ortalama % 90'ı kuru kayısı şeklinde işlenmektedir. Kuru kayısının ise büyük bir bölümü ihraç edilmektedir.

Son yıllarda Malatya'da modern bir şekilde besicilik, süt inekçiliği, tavukçuluk ve su ürünleri yetiştiriciliği yapılmaktadır. Malatya'da tarımın önemli kollarından biri de hayvancılıktır. Geniş meraları ve yeterli besicilik imkânları hayvancılık için uygun bir ortam oluşturmaktadır.

İlde 2018 yılında 7.773 ton kırmızı et, 28.000 ton beyaz et, 226.595 ton süt, 462 ton bal üretilmiştir. Son yıllarda il su kaynaklarının değerlendirilmesi suretiyle su ürünleri yetiştiriciliğinde artış görülmektedir. 2018 yılında 2.415.000 kg balık elde edilmiştir. İl 2. Organize Sanayi Bölgesinde faaliyette olan 5000 ton/yıl kapasiteli bir alabalık işleme tesisinin olması bu alanda yatırımı cazip hale getirmektedir. İl sınırları içinde iç sulardaki potansiyel alabalık üretim miktarı yaklaşık 10.000 ton/yıl'dır.

İlde gelişen önemli diğer sektörde arıcılıktır ki 915 bal üreticisi 74.000 kovanla çeşitli dağlardan yayla balı üretmektedir. Kayısının erken çiçek açması ve dolayısıyla diğer yörelere oranla arının erken uyanması avantajının yanında Malatya'nın coğrafi konum olarak Beydağı, Yama Dağı ve Nurhak Dağları ile çevrelenmesi, oldukça kaliteli yayla balı üretimi için ileri derecede elverişli bir il olduğu görülmektedir.

Tüm bu hayvansal ürünler, sanayide çeşitli şekillerde işlenmekte ve Malatya ekonomisine ciddi katkı sağlamaktadır. Hatta tavuk ve balık gibi ürünler ihraç edilmektedir.

Malatya, özel sektör yatırımları ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde tekstil sektörü açısından gelişmiş bir üretim merkezi haline gelmiştir. Malatya farklı elyafları işleyebilme, farklı türlerde iplik üretebilme ve penye, branda, tente, döşemelik, indigo (kot) gibi farklı cins dokuma yapabilme kapasitesiyle Tekstil Sektörü, Malatya Sanayisinin lokomotif sektörü durumundadır. Malatya Tekstil endüstrisinde, İplik, Dokuma, Örne, Boya, Kasar, Konfeksiyon konularında faaliyet gösteren, çeşitli ölçeklerde birçok firma mevcuttur.

Yani ilde tüm tekstil ve hazır giyim süreçleri son müşteri kullanımına kadar gerçekleşmektedir. Malatya TSO kayıtlarına göre 144 kayıtlı tekstil ve hazır giyim sektöründe faaliyet gösteren işletmede 2014 kayıtlarına göre 14.585 kişi istihdam edilmektedir. Bu işletmelerin yanı sıra MTSO'ya kayıtlı olmayan 150 civarında atölyenin bu sektörde çalıştığı ve yaklaşık 5000 civarında enformel istihdam sağlandığı tahmin edilmektedir.

Tekstil sektörü, KOBİ ve büyük işletmelerle birlikte Malatya’da bir ağ oluşturmuş olup bu ağ gün geçtikçe gelişmeye ve genişlemeye devam etmektedir.

Malatya’da iplik, örme, dokuma, boya-apre ve konfeksiyon dallarında bir çok firma faaliyet göstermektedir. Tekstil ve konfeksiyon sektörleri ülkemizde olduğu gibi Malatya’da da, istihdam sağlamada lokomotif konumundadır.

Malatya’da kayıtlı istihdamın yaklaşık yarısı tekstil sektöründedir. Tekstil alanında küçük birçok atölye bulunmakla birlikte ünü ülke sınırlarını aşmış önemli tekstil işletmeleri de Malatya’da faaliyet göstermektedir. İstihdamda en büyük payı göğüsleyen tekstil sektörü hem yetişmiş eleman sayısının yeterli olması hem de bu alanda ki bilgi birikimi nedeniyle ilimizde cazip yatırım alanı olma özelliğini sürdürmektedir. Sektör Malatya’nın ihracatında 2. Sıradadır.

Malatya’da gerek ilin ihtiyacını karşılamak, gerek ülkenin gerekse yurtdışındaki ihtiyaçlara cevap verebilmek için Makine ve Teçhizatları Üretimi de oldukça geniş bir çeşitlilikle gelişmiştir. Malatya’da üretilen başlıca makine ve teçhizatlara bakıldığında; Trafo, Transformatör, Solar Panel, Elektrik Panoları, Yay ve aksamaları, Cıvata ve somun, Gıda işleme makineleri, Tekstil makineleri, Buhar ve ısı kazanları, Araç üstü ekipmanları, Soğuk hava panelleri ve konteynır, Tarım makine ve aletleri, Asansör kabin imalatı, Pompa ve ekipmanları imalatı gibi sektörlerde üretim yapan firmalar bulunmaktadır.

Malatya’da Tetra Enerji firması 2.Organize Sanayi Bölgesinde Fotovoltaik Solar Panel üretimi yaparak sektörde Türkiye’de sayılı firmalar arasında yerini almıştır. Son dönemde solar panellerle lisanssız elektrik üretimi konusunda alınan teşvik belgelerinde önemli bir artış gözlemlenmektedir. Bölgede Temiz Enerji Üretimi konusunda birçok yatırım yapıldığından sektör gelecekte pozitif eğilim göstermektedir.

Malatya’da plastik sanayinin çeşitli faaliyet alanlarında üretim yapan birçok firma bulunmaktadır. Bu alanda faaliyet gösteren firmaların oranı yaklaşık % 6’dır. Firmaların ürünleri incelendiğinde çoğunlukla ambalaj, inşaat, tarım, teknik parça gibi sektörlerin ihtiyaçlarına yönelik olarak;

- Tabak, bardak, çatal, saklama kabı gibi gıda sarf malzemeleri,
- Poşet, çanta, shrink, çuval gibi ürün ambalajları,
- Doğrama, sigorta kutusu, buat gibi inşaat ürünleri,
- Spring ve ekipmanları, yağmur damlama borusu, meyve kasası gibi tarım ürünleri,

- Drenaj boruları gibi altyapı ürünleri, üretilmektedir.

Diğer taraftan Malatya mesleki ve teknik eğitim açısından incelendiğinde başta üniversiteleri, meslek yüksekokulları ve meslek liseleri bazında ele alınmalıdır.

İnönü Üniversitesi 1975 yılında kurulumu gerçekleşmiş eski bir üniversite olarak 1976-1977 eğitim-öğretim yılından itibaren eğitim hizmeti vermeye başlamıştır. Ülkemizin saygın ve köklü üniversiteleri arasında yer alan İnönü Üniversitesi, 14 Fakülte, 1'i Devlet Konservatuarı olmak üzere 2 yüksekokulu, 4 meslek yüksekokulu, 6 enstitü, 1 Teknokent, Turgut Özal Tıp Merkezinin de aralarında bulunduğu 24 araştırma ve uygulama merkeziyle yaklaşık 41.000 öğrenciye eğitim ve öğretim hizmeti veren bir üniversitedir.

Şehir merkezine 10 km mesafede bulunan üniversite, 7.000 dekarlık merkez yerleşkesinin yanında şehir merkezinde bulunan Malatya Meslek Yüksekokulu ve Malatya Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan Malatya OSB Meslek Yüksekokulu kampüsleriyle eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerini sürdürmektedir.

Malatya'da Turgut Özal Üniversitesi, Battalgazi Tarım Yerleşkesinde, 5 fakülte, 1 yüksekokul, 1 Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Akçadağ, Arapkir, Battalgazi, Hekimhan, Darende, Doğanşehir, Kale ve Hekimhan ilçelerindeki 8 Meslek Yüksekokulu'ndan oluşan akademik birimleri, yaklaşık 5.000 öğrencisi ve 122 akademisyen kadrosu ile 2018 yılında kurulan yeni bir üniversitedir.

Malatya merkezinde 23 adet meslek lisesi bulunurken ilçelerde bulunanlar ile birlikte toplam 48 sayısına ulaşmaktadır. Bunlardan 19 tanesi Mesleki ve Teknik Lise statüsündedir.

Malatya ayrıca sağlık alanında da Arapkir, Darende, Doğanşehir, Hekimhan, Akçadağ, Pütürge, Yeşilyurt Devlet Hastaneleri, Turgut Özal Tıp Merkezi, İnönü Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 10' un üzerindeki özel hastaneleri, poliklinikleri ve sağlık merkezleri ile sağlık hizmetlerinde kapsamlı faaliyetleri olan bir ildir.

Turgut Özal Tıp Merkezi, Karaciğer Nakil Merkezi, Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve ilde her geçen gün artan sağlık yatırımları sektörün gelişiminde önemli bir itici güç durumundadır. İlde verilen nitelikli sağlık hizmetlerine ilave olarak Turgut Özal Tıp Merkezinin, organ nakli konusunda gösterdiği başarı ili, sağlık turizminde bölgesinde önemli bir noktaya getirmiştir.

Malatya’da, 770 uzman hekim, 412 pratisyen hekim, 291 asistan hekim toplamda 1.473 hekimle, 160 diş hekimi, 1932 hemşire, 1946 sağlık memuru, 826 ebe ve 241 eczacıdan oluşan bir sağlık personeli hizmet vermektedir (Kaynak: TÜİK 2014 Sağlık Personeli Sayısı).

Medikal sektörünün giderek gelişmeye başladığı Malatya, bu yönüyle bir sağlık turizmi cazibe merkezi konumundadır. Özel hastane sayısının da kamu hastaneleri sayısına ulaştığı Malatya’da sağlık alanı, yatırımlara ev sahipliği yapmaktadır.

Sağlık sektörüne yönelik malzeme ve ekipmanın bölgede üretilmesi ve konaklama altyapısının oluşturulması yatırım açısından önemli alanlardır. Malatya’da medikal sektöründe implant malzemeleri, ameliyat ekipmanları, diyaliz ürünleri üreten medikal sektöründe faaliyet gösteren firmalar mevcuttur.

Yanı sıra 5 yıldızlı oteller, alışveriş merkezleri ve eğlence yerleri, Kongre ve Kültür Merkezi, müze, tarihi kültürel turistik alanlar, yaygın park ve rekreasyon alanları, alternatif turizm alanları ile Malatya Türkiye’de doğu-batı-kuzey-güney yönlerini birleştiren bir geçiş kapısı niteliği taşımaktadır.

4.2. Sektörel, Bölgesel Politikalar ve Programlar

Malatya 2.OSB İŞGEM Büyüyor Projesi, insan için ve insanla beraber kalkınma yaklaşımının hayata geçirilmesi ve gelişmişliğin toplumun farklı kesimlerine yaygınlaştırılması amacıyla uygulanacak politikalara paralellik göstermektedir. Bu anlamda 11. Kalkınma Planı (2019-2023) ve TRB1 Bölge Planı (2014-2023), sektörel ve/veya bölgesel politika ve programlara örnek verilmektedir.

Bu anlamda Proje A ve B bileşenleri, 11.Kalkınma Planına ait hedef ve politikaların aşağıda sıralanan hedef ve politikaları ile uyum halindedir. 11.Kalkınma Planı (2019-2023) incelendiğinde 2.2.3. Sektörel Politikalar başlığı ve Politika ve Tedbirler alt başlığında 430 – 430.4 maddelerinde sırası ile

- Kamu yatırımları ile özel sektör yatırımları arasındaki tamamlayıcılık ilişkisi artırılacak; yüksek katma değer yaratan, istihdam artırıcı ve cari açığın azaltılmasına katkı sağlayan özel sektör yatırımlarının önünün açılması ve üretken kapasitesinin yükseltilmesi için gereken kamu altyapı yatırımları yapılacaktır.
- Eğitim sektörüne yapılan yatırımların dağılımı itibarıyla tekli eğitime geçilmesi, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması için yapılan yatırımlar önemli bir yer tutarken, mesleki ve teknik eğitim atölyelerinin modernizasyonu, tasarım ve beceri atölyelerinin

kurulması ve eğitimin her kademesinde niteliğin artırılması öne çıkan diğer alanlar olacaktır.

Yine aynı başlık Sektörel Politikalar devamında amaç incelendiğinde 448. Madde “Girişimcilik kültürünün, teknoloji tabanlı ve yenilikçi girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi, finansmana, bilgiye ve pazara erişim imkânlarını geliştiren girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi, firmaların ölçek büyütmelemlerinin sağlanması temel amaçtır.” ifadesi, ayrıca Politika ve Tedbirler alt başlığında 450.1 – 450.2 – 450.3 – 450.4 başlıklarında bölgesel olarak projeye uyumluluk birebir gözlemlenmektedir.

- Türkiye’deki girişimcilik ekosisteminde yer alan tüm paydaşların faydalanabileceği, girişim bilgilerinin yer aldığı, yatırımcıların tanıtıldığı, girişimcilerin kullanabileceği kuluçka ve hızlandırma merkezleri hakkında bilgiler olan, girişimciliğe yönelik desteklerin özetlendiği, eğitimlerin listelendiği, gelişmelerin paylaşıldığı düzenli olarak güncellenen bir Türkiye girişim ekosistemi platformu kurulacaktır.
- Girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesine yönelik tüm paydaşlara hitabeden yapıların geliştirilmesine öncelik verilecektir.
- Kurumsal şirketlerin ve yöneticilerinin, erken aşama girişimlerine yönelik hızlandırma programlarına katılımını ve yatırımcı olmalarını, mentörlük desteği sunmalarını, sipariş desteği vermelerini özendirecek mekanizmalar geliştirilecektir.
- Öncelikli sektörlerde start-up, yenilikçi KOBİ ve büyük firmaların işbirliği kapasitesini geliştirmeye yönelik platformlar kurulacak, eşleştirme ve ortak proje geliştirme desteği verilecektir.

11.Kalkınma Planı (2019 – 2023)’ın 2.2.1.1.4. İnsan Kaynağı başlığı Amaç alt başlığı içeriğinde madde 329.maddesi “ İmalat sanayiindeki yaşanan dijital dönüşümün gerektirdiği becerilerin işgücüne kazandırılması, mesleki eğitimin ve yüksek öğretimin iş dünyası ile entegre edilmesi, nitelikli insan kaynağı için istihdam teşviklerinin basitleştirilmesi ve bu teşviklerde öncelikli sektörlerle ağırlık verilmesi temel amaçtır.” ifadesi ile proje amaç ve hedeflerine uyum tamdır.

Aynı başlık Politika ve Tedbirler alt başlığı sırası ile 330 – 331 – 332. Maddeler incelendiğinde yine fizibilite projesi B bileşeni ile uyum içerisinde olduğu izlenmektedir.

330. İmalat sanayiinde çalışan işgücünün dijital becerileri geliştirilecektir.

- Dijital becerilerin öncelikli sektörlerin ihtiyaç duyduğu seviyeye yükseltilmesi için aktif işgücü programları düzenlenecektir.

- Firma çalışanlarının dijital yetkinliklerinin artırılmasına yönelik sertifikalı eğitimler desteklenecektir.

331. Mesleki eğitim, işgücünün niteliğini yükseltmeye yönelik geliştirilecektir.

- Eğitim-istihdam-üretim ilişkisini güçlendirmek amacıyla eğitim-sektör işbirliği protokolleri yapılacaktır.
- Mesleki ve teknik eğitimle ilgili tüm paydaşlara ait verilerin bir araya getirilerek bireylerin tek bir noktadan mesleki ve teknik eğitimle ilgili konulara erişebilmesinin kolaylaştırılmasını, arz- talep eşleşmesinin sağlanmasını, bireye mesleki rehberlik ve kariyer süreçlerinde destek olunmasını sağlayacak bir mesleki ve teknik eğitim portalı oluşturulacaktır.
- Hazırlanan ve güncel halde tutulan mesleki eğitim haritası çerçevesinde ülke çapında il ve bölgelerde mesleki ve teknik eğitim verilen alanlarla sektör kümelenmesi arasında uyum sağlanacak, eğitim kapasitesi reel anlamda istihdamla ilişkilendirilerek ülke sathında mesleki ve teknik eğitim okulları sektörle uyumlu hale getirilecektir.
- OSB’lerdeki mesleki ve teknik liselerin sayısı ve çeşitliliği artırılacak, teknolojik donanımı güçlendirilecektir.

332. Öncelikli sektörlerde mevcut işgücünün niteliği artırılacak, bu sektörlerde çalışabilir nitelikte insan kaynağı yetiştirilmesine öncelik verilecektir.

- Öncelikli sektörlerde çalışan işgücünün mesleki yeterlilik belgesi alması desteklenecektir.
- Öncelikli sektörlerde mevcut çalışanların becerilerinin geliştirilmesine yönelik STK’lar tarafından organize edilen sertifikalı eğitim programları desteklenecektir.

TRB1 2014-2023 Bölge Planı: Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli illerinden oluşan TRB1 Bölgesini 2023 yılına taşıyacak olan öncelik ve tedbirleri ortaya koyan 2014 – 2023 Bölge Planı Fırat Kalkınma Ajansı koordinasyonunda hazırlanmıştır. Hazırlanmış plan detayları 2.3. Endüstriyel Üretimin Güçlendirilmesi başlığı 2.3.1. Bölgenin sanayi alanlarında altyapı hizmetlerinin artırılması alt başlığı kapsamında;

“Girişimciliği geliştirmek ve sanayi işletmeleri için başlangıç ortamı oluşturmak amacıyla İş Geliştirme Merkezleri (İŞGEM) yaygınlaştırılmalıdır. Özellikle üniversite öğrencileri, yeni

mezunlar, akademisyenler ve Ar-Ge kültürüne sahip işletmelerin yeni ürün geliştirme projeleri için uygun ortamı tesis etmek adına kurulan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, teknoloji transfer ofisleri, üniversite-sanayi işbirliği ara yüzleri gibi imkânlarla güçlendirilmelidir.” ifadesi bölge önceliği ile proje önceliğinin uyum içerisinde olduğunu göstermektedir.

4.3. Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat (teşvik ve YİD mevzuatı gibi)

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası

Projenin yürütücüsü kuruluş Malatya Ticaret ve Sanayi Odasıdır. Dolayısı ile yasal mevzuat ve yapısal olarak bu bölümde Malatya TSO dan bahsedilmektedir.

1 Haziran 2004 tarih ve 25479 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamında İkinci Kısım “Odalar”, Birinci Bölüm “Odalara İlişkin Genel Esaslar” çerçevesi Madde 4 de Odaların yasal mevzuatı;

Odalar

MADDE 4. - Odalar; üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.

Malatya 2. OSB İŞGEM Müdürlüğü

Proje Ortaklarından Malatya 2.OSB İŞGEM projenin sevk ve idaresinden sorumlu olacaktır. Bu kapsamda, hukuki statüsü limitet şirket olan İŞGEM kuruluş sözleşmesinde kâr amacı gütmeyeceği ve ortaklarına kâr payı dağıtmayacağı ön koşulu ile kurulmuştur. AB projesi kapsamında hibe alması ve İŞGEM’lerin kuruluş amacı, kâr amacı gütmemesi hususunu zorunlu tutmaktadır.

Malatya Milli Eğitim Müdürlüğü

Milli Eğitim Müdürlüğü, projenin diğer bir ortağı olarak Projenin, Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezinin kurulmasında standartların takibi, müfredatların oluşturulması ve uygulanması, bağlı personellerin görevlendirilmesi ve eğitim ayağının izlenmesi, değerlendirilmesi ve teftişi ile sorumludur.

Malatya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü (İŞKUR)

Malatya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere aktif işgücü hizmetleri verilmektedir.

Bu kapsamda mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, girişimcilik eğitim programları, toplum yararına programlar ve diğer kurs, program, proje ve özel uygulamalar düzenlenmektedir.

Malatya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen İşgücü Piyasası İhtiyaç Analizleri sonucunda ilde en çok ihtiyaç duyulan meslekler tespit edilmektedir. Tespit edilen mesleklerde kurs/program düzenlemek amacıyla İl Müdürlüğü tarafından Yıllık İşgücü Eğitim Planı hazırlanmaktadır.

Kurum tarafından sunulan aktif işgücü hizmetlerinden yararlanmak isteyen kayıtlı işsizlere Malatya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünde görev yapan iş ve meslek danışmanı tarafından danışmanlık hizmeti verilmektedir. İş ve meslek danışmanlarının bu hizmeti ile işsizler kendilerine en uygun kurs/programa katılma imkânına sahip olmaktadır.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

Geçmişte halk eğitimi, yetişkin eğitimi veya yaygın eğitim gibi adlarla yer alan ve faaliyet yapan kurumlar bugün için hayatın her alanını kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Nitekim 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü adı kaldırılarak **Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü** haline dönüştürülmüştür.

Buna uygun olarak, 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 3 üncü maddesinin (ç) bendine göre “e) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre aday çırak, çırak, kalfa ve ustaların genel ve meslekî eğitimlerini sağlamak” görevi Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne devredilmiş ve 335 mesleki eğitim merkezi de bu Genel Müdürlüğüne bağlanmıştır.

Bu nedenle Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği hazırlanarak 11.04.2018 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.

Söz konusu Yönetmelikte başlıca aşağıdaki hususlara yer verilmiştir.

1. Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği yerine Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği hazırlanmıştır. Yeni Yönetmelikte “yaygın eğitim kurumları” ifadesi yerine Genel Müdürlüğümüzün de adını taşıyan “hayat boyu öğrenme kurumları” ifadesi kullanılmıştır.
2. Eski Yönetmelik sadece halk eğitimi merkezlerini kapsamaktaydı. Yeni Yönetmelik, halk eğitimi merkezleri ile olgunlaşma enstitülerini kapsayacak şekilde düzenlenmiştir.
3. Usta Öğretici Görevlendirmeleri ile ilgili, usta öğretici değerlendirme formu geliştirilmiştir. Usta öğretmenler bu formda oluşan puanlara göre il/ilçe milli eğitim müdür yardımcısı/şube müdürü başkanlığında kurulacak komisyon tarafından görevlendirilecektir.
4. Halk eğitimi merkezi ve olgunlaşma enstitüsünde görev yapan öğretmenlerin eğitim öğretimi yılı başında ve sonunda yaptıkları, Mesleki Çalışmalar tanımlanarak ek dersten yararlanmaları sağlanmıştır.
5. Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin hayat boyu öğrenme hizmetlerinden daha yaygın yararlanmaları için düzenlemeler yapılmıştır.
6. Ülkemizde bulunan yabancıların kurslara kolay kayıt olabilmesi için düzenlemeler yapılmıştır.
7. İş birliği kapsamında düzenlenen kursların usul ve esasları, gelen talepler doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir. Özel Öğretim Kurumları Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yapılamayacağı ve kursların düzenlenemeyeceği hükme bağlanmıştır. Özellikle kurumlardan veya özel şirketlerden gelen hijyen eğitimi vb. kurs talepleri değerlendirilerek, mesleki ve teknik kurslarda kurs giderinin tamamını karşı tarafın karşılaması halinde kurslarda kursiyer sayısı aranmayacağı konusunda düzenleme yapılmıştır.
8. Genel Müdürlüğe bağlı hayat boyu öğrenme kurumları tarafından sürdürülen eğitim faaliyetlerine ilişkin iş ve işlemlerin elektronik ortamda yürütüldüğü e-Yaygın sistemine ilişkin hususlara yeni yönetmelikte yer verilmiştir.

4.4. Proje Fikrinin Kaynağı ve Uygunluğu

4.4.1. Projenin Sektörel ve Bölgesel Kalkınma Amaçlarına (politika, plan ve programlar) Uygunluğu

11.Kalkınma Planının Sektörel Politikalar ana başlığı ve Politika ve Tedbirler alt başlığı altında; “Kamu yatırımları ile özel sektör yatırımları arasındaki tamamlayıcılık ilişkisi artırılacak; yüksek katma değer yaratan, istihdam artırıcı ve cari açığın azaltılmasına katkı sağlayan özel sektör yatırımlarının önünün açılması ve üretken kapasitesinin yükseltilmesi için gereken kamu altyapı yatırımları yapılacaktır.” diye ifade edilmektedir.

Malatya 2.OSB İŞGEM Büyüyor Projesi **Genel Amacı**; “Bölgenin yenilikçilik ve girişimcilik kapasitesini geliştirmeye yönelik Malatya 2. OSB İş Geliştirme Merkezi’nin kurumsal kapasitesinin artırılabilmesi ile bölge için önemli olabilecek stratejik eylemlerin başlatılması ve gerçekleştirilmesi” yukarıda yer verilen politika ve tedbirler ile uygunluk göstermektedir.

Politika ve Tedbirler alt başlığındaki bir diğer bir maddede “Eğitim sektörüne yapılan yatırımların dağılımı itibarıyla tekli eğitime geçilmesi, mesleki ve teknik eğitim atölyelerinin modernizasyonu, tasarım ve beceri atölyelerinin kurulması ve eğitimin her kademesinde niteliğin artırılması öne çıkan diğer alanlar olacaktır.” ibaresi mevcuttur.

Bu madde ise **proje özel amacı**; “Daha büyük fiziksel alan (işlik) ihtiyacından ve sanayide ihtiyaç olan yetişmiş ve verimli çalışmaya hazır, mesleki iş görenlere olan ihtiyaçtan doğan talebin giderilmesi” ile tam uyum halindedir.

Malatya 2. OSB İŞGEM Büyüyor Projesi ile kamu yatırımlarının büyümeye, özel kesim yatırımlarını desteklemeye, bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmaya, istihdamı ve ülke refahını artırmaya katkısının azami seviyeye çıkarılması hedeflenmektedir.

Kamu ve özel kesim yatırımları birbirlerini tamamlayacak şekilde bütüncül bir bakış açısıyla ele alınmış ve kamu yatırımlarının, özel sektör tarafından gerçekleştirilemeyecek ekonomik ve sosyal yapı alanlarında yoğunlaştırılması sağlanmaya çalışılmıştır. Bu anlamda Malatya 2.OSB İŞGEM Büyüyor Projesi’ndeki bileşenler 11.Kalkınma Planı (2019-2023) ile uygunluk göstermektedir. Madde detayları aşağıda sıralanmıştır;

11. Kalkınma Planı 2.2.3. Sektörel Politikalar

b. Politika ve Tedbirler:

430.4. Eğitim sektörüne yapılan yatırımların dağılımı itibarıyla tekli eğitime geçilmesi, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması için yapılan yatırımlar önemli bir yer tutarken, mesleki ve teknik eğitim atölyelerinin modernizasyonu, tasarım ve beceri atölyelerinin kurulması ve eğitimin her kademesinde niteliğin artırılması öne çıkan diğer alanlar olacaktır.

2.2.3.3. Girişimcilik ve KOBİ'ler

b. Politika ve Tedbirler

450.1. Türkiye'deki girişimcilik ekosisteminde yer alan tüm paydaşların faydalanabileceği, girişim bilgilerinin yer aldığı, yatırımcıların tanıtıldığı, girişimcilerin kullanabileceği kuluçka ve hızlandırma merkezleri hakkında bilgiler olan, girişimcilğe yönelik desteklerin özetlendiği, eğitimlerin listelendiği, gelişmelerin paylaşıldığı düzenli olarak güncellenen bir Türkiye girişim ekosistemi platformu kurulacaktır.

450.2. Girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesine yönelik tüm paydaşlara hitabeden yapıların geliştirilmesine öncelik verilecektir.

450.3. Kurumsal şirketlerin ve yöneticilerinin, erken aşama girişimlerine yönelik hızlandırma programlarına katılımını ve yatırımcı olmalarını, mentörlük desteği sunmalarını, sipariş desteği vermelerini özendirecek mekanizmalar geliştirilecektir.

450.4. Öncelikli sektörlerde start-up, yenilikçi KOBİ ve büyük firmaların işbirliği kapasitesini geliştirmeye yönelik platformlar kurulacak, eşleştirme ve ortak proje geliştirme desteği verilecektir.

4.4.2. Projenin Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projelerle ilişkisi

KOBİ'lere yönelik birçok proje üreten ve uygulayan Malatya TSO 3 adet AB projesi ile özellikle KOBİ'lerin rekabet edebilirliklerini, pazarlama – satış becerilerini arttırmaları, dış ticaret, kayısının çeşitliliği ve gelirlerinin artımı, KOBİ'lerin kurumsallaşmalarına yönelik gelişmelerine hizmet sağlamıştır.

- Başarı ile yürütülen projelerden ilki Rekabetçi Kaplanlar isimli AB projesi 60.000 € bütçeli olup KOBİ'lere hizmet kalitelerinin yükseltilmesi, müteşşebbüslere liderlik, sevk ve idare ile ilgili eğitimlerin verilmesi amaçlanmıştır. 1200 İşletme çalışanlarına

ve 20 adet işletme sahibine yerinde eğitimler verilerek proje başarı ile tamamlanmıştır.

- MTSO'nun yürüttüğü diğer bir proje olan Kayısı Yetiştiriciliği ve Pazarlama Projesi, kayısı üreticileri ve ihracatçılarının eğitimlerle bilinçlendirilmesi amacıyla 400 çiftçi 35 işletme sahibine eğitim verilerek başarı ile tamamlanmıştır.
- TOBB'un yürütücülüğünü yaptığı, MTSO'nun yerel ortak olduğu Malatya ABİGEM Projesi de yürütülen ve başarı ile tamamlanan diğer bir projedir. 1.8 milyon € bütçeli proje kapsamında KOBİ'lere 257 danışmanlık ve bilgilendirme hizmeti ile 1.348 kişiye halka açık eğitimlerle ulaşılmıştır. ABİGEM proje süresi bitmiş olmasına rağmen hali hazırda Malatya TSO bünyesinde faaliyetlerine devam etmektedir.
- Malatya İŞGEM Projesi adı ile KOSGEB İŞGEM desteği alınarak tamamlanan proje Malatya büyükşehir olmadan önce, Malatya İl Özel İdaresi, Malatya TSO ve Malatya Belediyesi ortaklığında Uçbağlar Mahallesinde bulunan Tekel eski depolarının restore edilmesi ile gerçekleştirilmiştir. Toplam 10.518 m² kapalı alana sahip olan depoların 518 m² idari bina 10.000 m² kapalı alana ise 26 işlik yapılmıştır. İşlik büyüklükleri;
 - 4 adet 1000 m²
 - 6 adet 500 m²
 - 8 adet 250 m²
 - 8 adet 125 m² şeklinde restore edilmiştir.

Malatya büyükşehir statüsüne geçtiğinde ve Malatya İl Özel İdaresi varlıkları büyükşehir ve merkez ilçe belediyelerine devir edilirken Malatya İŞGEM şirketi ve teşebbüsü Malatya Yeşilyurt Belediyesine devredilmiştir. Adı da Yeşilyurt İŞGEM olarak değiştirilmiştir. Proje toplam bütçesi **1,298,635.90 TL**, KOSGEB Girişimcilik Desteği Programı kapsamında, İŞGEM Kuruluş Desteği hibesi olarak 600.000,00 TL, 698.635,90 TL de proje ortakları tarafından finanse edilmiştir.

- Malatya 2. OSB İŞGEM Projesi, Malatya Ticaret ve Sanayi Odasının yürütücüsü olduğu ve halihazırda hazırlanan bu projenin temelini oluşturan proje niteliğindedir.

Bölgesel gelişmenin sağlanması için, Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında 10 ilde İŞGEM projesi hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda Kastamonu, Malatya ve Tokat'ta 3 yeni merkez kurulmuştur. Bu yeni İŞGEM'ler aracılığıyla bölgede istihdamın artırılması ve girişimcilik konusunda farkındalık yaratılması amaçlanmıştır.

Proje kapsamında Malatya’da 38 işlik yapılmıştır. Bu işliklerin büyüklükleri 23 m² ile 125 m² arasında inşa edilmiştir. Malatya’da 30, Tokat’ta 20 ve Kastamonu’da bölgeden veya diğer illerden 15 kişi eğitimci ve danışman olarak eğitilmiştir. Merkezlerde iş geliştirme üzerine danışmanlık hizmeti vermeye başlanmıştır.

Girişimci ekosistemde daha güçlü bir yere sahip olmaları için Malatya’da 170, Tokat’ta 120 ve Kastamonu’da 100 kişiye girişimcilik eğitimi verilmiştir..

Her üç ilde 15 iş sahibi desteklenmiş ve bunlardan 13 tanesi yeni işletme kurmuştur.

Proje ile aynı zamanda, Türkiye’deki İŞGEM’ler arasında bir ağ oluşturulmuştur. Ağ ile 2008’de faaliyete başlayan Ulusal İŞGEM Derneğinin kuvvetlendirilerek geliştirilmesi, kapasitesinin artırılması, ulusal ve uluslararası konferanslar düzenlenmesi, dernek için bir WEB portalının kurulması gibi önemli adımlar atılmıştır.

Girişimcilik mekanizmaları desteklenirken, Türkiye’de hem yeni kurulacak olan hem de daha önce kurulmuş olan iş merkezleri arasında güçlü işbirliklerinin teşvik edilmesine de katkı sağlanmıştır.

Proje toplam bütçesi, 13.100.000 €’dan Malatya için aktarılan üçte biri 4.366.666 €’dur.

4.4.3. Projenin Diğer Kurum Projeleri İle İlişkisi

Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezleri Projesi (ABİGEM)

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) öncülüğünde ilgili Ticaret ve/veya Sanayi Odalarının ev sahipliğinde Avrupa Birliği (AB) fonları ile 2002 yılında Gaziantep, Kocaeli ve İzmir’de Avrupa Birliği Türkiye İş Geliştirme Merkezleri (ABİGEM) kurulmuştur.

İlk kurulan üç ABİGEM proje bitiminden itibaren birer Anonim Şirket olarak faaliyetlerine devam etmektedir. ABİGEM A.Ş. hissedarları arasında TOBB, Ticaret ve/veya Sanayi Odaları ve birçok yerel paydaş yer almaktadır.

İlk üç ABİGEM’in başarısı üzerine, Mayıs 2008’de “Avrupa Birliği Türkiye İş Geliştirme Merkezleri Ağının Yaygınlaştırılması Projesi” başlatılmış ve Türkiye genelinde Avrupa Birliği fonlarıyla 12 ABİGEM daha kurulmuş olup ABİGEM sayısı 15’e çıkmıştır. 2008 yılında kurulan ABİGEM’ler Adana, Afyonkarahisar, Çorum, Denizli, Erzurum, Eskişehir, Kayseri, Konya, Malatya, Tekirdağ, Trabzon ve Uşak’da bulunmaktadır. ABİGEM Ağı için AB’nin sağlamış olduğu mali yardım 50 milyon Avro’ya ulaşmıştır.

Daha sonra 2013 yılında ABİGEM Projesi 4 ilde; Hatay, Batman, Van ve Sivas illerinde de kurularak toplam ABİGEM sayısı 19’a ulaşmıştır.

Profesyonel eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunarak KOBİ’lerin rekabet seviyelerini ulusal ve uluslararası piyasalarda artırmalarına ve potansiyellerini geliştirilmelerine yardımcı olan ABİGEM’ler, KOBİ’lerin iş geliştirme hizmetlerini alabilecekleri bir numaralı temas noktası olma amacı ile kurulmuştur. ABİGEM’ler tarafından verilen eğitim, danışmanlık hizmetleri ve sektörel projeler, bölgenin özelliklerine ve bölgedeki KOBİ’lerin ihtiyaçlarına göre tasarlanmıştır. Ayrıca, ABİGEM’ler donanımlı yerel danışman yetiştirilmesi ve Türkiye’de bir KOBİ uzman havuzu oluşturulmasına katkı sağlamaktadır.

İş Geliştirme Merkezleri (İŞGEM)

Bölgesel gelişmenin sağlanması için, Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında 10 ilde İŞGEM projesi hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda Kastamonu, Malatya ve Tokat’ta 3 yeni merkez kurulmuştur. Bu yeni İŞGEM’ler aracılığıyla bölgede istihdamın artırılması ve girişimcilik konusunda farkındalık yaratılması amaçlanmıştır.

Çok sayıda çalışma alanı, eğitim/seminer, bilgisayar ve toplantı odalarına sahip olan

İŞGEM'ler, projenin ikinci aşamasında yerel kullanıcılarıyla buluştu. Proje çerçevesinde her üç merkezin kapasiteleri kuvvetlendirilirken, girişimcilere eğitimler verildi. Ayrıca bu merkezler için, iş planı ve programı hazırlandı. Her bir merkezde yaklaşık 40 kişilik istihdam yaratılırken, kuluçka merkezleri yüzde 50 doluluk oranı ile hayata geçti. Diğer proje sonuçları ise şöyle:

Malatya'da 30, Tokat'ta 20 ve Kastamonu'da bölgeden veya diğer illerden 15 kişi eğitimci ve danışman olarak eğitildi ve merkezlerde iş geliştirme üzerine danışmanlık hizmeti vermeye başladı.

Girişimci ekosistemde daha güçlü bir yere sahip olmaları için Malatya'da 170, Tokat'ta 120 ve Kastamonu'da 100 kişiye girişimcilik eğitimi verildi.

Her üç ilde 15 iş sahibi desteklenirken, bunlardan 13 tanesi yeni iş kurdu.

Farkındalık çalışmaları yapıldı.

Proje ile aynı zamanda, Türkiye'deki İŞGEM'ler arasında bir ağ oluşturuldu. Ağ ile 2008'de faaliyete başlayan Ulusal İŞGEM Derneğinin kuvvetlendirilerek geliştirilmesi, kapasitesinin artırılması, ulusal ve uluslararası konferanslar düzenlenmesi, dernek için bir web portalının kurulması gibi önemli adımlar atıldı. Girişimcilik mekanizmaları desteklenirken, Türkiye'de hem yeni kurulacak olan hem de daha önce kurulmuş olan iş merkezleri arasında güçlü işbirliklerinin teşvik edilmesine de katkı sağlanmış oldu.

a) Proje ile eşzamanlı götürülmesi gereken diğer kurum projeleri

Söz konusu proje ile eşzamanlı götürülmesi gereken her hangi bir kurum projesi bulunmamaktadır.

b) Projede başka kurum projesi ile fiziki çakışma oluşmamasına yönelik tedbirler

Proje herhangi başka kurum projesi ile fiziki çakışma içerisinde değildir.

4.4.4. Projenin İdarenin Stratejik Planı ve Performans Programına Uygunluğu

Proje yürütücüsü **Malatya Ticaret ve Sanayi Odası 2019 – 2022 Stratejik Planı** incelendiğinde Malatya 2. OSB İŞGEM Mesleki Eğitimle Büyüyor Projesine uygunluk içerisinde olduğu gözlemlenmektedir.

- MTSO Stratejik Planı 2019 – 2022’de Stratejik Alan 2, Hizmetler bölümü, Hedef 2 ‘de **“Üyelere Bilgi, Danışmanlık ve Destek Hizmetlerinin Geliştirilmesi”** başlığı proje içeriği İŞGEM’in kuruluş sebebi ve verdiği hizmetler açısından birebir örtüşmektedir.
- Aynı Stratejik Plan, Stratejik Alan 2, Hizmetler bölümü, Hedef 4 ‘de **“Üyelerin Mesleki Bilgi Ve Kapasitesini Arttırıcı Eğitim Faaliyetleri Yürütmek”** başlığı proje ile İŞGEM kuruluş amacı ve doğal faaliyetleri açısından uygunluk göstermektedir.
- İdarenin Stratejik Planı, Stratejik Alan 3, Temsil bölümü, Stratejik Amaç 1, Hedef 1’de **“Üye Sorunlarının Çözümü İçin İlgili Mercilerle Diyalog Geliştirilmesi”** başlığı Proje konusu İŞGEM’de mevcut işliklerden daha büyük işliklere ihtiyacın ve mesleki ve teknik eğitilmiş personel ihtiyacının muhataplara karşı temsili hususu birebir proje ile uyumluluk içerisindedir.
- Stratejik Planın aynı bölümü Hedef 2’de **“Üyelerimizi Yurtiçinde Her Türü Platformda Etkin Şekilde Temsil Edilmesi”** başlığı yine projenin stratejik plana uyumunu göstermektedir.
- Stratejik Alan 4, Sosyal Sorumluluk bölümü, Stratejik Amaç 1 Sosyal Sorumluluk Vazifesini Yerine Getirmek başlığında, Hedef 1, **“Sosyal Sorumluluk Faaliyetleri ve Projeleri Hayata Geçirmek”** projede kurulan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezinin Faaliyetleri açısından özellikle Engelli, Hükümlü, Genç ve Kadın istihdamının sağlanması ve öncelikli grupların faydalanıcı olması açısından proje ile uygunluk halindedir.
- Stratejik Alan 5, Kalkınma ve Projeler bölümü, Stratejik Amaç 1 İlin Kalkınmasında MTSO Rolünün Arttırılması başlığında, sırası ile Hedef 1 ve Hedef 2, **“Üniversite Sanayi İşbirliğine Yönelik Çalışmaların Arttırılması”, “Üyelerin Rekabetçilik Gücünün Arttırılması”**, hedefleri de yine proje ve Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Stratejik Planı 2019 – 2022 ile birebir uygunluk olduğunun göstergesidir.

4.4.5. Proje Fikrinin Ortaya Çıkışı

Proje fikrinin ortaya çıkışı Malatya 2. OSB İŞGEM projesinin başlangıcı ile göndem olmuştur. Bunun başlıca nedeni İŞGEM’in OSB’de oluşu ve İŞGEM’e gelen başvuruların genellikle Sanayi içerisinde üretim yapmak isteyen yeni girişimcilerin büyük işlik talepleridir. 2015’de faaliyetlerine başlayan İŞGEM, kurulduğu günden günümüze böyle taleplerle sürekli karşılaşmıştır.

Aynı zamanda Mevcut 2. OSB İŞGEM kampüsü bitişiğinde bulunan uygun arazinin oluşu, Proje yürütücüsü ve paydaşların, bu araziye talepler doğrultusunda daha büyük işliklerin yapılması yönünde, fikir ve dahî kaynak arayışına girmelerine neden olmuştur.

Proje daha önceden de zikredildiği üzere iki bileşenden oluşmakta ve diğer bileşen olan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezinin oluşturulması fikri de yine bu imarı ve yönetişimi açısından elverişli ve verimli arsanın veriliği ve sanayi içerisinde hemen hemen tüm sanayicilerin, Malatya TSO meslek grupları toplantıları gibi organizasyonlarda nitelikli ve çalışmaya hazır personel bulabilmenin zorluğunun ve çözümünün arayışı içerisinde İŞGEM büyüyor projesine entegre edilmesi ile proje olgunlaşmıştır.

4.4.6. Projeye İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt, Araştırma ve Diğer Çalışmalar

Malatya 2. OSB İŞGEM AB projesi kapsamında yürütülürken yapılmış birçok çalışma, analiz ve anketler bulunmaktadır. Bu çalışmalar zaten Malatya’da İŞGEM işlik, Danışmanlık ve Hizmetler ve ihtiyaç düzeyleri noktasında yapılmıştır. Bu esnada projeye konu olan büyük işlikler ve Mesleki ve Teknik Eğitim konusunda ilde ve bölgede ihtiyaçlar olduğu gözlemlenmiş ve proje dokümantasyonuna dâhil edilmiştir. Bu yazılı arşiv, hem Gıda, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı mülga Ticaret Bakanlığı hem de AB delegasyonunda bulunmaktadır.

Bu fizibiliteye kaynak olan başka önemli bir çalışma 2018 yılında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Malatya İl Müdürlüğünün, “Malatya Küçük Sanayi Sitelerinin Mevcut Durum Analizi Raporu” dur. Çalışma güncel aynı zaman da İŞGEM yeni işliklerine potansiyel talebin boyutunu nicel olarak göstermesi açısından önemsenerek bu fizibilitede kaynak olarak da kullanılmıştır.

Ayrıca Malatya Çalışma ve İşkurumu İl Müdürlüğü tarafından her yıl yapılan İl İstihdam Analizi Çalışmaları önceden projeye ışık tatan çalışmalar niteliğindedir.

5. PROJENİN GEREKÇESİ

5.1. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Talep Analizi

5.1.1. Talebi Belirleyen Temel Nedenler Ve Göstergeler

Malatya 2.OSB İŞGEM Büyüyor Projesi, iş ve yatırım ortamına ilişkin sorunlardan yatırım yeriyle ve iş gören nitelikleriyle ilgili olanların çözümüne ilişkin öneriler sunmak için hazırlanmıştır. Talebi belirleyen temel nedenler ve göstergeler bu kapsamda irdelenmiştir.

Malatya ilinde daha önceden de belirtildiği gibi sınırlı olan iş yeri envanteri her dönem yeni bir ticari alan yatırımında ortaya çıkmış arz her zaman potansiyel talebin gerisinde kalmıştır. Bu durum genellikle bu yatırımlara ev sahipliği yapan Malatya Ticaret ve Sanayi Odasına şahsen veya yazılı yapılan başvurularda görülmüştür.

Malatya da yatırımcılar ve girişimciler için özellikle fizibilite projesine konu 200 m² ile 1000 m² arasında bulunan ve imalata yönelik iş yerlerine ihtiyaç olduğu her dönem emsal fiziki alan proje ve yatırımlarında ortaya çıkmıştır.

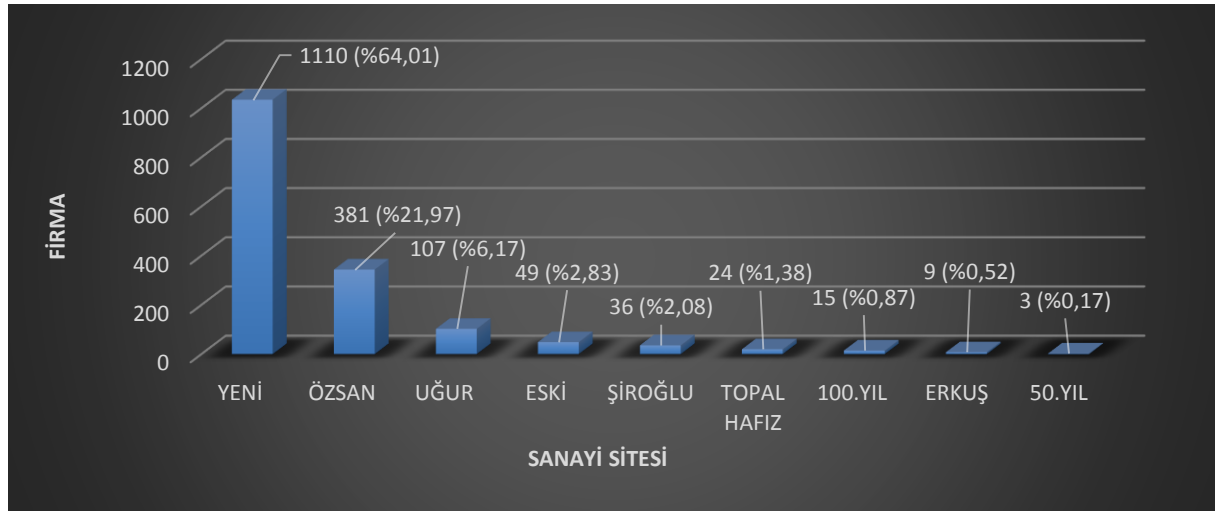
Organize Sanayi Bölgeleri yapım aşamasında, İŞGEM’lerin yapım aşamasında, Geçmişte Eski Tekel Depolarının Malatya İl Özel İdaresi eli ile istihdamın artırılması sebebi ile emek yoğun sektörlere uygun fiyatlarla kiralama döneminde ve KSS’lerin yapımı dönemlerinde her zaman talep ilgili kurumlara arzın çok üstünde olmuştur.

Küçük Sanayi Sitelerinin dolu ve şehir merkezine sıkışmış olması, yeni sanayi sitelerinin kurulamaması özel sektör yatırımlarını ticari alanda 300 – 1000 m² lik dükkânlar yapıp satmak veya kiraya vermeye yönlendirmiştir.

Yukarıda gösterilen resimde mavi ile işaretlenmiş alan aşağıdaki tabloda da zikredilen Yeni Sanayi Sitesi tabir edilen Malatya'nın en yoğun KSS'dir. Kırmızı ile işaretlenmiş ve bir kısmı imarı tamamlanmış alan ise yatırımcı müteahhitlerin satmak veya kiralamak üzere 300 – 1000 m² arası dükkânlar için imalat yaptıkları bölgedir.

Sanayi Sitesine Göre İşletme Oranları

Kaynak: Malatya KSS Envanter Çalışması, 2018.

Yukarıdaki şekilde görüldüğü üzere Yeni Sanayi sitesi en çok işletmenin bulunduğu KSS'dir. Tamamı dolu denecek nitelikte ve iş yeri ihtiyacına olan taleplere cevap verecek fiziki alanlar bulunmamaktadır. Aynı zamanda Malatya KSS'lerinin toplamı işletmelerinin % 64,04'üne ev sahipliği yapmaktadır.

Küçük Sanayi Sitelerine sektörel olarak bakıldığında içinde barındırdığı sektörlerin sektörel olarak fiziki gereklilikleri göz önüne alındığında proje nedenlerinden A Bileşeni daha büyük işlik ihtiyacı netleşmektedir.

Sanayi Sitelerine Sektörel Bakış

SANAYİ SİTESİ											
		Yeni Sanayi	Eski Sanayi	Özsan	Erkuş	100.Yıl	50.Yıl	Şiroğlu	Topal Hafız	Uğur	
		Sayı	Sayı	Sayı	Sayı	Sayı	Sayı	Sayı	Sayı	Sayı	Toplam
SEKTÖR	Ağaç İşleri, Kağıt ve Kağıt Ürünleri	160	29	20	3	3	3	7	11	2	238
	Tekstil, Hazır Giyim, Deri	4	0	14	0	0	0	0	0	0	18
	Tarım, Avcılık ve Balıkçılık	33	0	3	1	0	0	0	0	1	38
	Cam, Çimento ve Toprak	14	1	0	0	0	0	3	2	0	20
	Gıda	5	0	9	0	0	0	0	0	0	14
	İnşaat	62	5	10	0	0	0	8	2	1	88
	Kimya, Petrol, Lastik ve Plastik	41	1	23	0	0	0	2	3	2	72
	Makine	21	0	25	0	0	0	0	0	1	47
	Metal	96	6	33	1	3	0	1	0	24	164
	Otomotiv	490	1	175	2	8	0	8	1	64	749
	Diğer	109	6	32	1	1	0	7	1	8	165
Toplam		1035	49	344	8	15	3	36	20	103	1613

2018 yılında Malatya KSS Envanteri Analizi çalışması esnasında 1613 işletme sahibi ile yapılan anket çalışmaları doğrultusunda hazırlanan tabloya göre sektörel dağılım sayıları çıkarılmıştır. Aynı çalışmada bu çalışmaya da faydası olan bir veri işlenmiş ve aşağıdaki tabloda sektörel olarak mevcut alan ve ihtiyaç duyulan alan sorusu 1613 işletme tarafından cevaplanmıştır.

Sektörler ve İşletme Alanı

İŞLETME ALANI												
		1-100 m2		100-200 m2		200-400 m2		400-800 m2		800 ve üzeri		Toplam
		Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
S E K T Ö R	Ağaç İşleri, Kağıt ve Kağıt Ürünleri	97	40,8	85	35,7	42	17,6	10	4,2	4	1,7	238
	Tekstil, Hazır Giyim, Deri	4	22,2	8	44,4	4	22,2	0	0	2	11,1	18
	Diğer	117	70,9	27	16,4	17	10,3	2	1,2	2	1,2	165
	Cam, Çimento ve Toprak	5	25	8	40	6	30	1	5	0	0	20
	Gıda	0	0	3	21,4	8	57,1	2	14,3	1	7,1	14
	İnşaat	51	58	21	23,9	6	6,8	7	8	3	3,4	88
	Kimya, Petrol, Lastik ve Plastik	32	44,4	25	34,7	10	13,9	3	4,2	2	2,8	72
	Makine	23	48,9	14	29,8	7	14,9	2	4,3	1	2,1	47
	Metal	107	65,2	31	18,9	17	10,4	5	3	4	2,4	164
	Otomotiv	525	70,1	157	21	45	6	14	1,9	8	1,1	749
Tarım, Avcılık ve Balıkçılık	26	68,4	3	7,9	5	13,2	2	5,3	2	5,3	38	
Toplam		987	61,2	382	23,7	167	10,4	48	3	29	1,8	1613

Yukarıdaki tablo da görüldüğü üzere; “Ağaç işleri, kâğıt ve kâğıt ürünleri”, “İnşaat”, “Kimya, petrol, lastik ve plastik”, “Makine”, “Metal”, “Otomotiv”, “Tarım, avcılık ve balıkçılık” sektöründe en çok kullanılan işletme alanı 1-100 m² arasındadır. “Tekstil, hazır giyim ve deri”, “Cam, çimento ve toprak” sektörlerinde de en çok kullanılan işletme alanı 100-200 m² olduğu görülmektedir. “Gıda” sektöründe, en çok kullanılan işletme alanının ise 200-400 m² olduğu yukarıdaki tablodan anlaşılmaktadır.

Bu bilgiler ışığında; işletme alanının (m²) artması ile birlikte firmaların sayısında da önemli düşüşlerin yaşandığı ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni boş büyük yerlerin bulunmadığı ve dolayısı ile büyüme eğilimi içerisindeki küçük ve orta boy işletmelerin alternatif olmadığından en iyi ihtimalle birden fazla iş yerini farklı yerlerde açma zorunluluğu yaşamalarıdır. Bu durum da yönetim, organizasyon, verimlilik ve standardizasyon gibi sorunlar oluşturmaktadır.

Sektörler ve İşletmenin İhtiyaç Duyduğu Alan

İHTİYAÇ DUYULAN ALAN												
		1-100 m2		100-200 m2		200-400 m2		400-800 m2		800 m2 ve üzeri		
		Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
S E K T Ö R	Ağaç İşleri, Kağıt ve Kağıt Ürünleri	18	7,6	21	8,8	63	26,5	59	24,8	77	32,4	238
	Tekstil, Hazır Giyim, Deri	2	11,1	0	0	3	16,7	3	16,7	10	55,6	18
	Tarım, Avcılık ve Balıkçılık	7	18,4	8	21,1	5	13,2	8	21,1	10	26,3	38
	Cam, Çimento ve Toprak	2	10	3	15	4	20	3	15	8	40	20
	Gıda	0	0	1	7,1	3	21,4	2	14,3	8	57,1	14
	İnşaat	7	8	9	10,2	13	14,8	21	23,9	38	43,2	88
	Kimya, Petrol, Lastik ve Plastik	10	13,9	13	18,1	13	18,1	17	23,6	19	26,4	72
	Makine	7	14,9	4	8,5	8	17	14	29,8	14	29,8	47
	Metal	30	18,3	23	14	26	15,9	42	25,6	43	26,2	164
	Otomotiv	190	25,4	134	17,9	146	19,5	157	21	122	16,3	749
Diğer	74	44,8	25	15,2	25	15,2	19	11,5	22	13,3	165	
Toplam		347	21,5	241	14,9	309	19,2	345	21,4	371	23	1613

Yine aynı çalışma esansında yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere KSS'deki işletmelere ihtiyaç duydukları alan sorulmuştur. Küçük Sanayi sitelerinde yer alan işletmelerden alınan yanıtlara göre; en çok ihtiyaç duydukları alanları (m²) sektör bazında incelendiğinde;

800 m² ve üzeri alana ihtiyaç duyan sektörler; “Ağaç işleri, kâğıt ve kâğıt ürünleri”, “Tekstil hazır giyim ve deri”, “Tarım avcılık ve balıkçılık”, “Cam, çimento ve toprak”, “Gıda”, “İnşaat”, “Kimya, petrol, lastik ve plastik”, “Makine”, “Metal” olarak görülmektedir. 1-100 m² arası alana en çok ihtiyaç duyan sektörler ise “Otomotiv” ve diğer sektörler olarak belirtilmiştir.

Bu bilgiler ışığında; sektörel bazda mevcut işletme alanı ile ihtiyaç duyulan işletme alanları karşılaştırıldığı takdirde; firmaların, aslında mevcut olan işletme alanlarından daha fazla bir alana ihtiyaç duydukları anlaşılmaktadır.

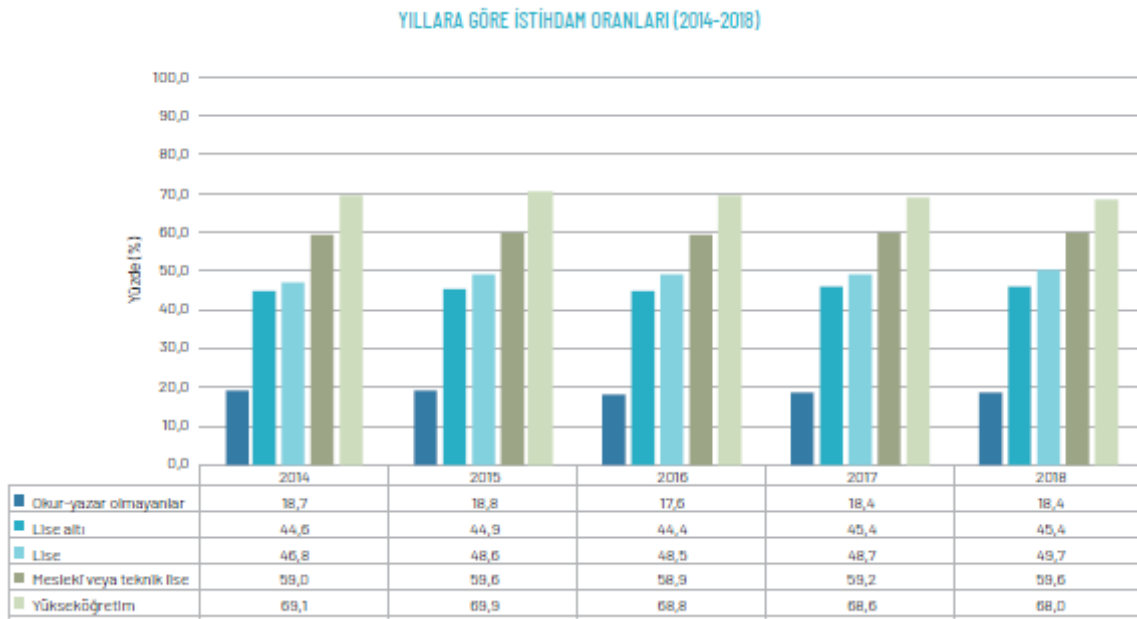
Ayrıca bu fizibilite çalışması kapsamında yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler esnasında özellikle İŞGEM'den beklentiler sorulduğunda daha büyük işliklere olan talep yine işletmeler tarafından dile getirilmiştir.

Aynı zamanda yapılan bu görüşmelerde yine ortaya çıkan başka bir sonuç yer kısıtı sebebi ile istenilen ölçüde işletmelerin gelişim sağlayamadığı ve yer darlığı yüzünden Pazar paylarının büyüyemediğidir. Bunun sebebi gerekli makine – ekipman tefrişi için yer olmadığı ve bu nedenle üretim miktarının Pazar potansiyelinin en az yarısı kadar negatif yönde etkilendiği sonucu ortaya çıkmıştır.

İstihdam açısından ele alındığında tüm görüşme yapan firmalar ihtiyaç olunan büyüklükte işliklerin tahsisi ile enaz % 50 istihdam sağlamak zorunda kalacaklarını beyan etmişlerdir.

Proje'nin B bileşeni Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezinin İŞGEM içerisinde yapılması kapsamında talebi belirleyen temel neden ve göstegeler irdelendiği zaman eğitim ve eğitime dayalı istihdam incelenme zorunluluğu bulunmaktadır.

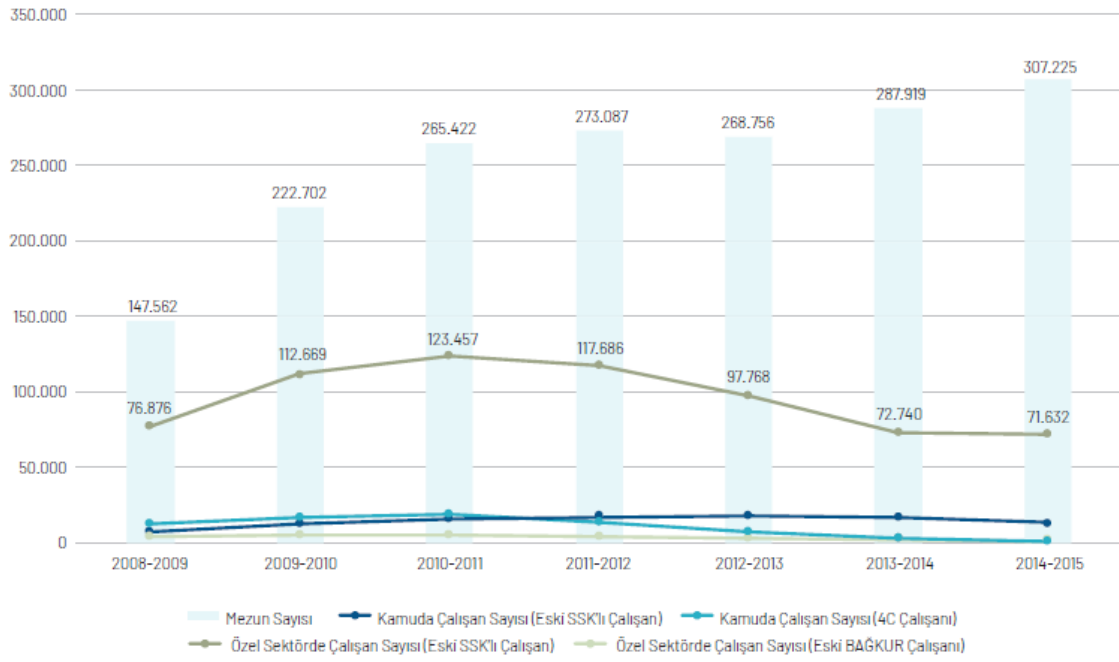
TUİK verilerine göre istihdam oranları incelendiğinde, 2014-2018 yılları arasında çok ciddi farklar olmamakla birlikte, düz lise ve lise altı grubum istihdam oranlarında diğer mezuniyet türlerine göre ufak artış olduğu görülmektedir. 2018 verilerine göre yükseköğretim mezunları %70, Mesleki veya teknik lise mezunları %60, lise ve lise altı mezun oranları ise sırasıyla %50 ve %45'ler düzeyindedir.

Mezuniyet ve yıllara göre istihdam oranları, Kaynak: TUİK.

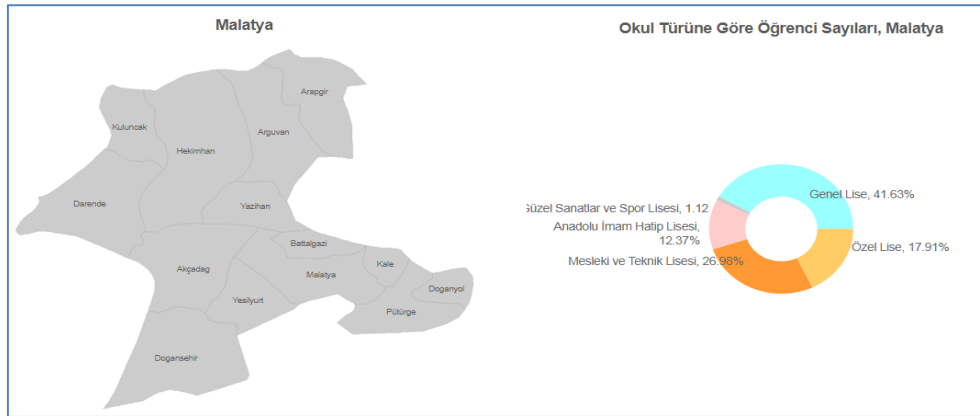
Yine aynı raporda yer verildiği üzere, Mesleki ve Teknik Eğitim mezunlarının istihdam durumları incelendiğinde, 2010-2011 dönemine kadar istihdam oranlarının arttığı, ancak 2011-2012 döneminden itibaren kamuda SSK'lı olarak istihdam edilenler dışında istihdam oranlarının hızla düştüğü görülmüştür.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM MEZUN SAYILARI VE MEZUNLARIN İSTİHDAM DURUMLARI (2008-2014)

Kaynak: MEB.

Malatya özelinde bakılacak olursa, mesleki ve teknik eğitime devam eden öğrenci sayısı toplam öğrencilerin % 27'sini oluşturmaktadır. Akademik ortaöğretim dediğimiz genel ve özel liseye devam eden öğrenciler % 60 civarındadır.

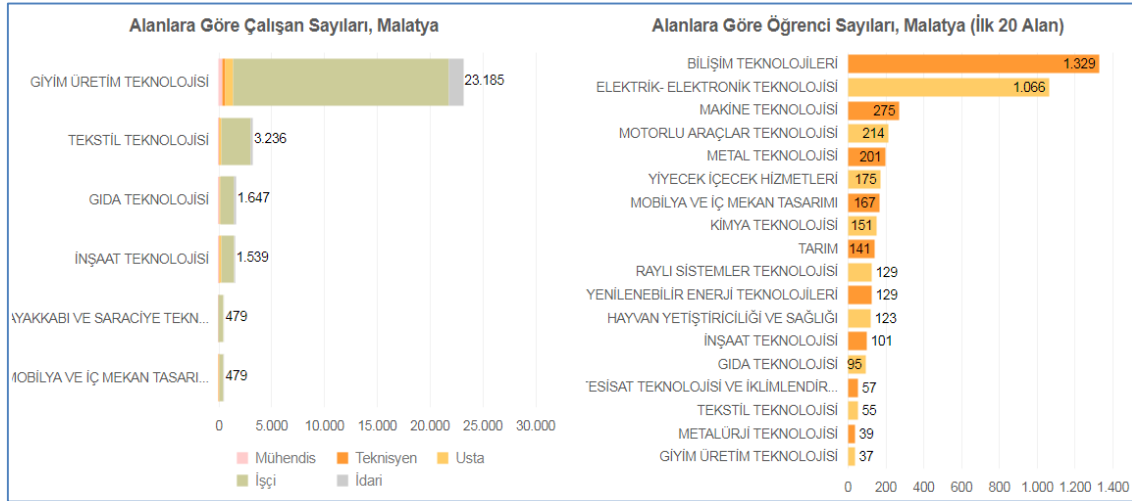
Malatya İli Öğrenci Sayıları ve Okul Türüne Göre Dağılımları

Kaynak: meslekiegitimharitasi.meb.gov.tr

İl düzeyinde meslek alanlarına göre istihdam rakamları ile Mesleki ve Teknik Eğitim kurumlarına kayıtlı öğrenci sayıları karşılaştırıldığında giyim üretim teknolojisi (konfeksiyon) ve tekstil teknolojisi yoğunluklu bir istihdam görülmekte, ancak Mesleki ve Teknik Eğitim kurumlarının bu ihtiyaca karşılık veremedikleri görülmektedir.

Meslek liselerinde en fazla öğrenci sayısı bilişim, elektrik-elektronik ve makine teknolojisi alanında yoğunlaştığı görülmektedir. Bu 3 alan tüm sektörler için birer işgücü girdisi olmaları tercih edilebilirliklerini artırmakta, ancak bu alanlardaki mesleki işgücü arz yoğunluğunun sektörlerin talep yoğunluğundan fazla olduğu gözlemlenmektedir.

İşgücü talebinin niteliği incelendiğinde yoğunluğun işçi olduğu, sonrasında yoğunluğu idari personel, usta ve teknisyenlerin oluşturduğu, mühendis oranının düşük olduğu görülmektedir.

Malatya İli Alanlara Göre Çalışan ve Öğrenci Sayıları

Özel sektör, mesleki ve teknik eğitim sorunlarının sonuçları ile bilfiil yüzleştiği halde Malatya ölçeğinde yapılan görüşmelerde birçok firmanın okulların yeterli niteliğe sahip eleman yetiştirmesi için kaynak ayırmadığı/ayıramadığı ve birçok okulun eğitici ve öğrenci niteliğini artıracak şekilde özel sektörle işbirliği yapmadığı/yapamadığı görülmüştür.

Bu açıdan üst düzeyde geliştirilen politikalarda kamu ve özel sektör işbirliği öncelikli hedefler arasında yer almasına rağmen, hem mesleki deneyime sahip işgücü arzı tarafında hem de nitelikli işgücü talebi tarafında olan karşılıklı adımların atılmasının temini gerekmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan İstatistikler incelendiğinde de 2011 yılından itibaren mesleki ve teknik eğitim mezun sayısı artmakla birlikte özel sektör tarafından istihdamlarının sürekli bir şekilde azaldığı görülmektedir.

Ayrıca Malatya ili özelinde alanlara göre çalışan sayıları ile alanlara göre öğrenci sayıları arasında uyumsuzluk olduğu görülmekte, bu açıdan sektörün ihtiyaç duymadığı bir Mesleki ve Teknik Eğitim mezunu kitlesi oluşmaktadır. Bu açıdan bakıldığında 2018 yılında mesleki ve teknik eğitim için ayrılan çok önemli ve büyük ekonomik ve beşeri kaynağın sosyal ve ekonomik getiriler açısından yeterince verimli kullanılmadığı göze çarpmaktadır.

Konu bu çerçevede ele alındığında mesleki ve teknik eğitime yönelik atılacak en önemli adımlardan birinin yerel düzeyde özel sektörün ileri gelen temsilcilerince mesleki ve teknik eğitim veren bir kurumla işbirliği ile yönetilen bir eğitim merkezinin hem sektör ihtiyacına hem de merkezde yetişen öğrencilere fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Malatya Mesleki ve Teknik Eğitim Uygulama ve Geliştirme Merkezi yukarıda belirtilen dayanaklar çerçevesinde hayata geçirilmesi planlanan, genel tasarımı sürdürülebilirlik çerçevesinde ele alınan, Türkiye’de BUTGEM, BELTEK gibi başarılı uygulamalardan referans alan bir proje olarak hazırlanmıştır.

Hali hazırda İŞKUR’a kayıtlı iş arayanların sayısı 2019 yıl Mart ayı itibarı ile 47.810 kişi olarak İŞKUR Malatya İl Müdürlüğünce beyan edilmiştir. TÜİK verilerine göre Malatya’nın da içerisinde yer aldığı düzey olan TRB1 bölgesinde işsiz sayısı 2018 yılı için 54.000, İşsizlik oranı ise yüzde 7,8 olarak açıklanmıştır.

Yine aynı kaynaktan elde edilen verilere göre; Malatya İŞKUR İl Müdürlüğünde kayıtlı iş arayanların % 42,9’unun ilköğretim mezunları, ilköğretim mezunlarını sırasıyla % 29,5 ile lise, %13,6 ile lisans ve %10,8 ile ön lisans mezunlarının takip ettiği görülmektedir.

Öncelikli gruplar durumlarına göre iş arayan sayıları Kuruma kayıtlı 47.810 iken, iş arayanların % 96,5’i normal statüdedir. Engelli statüsünde iş arayanların oranı % 2,8 iken, eski hükümlülerin oranı % 0,7 olarak istatistiklere yansımaktadır.

Yaş gruplarına göre iş arayanlarda ise İŞKUR’a kayıtlı iş arayanların çok büyük bir kısmının genç işsizlerden oluştuğu, 15-24 yaş aralığında değerlendirilen bu gruptaki işsizlerin 14.072 kişi ve toplam işsizler içindeki oranının % 29,4 olduğu görülmektedir.

Erkeklerde işsizliğin en fazla görüldüğü yaş grubu %12,9 ile 20-24 yaş grubu olurken ikinci sırada % 9 ile 25-29 yaş grubu gelmektedir. Kadınlarda en yüksek oranın görüldüğü yaş grubu %10,6 ile 20-24 yaş grubu olup ikinci sırada % 9,1 ile 25-29 yaş grubu yer almaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı, bu sorunları ele alarak yayınladığı strateji çerçevesinde;

- Türkiye’nin 2023 yılı hedefleri de ile uyumlu şekilde mesleki eğitimde toplumsal algıyı değiştirmeyi,
- Mesleki ilgi ve yetenekleri tespit ederek öğrenci ve aileleri bu doğrultuda yönlendirebilmeyi,
- İşbaşı eğitim olanaklarının artırmayı,
- Sektörün mesleki ve teknik eğitim süreçlerinde daha fazla yer aldirmayı,

- Sektörle işbirliği imkânlarının artırmayı hedefler arasında belirlediği görülmektedir.

Yine Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2017 yılında yapılan ve sektör temsilcilerinin yer aldığı geniş katılımlı konuya ilişkin anket çalışması yapılmıştır. Sanayicinin ihtiyaç duyduğu işgücü niteliğini geliştirmek açısından genel kabul gören en önemli stratejik eylem Organize Sanayi Bölgeleri ile sanayi kuruluşları arasında işbirliği ile özel müfredatlı ve iş garantili okullar kurulması ön görülmüştür.

5.1.2. Talebin Geçmişteki Büyüme Eğilimi

Malatya nüfusu önceki bölümlerde de belirtildiği üzere 10 yılda yaklaşık 75.000 kişi civarında artış göstermiştir. Bunun yanında 2018 Yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre; Malatya'nın toplam nüfusu 31 Aralık 2018 itibarı ile 797.036 olarak gerçekleşmiştir. En büyük nüfus 304.839 kişi ile Yeşilyurt İlçesinde, daha sonra 295.821 kişi ile Battalgazi İlçesinde ikamet etmektedir.

2018 yılı ADNKS göre Malatya nüfusuna kayıtlı toplam 1.373.206 kişi bulunmaktadır. Bunların %45,67'si Malatya'da yaşarken %54,33'ü de başka illerde ikamet etmektedir. Bu illerin önde gelenleri sırasıyla İstanbul (%29,7), Ankara (%3,9), İzmir (%2,6), Mersin (%1,8) ve Adana (%1,8) illeridir.

Malatya Nüfusuna Kayıtlı Olanların İkamet Ettikleri İller (2018)

İkamet Edilen İl	Sayı	Yüzde
Adana	25.127	2,10
Ankara	53.301	4,45
Antalya	19.252	1,40
İstanbul	408.055	34,12
İzmir	36.438	3,05
Malatya	627.184	52,45
Mersin	25.165	2,10

TOPLAM	1.373.206	100
---------------	------------------	------------

Kaynak: TÜİK 2018

Malatya nüfus artış hızı aslında çok daha fazla olabilir iken maalesef Malatya'nın Sosyo – Ekonomik yapısının hızlı gelişmesinin önünde bulunan kısıtlar bunu engellemektedir.

Kentlerin nüfus artışları o kentleri her açıdan geliştirmekte ve cazibe merkezi haline getirmektedir. Bunun da en güzel yolu kentte özel sektör yatırımlarının çoğalmasıdır. Bu durum kentin sosyo – ekonomisini canlandırdığı gibi kartopu yumağı misali büyüyerek devam etmesine etki etmektedir.

Bu çalışma esnasında yüz yüze görüşmelerle yapılan araştırmalar göstermiştir ki özellikle büyük şehirlerde yaşayan Malatya nüfusuna kayıtlı olan popülasyonun çoğunluğu aslında yatırım ortamı oluştuğunda iş yerlerini Malatya'ya taşımaya gönüllü olmaktadır.

2011 yılında özellikle Malatya İl Özel İdaresi Eski Tekel Depolarını işlik olarak kullanmak üzere istihdamı artıracak yatırımcılara kiralamıştır. Malatya'da işgücü istihdam alanı olarak birinci sırada yer alan Tekstil ve Konfeksiyon sektörünün İstanbul'da yaşayan Malatya'lı 550 civarında iş insanı bu dönemde özellikle 200 – 1000 m² arasında resmi başvuru ile yer talebinde bulunmuştur.

Aynı dönemde kurulmakta olan 26 işlikli Malatya İŞGEM (Yeşilyurt İŞGEM) işlikleri içerisinde özellikle 250 – 500 – 1000 m² büyüklüğünde olan işliklere de hem Malatya içerisinde hem de il dışından yaklaşık 200 civarı resmi başvuru gerçekleşmiştir.

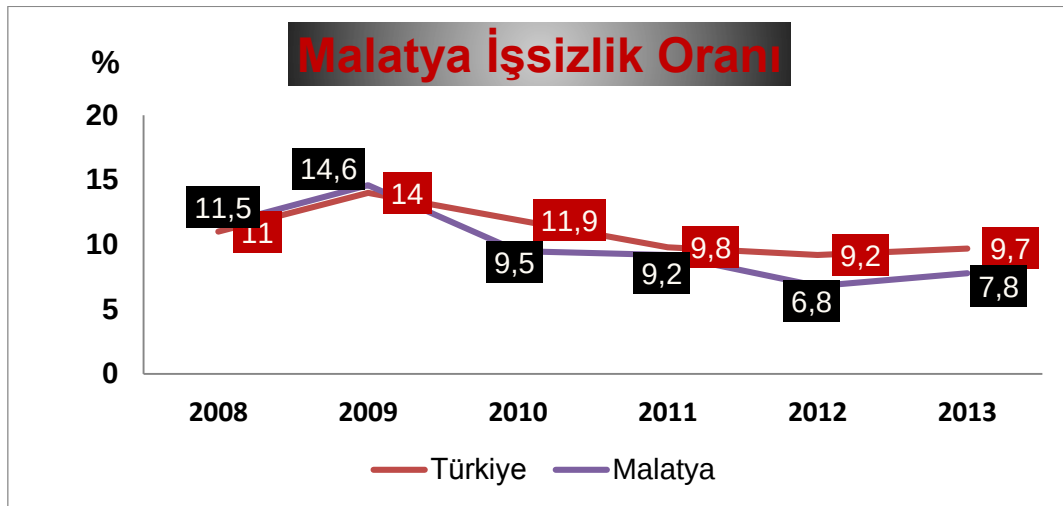
İŞKUR'un Malatya için yaptığı işgücü analizi raporu ve Kalkınma Ajansın sektör temsilcileri ile birebir yaptığı görüşmelerde de ortaya çıkan hususlar başlıca husus mesleki ve teknik eğitim mezunlarının sektörün ihtiyaç duyduğu becerilere sahip olmadan yetişmeleridir. Bunun sebebi okulların yeterli teçhizata sahip olmaması, öğrenci profilinin düşük olması ve öğretmenlerin alan tecrübesi konusunda yetersiz kalması sayılabilir. Özel sektörün istihdam bakımından mesleki ve teknik eğitim mezuniyetini aramaması bu sorunların ortaya çıkardığı doğal bir sonuç olarak karşımızda durmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu Malatya Bölge Müdürlüğü'nce hazırlanan İstatistiklerle Malatya Şubat 2019 veri ve tabloları talebi belirleyen temel nedenler ve göstergeler olarak aşağıda sunulmuştur.

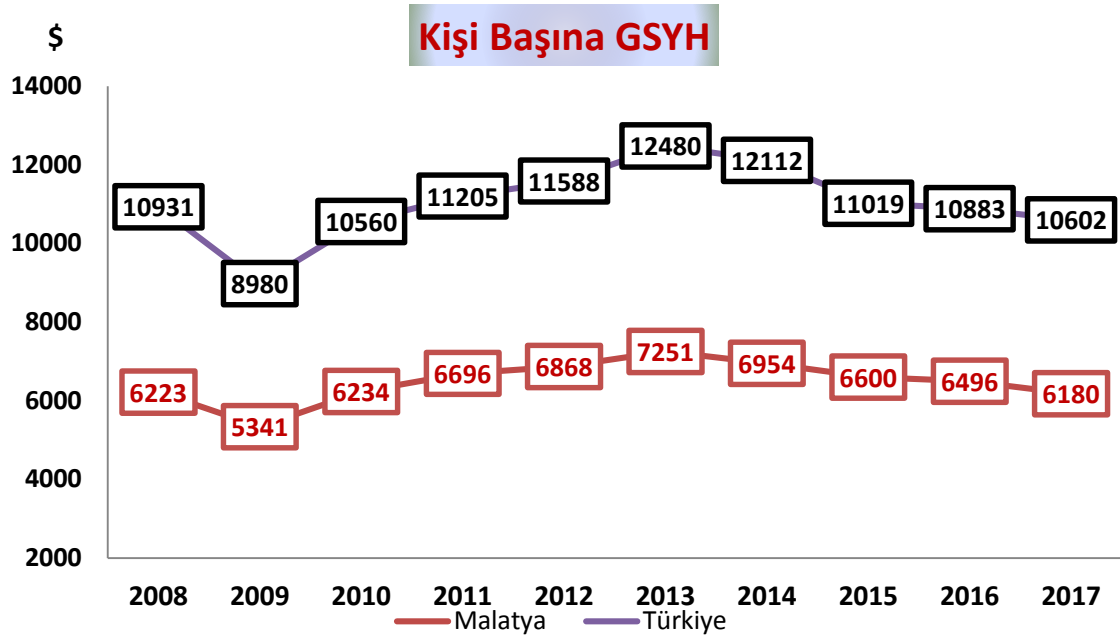
TRB1: Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli İlleri Toplamı

Yukarıdaki verilerden anlaşıldığı üzere 797.036 nüfusuyla Büyükşehir olan Malatya, aldığı göçlerle sürekli artan bir nüfusa ve giderek artan bir işsizlik oranına sahiptir. 2019 yılı Eylül ayı itibarı ile Malatya İşkur'a kayıtlı işsiz sayısı 52.436 'dır. Bu durum talebe gerekçe teşkil eden ve talebi belirleyen önemli hususlardan biridir.

Yıllar içerisinde değişiklik gösterse de Malatya işsizlik oranı özellikle teşvik bölgesi olarak avantajlı durumda olduğu yıllarda çevre ve bölge illerinden daha fazla yatırım almıştır. Bunun sebebi Malatya'nın bölge de cazibesinin nisbeten fazla olmasıdır. Ancak her dönem özellikle batıdan gelen yatırımcıların en çok şikâyet ettikleri konu yetişmiş ve nitelikli işgören sıkıntısı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kişi Başı GSYH rakamlarına bakıldığında özellikle düştüğü ve 10 yıl öncesi rakamlara ulaştığı görülmektedir. Bu durum nüfus olarak büyüyen bir il açısından son derece sakıncalı değerlendirilmektedir. Son 10 yıl içerisinde Nüfus, Eğitim, Sağlık ve Sosyal yapının geliştiği bir ilde özellikle yatırımlar ve istihdamda aynı oranda gelişmemesi ilin nitelikli göç vermesine sebebiyet vermektedir.

Kişi Başına Gayri Safi Yurtiçi Hasılatı

Bu bağlamda yeni istihdam alanlarının oluşması için Projenin hayata geçirilmesi bir fırsat niteliğinde olacaktır. Her açılan iş yeri istihdam olanağı sağlarken ayrıca İŞGEM'in sağlayacağı hizmetler de bu noktada açılacak olan yeni iş yerleri için yol gösteren ilk temas noktası olacağından yeni girişimcilere ışık tutacaktır.

Bunun haricinde sadece yer tahsisi için ağırlığı İstanbul'da olan birçok Malatyalı girişimci-yatırımcı metropolün yüksek maliyetlerinden dolayı Malatya'da yatırım yapmak üzere başvurmuş ancak uygun yer bulamamışlardır. Pazarı değişmeyen yatırımcı üretim girdilerinden kaynaklı maliyetlerden karlılığını artırmak için Malatya'yı tercih edecek ve projenin sağlayacağı daha büyük işlikler ve nitelikli insan gücü bölgede bir yoğunlaşma ve ekonomik katkı nedeni olacaktır.

5.1.3. Mevcut Talep Düzeyi Hakkında Bilgiler

Malatya 2.OSB İŞGEM 2013 yılında 8315 m2 alanda, 3772 m2 kapalı alanda hizmet vermek üzere projelendirilmiş, fiili olarak 01.01.2015 tarihinde girişimci kabul etmeye başlamıştır. Şu anda % 100 doluluk oranı ile toplam 32 girişimci ile faaliyetine devam etmekte ve girişimciler var olan potansiyellerini büyötmek için daha büyük işliklere ihtiyaç duymaktadır.

Malatya 2.OSB İŞGEM bünyesinde, mekanik tasarım ve imalat, otomasyon, ahşap tasarım ve imalat, tekstil imalat, gıda imalat ve laboratuvar, dijital tasarım ve baskı, yazılım ve danışmanlık hizmetleri konularında girişimciler yer almakta ve bu firmalar İŞGEM yerleşkesindeki 23 m2 ila 125 m2 arasında değişen işlikleri kullanmaktadır.

Malatya 2.OSB İŞGEM'in kapasitesi dolu olduğundan gerek yeni girişimcilere ve gerekse büyüme istidadı ortaya koyan ve daha büyük hizmet alanına ihtiyaç duyan girişimcilere hizmet ortamı sağlayamamakta ve İŞGEM yönetimi, söz konusu girişimcilerin daha büyük ve yeni işlikler yönündeki taleplerini karşılayamamaktadır.

Proje ile mevcut İŞGEM yerleşkesinin hemen yanındaki, 2.Organize Sanayi Bölgesi 207/1 parseldeki 9.161 m2 alanın değerlendirilerek yeni ve daha büyük işlikler inşa edilmesi, fiziki yetersizlik sorununa bu anlamda çözüm getirilmesi hedeflenmektedir.

Bu fizibilite çalışması öncesi;

- Malatya 2.OSB İŞGEM bünyesinde işveren / iş gören piyasası ile yapılan yarı yapılandırılmış anket araştırması,
- Paydaş görüşmeleri,
- İŞKUR'un Malatya için yaptığı işgücü analizi raporu,
- Fırat Kalkınma Ajansının sektör temsilcileri ile birebir görüşmeler yapılmıştır.

5.1.4.Mevcut Kapasite Ve Geçmiş Yıllar Kapasite Kullanım Oranları

2015 yılında kurulmuş olan Malatya 2. OSB İŞGEM kurulduğu yıl itibari ile doluluk oranına ulaşmıştır. 23 – 125 m² arası 38 işlik kapasitesi olan kurumun 3 yıl içerisinde mezun ettiği yani mevcut yerine fiziki ve ekonomik olan sığmayan işletmelerin daha büyük yerlere adres değişikliği yapan işletmeleri olmuştur.

Aynı zamanda OSB'de bulunan ve ilk eğitim öğretim yılında 3 bölümde öğrenci kaydı alan OSB Meslek Yüksek Okulu kontenjanını tam doldurarak 2018 – 2019 bahar ve güz dönemi eğitim öğretim gerçekleştirmiştir.

5.2. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Gelecekteki Talebin Tahmini

5.2.1. Bölgenin Ekonomik Büyüme Senaryosu (Hedef Ve Stratejiler) Ve Talep Tahminleri İle İlişkisi

DAP 2019 PERFORMANS PROGRAMI

Temel Politika ve Öncelikleri: Planda yer alan hedef ve politikalar, Projenin amaç ve hedefleri çerçevesinde derlenerek aşağıda sunulmuştur:

DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı' nın, Bölge kalkınmasını hızlandırmak üzere Eylem planları hazırlanması 642 sayılı KHK'da yer alan görevlerindendir. Bu kapsamda DAP İdaresi tarafından hazırlanan DAP Eylem Planı, 2014 yılının sonunda Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu ve Bölgesel Gelişme Komitesi tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

DAP Eylem Planı'nın temel amacı, Doğu Anadolu Bölgesi'nde yaşayan nüfusun ekonomik, sosyal ve çevresel boyutuyla yaşam kalitesinin artırılması ve Bölgenin refah düzeyinin, ulusal ortalamaya yakınsamasının sağlanmasıdır.

Bu doğrultuda DAP Eylem Planı, gıda ve tarım sektörleri başta olmak üzere ticaret, turizm, hizmet ve sanayi sektörlerinin katma değeri ve verimliliğin yanı sıra sahip olduğu beşeri sermayenin niteliğinin iyileştirilmesini ve kentlerin yaşanabilirliğini artırmayı hedeflemekte olup, bölgenin kurumsal kapasitesinin geliştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Aynı zamanda, bu hedeflere ulaşılmasını zorlaştıran bir kilit etken olan göçü engellemek üzere istihdam alanlarının artırılması hedeflenmektedir.

Her ne kadar Bölge'nin tümüne yayılmış bir sanayi üretimi mevcut olmasa da özellikle Bölge'nin batısında yer alan Malatya, Elazığ illeri ile Van ve Erzurum illerinin potansiyelinin harekete geçirilmesi Eylem Planı'nın öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır. Böylelikle, bir yandan nitelikli nüfusun bu potansiyel sanayi merkezlerinde tutulabilmeleri öngörülmekte, öte yandan, bu illerin gerek sektörel gerekse de mekânsal olarak diğer Bölge illeri ile aralarındaki ileri-geri bağlantılar vasıtasıyla yaşanan ekonomik gelişmenin Bölge'nin tümünü pozitif etkilemesi beklenmektedir.

Yukarıda sıralanan DAP 2019 Performans Programındaki hedefler ve stratejiler doğrultusunda talebin gelecekte artacağı öngörülebilir.

Daha önce “ii. Sektörel ve/veya Bölgesel Politikalar ve Programlar” bölümünde detaylı olarak yer verilen TRB1 Bölgesini 2023 yılına taşıyacak olan öncelik ve tedbirleri ortaya koyan 2014 – 2023 Bölge Planındaki hedefler ve stratejiler gelecekte talebi artıracak unsurlara bir diğer belirteç olarak görülmektedir.

5.2.2. Talebin Gelecekteki Gelişim Potansiyeli Ve Talebin Tahmini

Sektörler	Mevcut Alan (m2)	Mevcut Çalışan Sayısı	Mevcut Yatırım Tutarı (TL)	Mevcut Ciro (TL)	İhtiyaç Duyulan Alan (m2)	Hedeflenen Yeni İstihdam Sayısı	Yapılacak Yeni Yatırım Tahmini Tutarı (TL)	Hedeflenen Ciro
Tekstil	200	4	600.000	1.000.000	400	2	400.000	1.500.000 TL
Tekstil	100	3	600.000	1.000.000	400	4-5	1.000.000	2.000.000 TL
Tekstil	300	35	500.000	3.000.000 4.000.000	500	40	500.000	6.000.000- 8.000.000 TL
Makine-Yedek Parça	125	4	80.000 100.000	100.000	400	4	300.000	500.000 TL
Gıda	125	6	50.000	1.600.000	400	9	100.000	-
Plastik Medikal Ambalaj İmalatı	1.000	10	5.000.000	-	1.000	5-10	-	200.000- 3.000.000 Dolar
Makine-Yedek Parça	200	10	-	2.000.000	1.000	10	-	20.000.000
Alüminyum-Plastik-Cam İmalatı	200	6	-	350.000	500- 1.000	15	1.000.000- 1.500.000	2.500.000- 3.000.000
Cam İşleme	200	5	-	800.000	500- 1.000	10-15	1.000.000	3.000.000- 5.000.000
Makine Yedek Parça	80	2	-	1.000.000	500	10	500.000	-
Polyester Eldiven İmalatı	-	-	-	-	1.500	30	2.500.000 Dolar	25.000.000
Oto Döşeme-Kılıf-	200	3	-	400.000	500	5-10	1.000.000	1.000.000

Aksesuar İmalatı								
Gıda	1.200	10	5.000.000	2.500.000	500	10	500.000	-
Gıda Laboratuvarı	250	12	-	-	500	12	5.500.000	-
Polikarbon Kimlik	-	-	-	-	500	20-30	10.000.000-12.000.000	20.000.000 Dolar
Gıda	330	5	-	700.000-1.100.000	750-1.000	10-15	-	2.000.000-2.500.000
Ahşap Ambalaj	74	2	200.000	120.000-150.000	350	10	800.000-1.000.000	1.000.000

Talep analizi iki temel üzerine inşa edilmiştir:

- a) Malatya İşgücü Piyasası Araştırma Raporu (İŞKUR, 2018)
- b) Paydaş Görüşmeleri

Malatya İşgücü Piyasası Araştırma Raporu (İŞKUR, 2018)

İşgücü piyasası verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar Türkiye’de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı araştırmalardır. 2018 yılı için Malatya ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında İŞKUR yetkilileri tarafından yürütülen saha çalışmasına dayanan araştırma neticesinde işgücü piyasasının ele alan “2018 yılı İşgücü Piyasası Araştırma Raporu” hazırlanmıştır. İşgücü piyasasının gerek arz ve gerekse talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan söz konusu araştırma kapsamında 20 ve daha fazla çalışanı olan 613 işyerinden alınan veriler derlenmiştir. Bu işletmeler il genelinde 17 sektörü temsil etmektedir.

İŞKUR Araştırması İşyerlerinin Sektörel Dağılımı Tablosu

Sektörler	İşveren Sayısı
İmalat	173
İnşaat	130
Toptan ve perakende ticaret	124
Eğitim	31
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	30
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	27
Ulaştırma ve depolama	26
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	22
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	19
Diğer hizmet faaliyetleri	9
Madencilik ve taş ocaklığı	6
Gayrimenkul faaliyetleri	4
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Bilgi ve iletişim	3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Genel Toplam	613

Rapor sonuçlarına göre, Malatya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 34 bin 332 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 26 bin 348 çalışan erkeklerden, 7 bin 984 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. 20+ istihdamlı işyerleri açısından Erkeklerin yüzde 42,5'i, kadınların ise yüzde 40'ı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir.

Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı Tablosu

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	3.196	11.206	14.402
Toptan ve perakende ticaret	1.025	6.175	7.200
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.567	1.834	3.401
İnşaat	156	3.141	3.297
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	839	706	1.545
Eğitim	623	702	1.325
Ulaştırma ve depolama	66	742	808
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	131	550	681
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	151	302	453
Diğer hizmet faaliyetleri	105	272	377
Gayrimenkul faaliyetleri	49	154	203
Madencilik ve taş ocaklığı	3	153	156
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	24	110	134
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	112	113
Bilgi ve iletişim	29	71	100
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3	69	72
Finans ve sigorta faaliyetleri	16	48	64
Genel Toplam	7.984	26.348	34.332

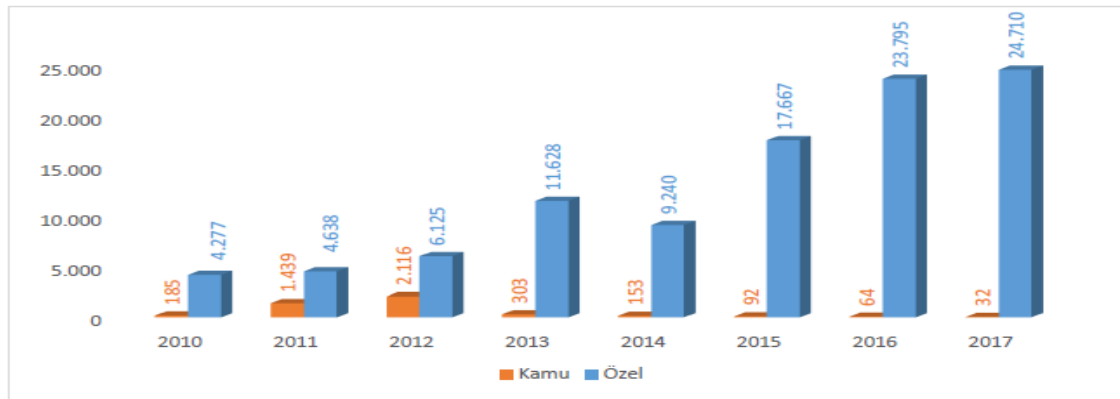
Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanların oranı ilk sırada yer almaktadır. Toplam çalışanların yüzde 25,9'u, erkek çalışanların yüzde 30,8'i ve kadın çalışanların yüzde 9,9'u bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 20,9 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 15,7 oranı ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır. Kadın çalışanların yüzde 23,5'i Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gurubunda, yine aynı oranda Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer almaktadır.

Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları Tablosu

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	792	8.120	8.911
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.856	5.321	7.177
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	988	4.414	5.401
Hizmet Ve Satış Elemanları	791	3.006	3.797
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.878	1.671	3.549
Profesyonel Meslek Mensupları	1.206	1.648	2.854
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	357	1.369	1.726
Yöneticiler	110	745	855
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	6	54	61
Genel Toplam	7.984	26.348	34.332

Malatya ilinde açık iş oranı yüzde 3,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Malatya ili açık iş oranı bakımından 0,9'luk bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla İŞKUR'a bildirdikleri işgücü talepleridir.

Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) Tablosu

Açık iş oranının en yüksek olduğu sektörler incelendiğinde ise aşağıdaki sonuçlar elde edilmektedir:

Meslek	Açık İş Sayısı	Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	11.594	Beden İşçisi (Genel)	5.188	1.029	6.217
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	1.093	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	379	393	772
Makineci (Dikiş)	1.028	Konfeksiyon İşçisi	328	218	546
Müşteri Temsilcisi	872	Müşteri Temsilcisi	247	266	513
Konfeksiyon İşçisi	809	Makineci (Dikiş)	356	132	488
Satış Danışmanı / Uzmanı	636	Satış Danışmanı / Uzmanı	206	150	356
Büro Memuru (Genel)	508	Büro Memuru (Genel)	149	200	349
Beden İşçisi (Temizlik)	341	Reyon Görevlisi	179	56	235
Ütücü	339	Düz Dikiş Makineci	106	72	178
Kalite Kontrolcü	322	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	113	64	177

En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve İşe Yerleştirme Sayıları (2017) Tablosu

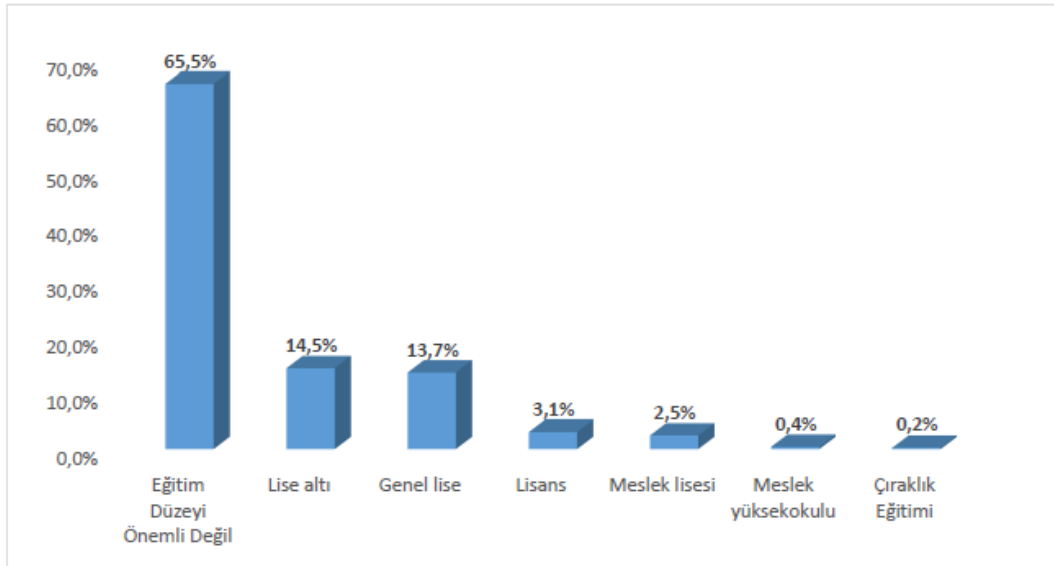
En fazla açık iş olan meslekler ve işe yerleştirme sayıları incelendiğinde, en fazla talebin beden işçisine olduğu görülmekte, konfeksiyon (makineci-dikiş, konfeksiyon işçisi, ütücü) ve çağrı merkezi (müşteri temsilcisi) gibi istihdam sayılarının yüksek ve il genelinde en yaygın olan imalat sanayi sektörlerinin işgücü arz ve talebi bakımından ön sıralarda yer aldıkları görülmektedir.

Sektörlere göre açık iş sayısında ve oranında imalat sanayi ilk sırayı almaktadır. Açık iş oranı, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir.

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
İmalat	938	6,1%	43,9%
Toptan ve perakende ticaret	150	2,0%	16,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	105	3,0%	3,5%
İnşaat	20	0,6%	6,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	17	3,6%	28,6%
Eğitim	13	1,0%	6,5%
Ulaştırma ve depolama	7	0,9%	12,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	0,3%	11,1%
Madencilik ve taş ocaklığı	3	2,0%	16,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3	0,5%	3,9%
Genel Toplam	1.259	3,5%	19,7%

Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı Tablosu

İl genelinde açık işlerin yüzde 65,5’inde herhangi bir eğitim düzeyi talebi aranılmamaktadır.

Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı Tablosu

Malatya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci(Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Kalite Kontrolcü ve Ütücü meslekleri takip etmektedir.

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	898
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	143
Kalite Kontrolcü	115
Ütücü	44
Dokuma Makineleri Operatörü Ve Ayarcısı	31
Geri Dönüşüm İşçisi	26
Kalite Kontrolcü-Tekstil	26
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	22
Dondurma Üretim Elemanı	21
Diğer	519
Toplam	1.845

Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımı Tablosu

İşgücü temininde güçlük çekilme nedenleri incelendiğinde ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması (%84) yer almaktadır. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması (%82), söz konusu meslekte işe başvuru yapılmaması (%53) ise üçüncü sırada gelmektedir.

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılması	Gerekli Mesleki beceriye/nitelığe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Makineci (Dikiş)	39,6%	93,0%	97,7%	0,0%	2,3%	0,0%
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	94,9%	5,1%	5,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Kalite Kontrolcü	13,2%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ütücü	31,2%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Dokuma Makineleri Operatörü Ve Ayarcısı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Geri Dönüşüm İşçisi	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Kalite Kontrolcü-Tekstil	20,0%	80,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	100,0%	95,2%	71,4%	0,0%	0,0%	0,0%
Dondurma Üretim Elemanı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kamyon Şoförü	70,6%	100,0%	100,0%	11,8%	11,8%	0,0%

Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri Tablosu

İstenilen beceriler açısından bakıldığında “Fiziki ve Bedensel Yeterlilik” ve “Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe” becerilerinin her meslek grubu açısından ilk aranılan beceriler arasında yer aldığı görülmektedir (çağrı merkezi müşteri temsilcisi hariç). Takım çalışması da genellikle üçüncü sırada yer almaktadır.

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	İletişim ve İfade Yeteneği	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	1	4	-	-	3	2
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	3	-	1	2	4	-	-
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	-	1	-	-	-	3	2
Kalite Kontrolcü	-	2	4	-	-	3	1
Konfeksiyon İşçisi	-	1	4	-	-	3	2
Ütücü	-	2	-	-	-	3	1
Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil)	-	2	-	-	-	3	1
Beden İşçisi (Genel)	-	1	3	-	5	2	4
Kalite Kontrolcü-Tekstil	-	1	-	-	-	2	3

Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması Tablosu

İŞKUR tarafından yürütülen aktif işgücü programları kapsamında işgücü piyasası talepleri doğrultusunda Mesleki ve Teknik Eğitim kursları açılmakta ve işverenlere nitelikli eleman

sağlanmaktadır. 2010-2017 yılları arasında açılan kurs verileri incelendiğinde kurs ve kursiyer sayılarında dalgalı bir seyir izlenmekte iken, kadın ve erkek kursiyerlerin yıllar içinde radikal şekilde değişerek, kadın kursiyer sayısının arttığı, erkek kursiyer sayısının ise azaldığı görülmektedir. Sektör bakımından incelendiğinde de tekstil/konfeksiyon ve hayvancılık eğitimleri ağırlıklı olarak verilmektedir.

Yıllar	Program	Kadın	Erkek	Toplam
2010	7	8	7	15
2011	28	97	138	235
2012	110	417	626	1.043
2013	206	830	1.186	2.016
2014	163	460	520	980
2015	729	818	1.307	2.125
2016	1.080	1.163	2.250	3.413
2017	1.325	2.219	3.405	5.624

Kadın	Erkek	Toplam
El Nakışçısı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	El Nakışçısı
Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı
Kadın Giysileri Dikim Elemanı (Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Zirai Sulamacı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	Koyun Yetiştiricisi	Kadın Giysileri Dikim Elemanı (Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)
Giysi Tadilatçısı	Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi	Kadın Giyim Modelist Yardımcısı
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Giysi Tadilatçısı
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Meyve Ağaçları Budamacısı	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı
Yöresel Kilim Dokuyucusu	Elektrik Pano Montaj İşçisi	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Makine Nakışçısı	Meyve Ağaçlarında Aşılamacı	Makine Nakışçısı
Halı Onarıcı (Elle Veya Basit Makinelerde)	Ayakkabı İmalatçısı (Montaj)	Halı Onarıcı (Elle Veya Basit Makinelerde)

Mesleki ve Teknik Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)Tablosu

İşbaşı eğitim programları incelendiğinde de kadın ve erkek kursiyer sayısında yıllara göre hızlı bir artış olduğu dikkat çekmektedir. İşbaşı eğitimlerinde de tekstil/konfeksiyon sektörünün yanı sıra çağrı merkezi müşteri temsilcisi, satış danışmanı gibi hizmet sektörünün de bu programlardan faydalandığı görülmektedir.

Yıllar	Program	Kadın	Erkek	Toplam
2010	7	8	7	15
2011	28	97	138	235
2012	110	417	626	1.043
2013	206	830	1.186	2.016
2014	163	460	520	980
2015	729	818	1.307	2.125
2016	1.080	1.163	2.250	3.413
2017	1.325	2.219	3.405	5.624

Toplam	Erkek	Kadın
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Müşteri Temsilcisi	Reyon Görevlisi	Konfeksiyon İşçisi
Büro Memuru (Genel)	Müşteri Temsilcisi	Müşteri Temsilcisi
Reyon Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Düz Dikiş Makineci
Düz Dikiş Makineci	Düz Dikiş Makineci	Satış Danışmanı / Uzmanı
Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)	Büro İşçisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Reyon Görevlisi
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)
Büro İşçisi	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı

İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)Tablosu

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Malatya ilinde işverenlerin yüzde 26,2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 5 işyerinden 1'i istihdamın artacağını öngörürken, Malatya'da her 4 işyerinden 1'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Malatya ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2,4 olarak öngörülmüştür.

Paydaş Görüşmeleri

KAMU KESİMİ

- Malatya İŞKUR İl Müdürlüğü
- İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- Yeşilyurt Halk Eğitim Müdürlüğü
- KOSGEB İl Müdürlüğü
- Malatya Meslek Yüksekokulu
- Malatya OSB Meslek Yüksekokulu

SİVİL TOPLUM VE ÖZEL KESİM

- Ticaret ve Sanayi Odası
- Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
- İlin İleri Gelen 6 Sanayici Temsilcisi

Malatya İŞKUR:

- Öğrenci kurs ücretleri, eğitmen ücretleri İŞKUR tarafından finanse edilebilir.
- Eğitimlerin istihdam garantili olması şart değil.
- Hayat Boyu Öğrenmenin FOET eğitim modülleri kullanılmakta.
- MYK eğitimlerinden 1280 saat ve üzeri / 4 üncü seviye ve üstü eğitimlerde destek verilemiyor.
- MYK eğitimleri için işveren eğitim aldırması durumunda sınav ve belge ücretinin yarısı karşılanabiliyor.
- ***İşgücü piyasası hakkında görüşleri:***
 - Açık pozisyonlar aynı zamanda en fazla eleman bulunabilecek pozisyonlar. Örneğin dikiş makinecisi, üretici vb.
 - Bu tarz pozisyonlar daha çok ilk kez işgücüne katılanlar ve “ne işte ne okulda” olanlar (15-24 yaş grubu) tarafından değerlendiriliyor. Bir süre sonra işçiler bu pozisyonda çalışmak istemiyor.
 - Bu grup bir cep telefonu veya benzeri bir mal için yetecek miktarda gelir elde edince işgücünden ayrılıyor. Bu açıdan işsizlikten ziyade iş beğenmeme durumu yaygın.

Malatya 1. Organize Sanayi Bölgesi:

- 1. Etap genişleme alanı içinde bulunan KSS parselinden MEM için yer ayrılabilir. MEM için parsel ayırmak gerekip gerekmeyeceği, ayrılacak parselin eğitim alanı olarak imara işlenmesinin gerekip gerekmeyeceğine bakılacak. İdari/ortak alan olarak proje içinde yer almasında sakınca yoksa ilk aşamada bu değerlendirilecek.
- Altyapı maliyetini OSB Müdürlüğü çalışacak, bu maliyetin nasıl karşılanacağı araştırılacak.
- OSB Müdürlüğünün kamu kurumu olması sebebiyle vergi muafiyetleri söz konusu. Ancak OSB bünyesinde ticari bir firma kurulması durumunda bu muafiyetlerin kalmasından endişe ediliyor.

Malatya 2. Organize Sanayi Bölgesi:

- 2. OSB İŞGEM'in hemen yanında bulunan 9.161 m² arsanın her açıdan proje için uygun olması sebebi ile değerlendirilmesi.
- 2. OSB içerisinde bulunan Sanayi işletmelerinin bu projeden dolayı ve direct olarak yararlanabilecekler.
- 2. OSB İŞGEM bünyesinde bu projenin yerinde ve sürdürülebilir olacağı görüşü.

Malatya KOSGEB:

- KOSGEB'in Mesleki ve Teknik Eğitim kapsamında doğrudan faydalanılacak bir programı olmamakla birlikte, firmalar Nitelikli Eleman Desteği ile yetişmiş işgücü temin edebilirler.
- KOBİGEL programı da doğrudan eğitim ve personel alanına hitap etmese de, sunulacak projede personel için bütçe ayrılabilir.

Yeşilyurt Halk Eğitim Merkezi

- Yeşilyurt HEM bünyesinde 3 adet donanımlı laboratuvar var. Giyim, dikiş, el sanatları atölyeleri mevcut.
- Genel yaklaşım olarak eğitim verecek kuruluşların kar amacı güttüğü projelere sıcak bakılmıyor. Bu sebeple MYK için veya özel şirketler aracılığıyla HEM'lerin kullanılması doğru bulunmuyor. Ancak kamu niteliğinde bir kesim tarafından yürütülecek projelere destek verileceği belirtilmiştir
- MYK ve MEB ayrı sertifikasyon sistemlerinin olması başlıca bir problem.
- Usta öğretici ve genel programlarda eğiticiye saatlik 14 TL ders ücreti veriliyor. Öğretmenlerin haftada 10 saat bu şekilde eğitim vermeleri yasal olarak mümkün. Kurslar maksimum günde 6 saat olabiliyor.
- Kadrolu eğitici veya MEM öğretmenleri için mümkün olmasa da, MEM ile yapılacak protokolle usta eğitimcilere (MEM veya kadro harici) daha yüksek ücret ödenmesi mümkün.
- Malatya bünyesinde 378 usta öğretici, 50 HEM kadrolu, 100'ü aşkın MEM ve Tarım Müdürlüğü personeli eğitimler için kayıtlı olarak görev almakta.
- 4. Seviye ve üstü kurslar için öğrencilere sigorta yapılması ve staj ücreti verilmesi zorunlu olduğu için HEM bünyesinde bu kurslar verilmiyor.
- 2018 yılında verilen mesleki ve teknik eğitimler incelendiğinde toplam 325 adet kurs düzenlendiği, 7000 civarı kurs katılımcılarının %66'sının kadınlardan oluştuğu ve

sertifika alanların oranı %40 civarında olduğu görülmektedir. En yoğun düzenlenen kurslar:

Kurs Alan Adı	Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	Kadın Kursiyer Oranı	Sertifika Alan Kursiyer Oranı
El Sanatları Teknolojisi	121	1816	93 %	22 %
Sağlık	24	1352	41 %	74 %
Bilişim Teknolojileri	46	764	71 %	46 %
Giyim Üretim Teknolojileri	30	521	99 %	20 %
Tesisat Tek. İklimlendirme	17	505	3 %	59 %

Malatya Milli Eğitim Müdürlüğü

- Mesleki ve Teknik Eğitim mezunlarının tamamına niteliksiz demek haksızlık olur. MEM bünyesindeki okullarda bazı makine-teçhizat özel sektörde bile bulunmuyor.
- Asıl problemi özel sektörün ücret politikasında aramak gerekiyor, özel sektör meslek eğitimi mezunlarına farklı bir ücret politikası uygulamadığı sürece meslek liselerinin öğrenci çekmesi mümkün değil.
- Mesleki ve Teknik Eğitim probleminin ulusal bir politika haline gelmesi ve bu yönde adımlar atılması en köklü çözüm olacaktır.

Kurum, 2016 yılında Bursa'daki BUTGEM benzeri bir projenin Malatya'da kurulmasında Ajans ile birlikte öncelik etti, ancak yerel sahiplenme olmadığı için proje yürütülemedi.

Malatya Meslek Yüksek Okulu

- Mevcut MYO Müdürlüğünün teknik kısmı OSB bünyesine katılacak. Halen (2018-2019 eğitim yılında) OSB MYO bünyesinde 3 bölüm mevcut binada eğitim faaliyetlerine devam ediyor. Bu bölümler: Makine, Kaynak ve İnşaat.
- OSB MYO müfredatı 3 dönem okul için ve 1 dönem sanayi stajı şeklinde tasarlandı.
- Önümüzdeki eğitim yılında 5 bölüm daha taşınacak ve 2 ekstra bölüm açılacak. Bunlar: Tekstil (Yeni), Elektrikli Araç Teknolojisi (Yeni), Elektrik, Elektronik, Haberleşme, Bilgisayar, İklimlendirme-Soğutma,
- 30 Milyon TL bütçeli 12 bin m² kapalı alan ile büyük ölçekli bir yatırım.

Bu açıdan yeni bir Mesleki ve Teknik Eğitim kurumuna ihtiyaç olmadığı ve olacaksa da farklı bölümler içermesi gerektiği belirtildi.

Malatya OSB Meslek Yüksek Okulu

Genel Anlamda Mesleki Eğitim

- Türkiye’de Mesleki Eğitimin ulusal bir politika olarak tekrar gündeme gelmesi gerekiyor. MYO okuyan öğrencilerin çoğu üniversiteye yerleşemeyen veya barajı geçemeyen öğrencilerden oluşuyor.
- Türkiye’de 900’e yakın MYO bulunmakla birlikte, öğrenci bulmakta zorlanılıyor. Her yıl 800 bin civarındaki mezunların 1000 bin civarı işe yerleşebiliyor. Önemli bir kısmının yerleştiği iş mesleği olmuyor.
- MYO eğitimi süresince öğrencilerin ortalama başarı oranı % 20 civarında.

OSB MYO Hakkında

Derslik Bloğu		
Mahal	Adet	Alan
Derslik	24	1 336.93
Sınav Salonu	3	322.14
Teknik Resim Salonu	2	152.52
Tekniker Odası	8	100.08
Uzaktan Eğitim Stüdyosu	6	74.42
Bilgisayar Lab	6	483.74
TOPLAM	49	2 469.83

Sosyal Tesis Bloğu	
Mahal	Alan
Kafe	260.84
Kütüphane	123.38
Mutfak	114.34
Yemekhane (352 Kişilik)	570.75
Yemek Dağıtım	66.15
Mescitler	97.70
TOPLAM	1 233.16

Atölye Bloğu		
Mahal	Adet	Alan
Tekniker Odası	18	228.09
Tekstil Atölyesi	1	165.03
Kesim Dikim Atölyesi	1	165.03
Tekstil Lab	1	60.52
Makine Atölyesi	4	359.29
Makine Lab	4	269.43
İnşaat Atölyesi	2	121.04
Kaynak Atölyesi	1	95.80
Elektrik Lab	2	152.48
Raylı Sistemler Lab	3	208.85
Gıda Lab	1	79.20
Gıda Kalite Kontrol Lab	1	78.19
Malzeme İşleme Lab	1	95.80
TOPLAM	40	2 078.75

- 10 bölümün her biri için 30 öğrenci alınacak
- Üniversite ders programı ve müfredat açısından MEB'den daha esnek
- 4 dönemin bir dönemi firmada gerçekleştirilecek. Öğrencinin sigortası MYO tarafından yapılacak, işveren net asgari ücretin üçte biri karşılığında eğitebileceği elemana sahip olacak. Böylece işveren öğrenciyi eğitmek isteyecek.
- Yeni açılacak tekstil bölümü için Malatya'da en büyük tekstil firması ile anlaşma yapılmış. Makine teçhizat firma tarafından karşılanacak. Eğitim gören mezunlar firmada piyasa koşullarının üstünde maaş alabilecek.
- Kaynak bölümü için de Malatya'nın sektör öncüsü imalatçı firması ile görüşülmüş, müfredat ve eğitim kendilerinin talepleri doğrultusunda oluşturulmuş.
- MYO bünyesindeki laboratuvarlar yetkili mercilerce akredite edilecek, böylece firmalar test işlemleri için MYO'dan hizmet alabilecekler. Bu, öğrenciler için de önemli bir tecrübe olacak.
- YÖK, OSB'de faaliyet gösteren MYO'lar için normalin (1500 TL/öğrenci) üstünde bütçe ayırıyor. Bu yıl eğitimi için 4500 TL/öğrenci kadarlık bütçe alınmış. Bu bütçe bazı başlıklar altında harcanması gerekiyor. Ör: Eğitimci eğitimi, sanayicinin eğitime katılması için ödenek, eskimiş teçhizatın yenilenmesi, vb.

Malatya Büyükşehir Belediyesi

- Büyükşehir halen engelli ve dezavantajlı grupların sosyal içermesi için el sanatları gibi alanlarda eğitim vermekte. Ancak MEM projesinde talep tarafı olan sanayicinin açığını kapatacak şekilde bir eğitim verilmemektedir.
- Proje kurgusu ve sorumluluklar netleşirse Büyükşehir Belediyesi bu tarz bir projenin uygulaması ve yürütülmesi süreçlerinde yer almak hususunda gönüllü olabilecektir.

Özel Sektör

Görüşülen Firma Listesi	Aslan Elektronik	Elektrik-Elektronik	50-100 işçi
	İda Asansör	Makine Sanayi	50-100 işçi
	Çetin Cıvata	Metal Sanayi	100-250 işçi
	Mimsan Sanayi	Metal Sanayi	250-500 işçi
	İlsan Tekstil	Tekstil	500-1.000 işçi
	Baykan Tekstil	Konfeksiyon	1.000-2.000 işçi

Mesleki Eğitimin Sorunlarına İlişkin Görüşler

- Mülakatlarda karşılaşılan en öncelikli sorun: Meslek Liseleri ve MYO mezunları yeteri kadar pratik eğitim almamaları. Öğrencinin özel olarak kendini yetiştirmemiş olması şartıyla, firmaların geneli açısından düz lise mezunu ile meslek lisesi mezunu arasında hiçbir fark bulunmamaktadır. (Bu konuda tek istisna Mimsan firmasına ait. Temel ihtiyaçları olan kaynakçılık mezunu bulabildiklerini beyan ettiler.)
- İkinci en öncelikli sorun: Genel olarak yaygın olan fakat özellikle tekstil/konfeksiyon üzerine çalışan firmalarda yüksek derecede karşılaşılan işçilerin iş beğenmemesi sorunu. Hizmet sektörünün çalışma saatleri daha uzun olmasına ve aylık gelir anlamında daha düşük ücretle de çalışsalar, gençler sanayide çalışmaktansa hizmet sektöründe çalışmayı tercih ediyorlar.
- Yeni başlatılan personeller mesleği öğrenmek için en az 3-4 ay zaman harcamak durumunda kalıyorlar. Bazı niteliklere sahip personeli firma içinde eğitici bulunmadığından başka illere belirli süreli gönderen firmalar olabiliyor.

Özel Sektör Bünyesinde Kurulacak Bir Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumunun Faydası Hakkındaki Görüşler:

- Firmalar ile görüşmelerden ortaya çıkan genel kanaat, mevcut Mesleki ve Teknik Eğitim kurumlarının firma taleplerini karşılayamadığıdır. Bu sebeple bazı firmalar ihtiyacı karşılayacak şekilde yönetilecek bir eğitim kurumunun kesinlikle faydalı olacağını söylerken, bazı firmalar ilave atıl kapasite oluşturma endişesi taşımaktadır.
- Örgün eğitim ile alınamayacak bazı eğitimler için (Ör: AutoCad, Solid, vb.) bu tarz eğitimler veren bir Mesleki ve Teknik Eğitim kurumunun faydalı olacağı belirtilmiştir.
- Özel sektörün ihtiyaçlarının analiz edilmesi ve tam ihtiyaca yönelik eğitim verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Burada da Aslan Elektronik tarafından dile getirilen önemli bir sorun, diğer firmalarla ihtiyaçlarının kesişmemesi durumunda az sayıda personel için eğitim verilip verilmeyeceği hususudur. Örneğin trafo özelinde bir eğitim için (lehim, sargı vb.) faal yeterli sanayici bulunmadığı için yeterli düzeyde eğitim talebi oluşmayacağı belirtilmiştir. Aslan elekroniğin il içinde sektöründe tek olması sebebiyle söz konusu ihtiyacı açısından diğer firmalardan ayrılacaktır.
- OSB içerisinde kurulan Meslek Yüksek Okulu'nu içerdiği bölümler açısından bazı firmalar faydalı bulurken bazı firmalar ihtiyaçlarını karşılamayacağını belirtmişlerdir.

Yatırım yeri sonu/OSB’de tahsis edilebilecek alanın sınırlılığı nedeniyle yatırımcı taleplerine cevap verilememektedir. 2.Etap 1. Kısım olarak 322 hektarlık alanda parselasyon planları hazırlanmakta ve 89 adet yeni parsel tahsisinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Buna karşılık 1.OSB Müdürlüğü’ne yatırım yeri tahsisi için 500’ün üzerinde talep başvurusu mevcuttur. OSB Yatırım yeri tahsis edilmeyen yatırımcıların yatırımlarını ertelemeleri ve ya başka illere yatırım yapmalarına yaşanması muhtemel sorunlardandır.

Gerek DAP 2019 Performans Programı, gerek TRB1 2014-2023 Bölge Planı, gerek ekonomik yansımaları olabilecek nüfus olguları, gerek cazip kamu yatırımları ve destekleri talep tahminleri için belirleyici unsurlar olup talep üzerinde artırıcı etkiler yapacak durumlardır.

Malatya, ekonomisi sanayileşme sürecinde önemli mesafe kat etmiş bir il olarak Bölgesi içerisinde kalkınma ve gelişmeye en müsait illerin başında gelmektedir. Dolayısı ile bütün göstergeler talep tahminlerinde olumlu gelişmeleri işaret etmektedir.

Ulusal ve uluslararası düzeyde rekabetçi olan Bölgede, üretim kapasitesi ve kalitesi ile belli çıtarların üzerine çıkılabilmiş olan kayısı, üzüm ve alabalık gibi tarımsal ürünlerin işlenerek gıda sanayinde değerlendirilmekte ve ürün çeşitlendirmesine gidilmektedir. Nitekim bölgesel kalkınmaya yönelik TRB1 2014 – 2023 Bölge Planı bu bakış açısıyla hazırlanmıştır.

Bununla birlikte KOSGEB’in KOBİ destekleri ve Fırat Kalkınma Ajansının Endüstriyel Gelişim Mali Destek Programı gibi KOBİ’lerin finansal kaynaklara projelendirdikleri ve kabul edilen projelerle finansal destek bulabilme olanakları sağlaması firmalar için büyük bir avantaj sağlayacağından bu durumun gelecekteki talep üzerinde artan bir ivme etkisi yaratacağı aşikârdır.

Büyük metropollerde sürdürülebilirlik sağlamaya çalışan Malatyalı işletme sahipleri, yatırımcılar üretim girdilerinden kaynaklı maliyet karlılığını artırmak amacıyla Malatya'yı tercih edecek ve projenin sağlayacağı daha büyük işlikler ve nitelikli insan gücü bölgede bir yoğunlaşma nedeni olacaktır.

5.2.3. Talep Tahminlerine Temel Teşkil Eden Varsayımlar, Çalışmalar Ve Kullanılan Yöntemler

Aşağıda belirtilen varsayımlar, Malatya 2. OSB İŞGEM Büyüyor Projesinin talep tahminlerinin temelini oluşturmaktadır:

- Malatya 2. OSB İŞGEM’ in beş yıllık bir süre sonunda sürdürülebilir bir yapıda olması talep tahminine referans olmaktadır. (Malatya 2. OSB İŞGEM Büyüyor Projesi Fizibilite Raporu),
- Bu Proje kapsamında beş yıllık yeni bir İŞGEM İş Planı hazırlanacaktır ve içeriği kabul edilip onaylandıktan sonra beş yıl süre ile kullanılacaktır (Malatya 2. OSB İŞGEM Büyüyor Projesi Fizibilite Raporu),
- Malatya 2. OSB İŞGEM büyüyor projesinin yatırım faaliyetleri 30.11.2021 tarihine kadar Yerel kaynaklardan oluşan Güdümlü Proje mali destekleri kapsamında finanse edilecektir (Malatya 2. OSB İŞGEM Büyüyor Projesi Fizibilite Raporu),
- Proje faaliyetleri sürdürülebilirlik ekseninde Malatya 2. OSB İŞGEM ve / veya yürütücü kurum Malatya TSO tarafından finanse edilecektir (Malatya 2. OSB İŞGEM Büyüyor Projesi Fizibilite Raporu),
- Malatya 2. OSB İŞGEM Büyüyor projesinin stratejik yönetimi, genel yönetimi, iş ve işleyişinin uygulama esasları, Malatya 2. OSB İŞGEM Büyüyor Projesi Fizibilite Raporunda düzenlenmiştir,
- Tüm harcamalar Malatya 2. OSB İŞGEM Büyüyor Projesi için Sürdürülebilirliğin sağlanması adına doğru ve güncel bir biçimde hesaplanmıştır.
- Girişimcilerden talep edilecek kira ücretleri hesaplanırken, emsal fiyatlar, KOSGEB uygulama esasları, İŞGEM’in kar amacı gütmeyen kuruluş olma statüsü ve sürdürülebilirlik hususu esas alınmıştır.

Tüm talep tahminleri, proje diğer bölümlerinde de bahsedildiği üzere fizibilite öncesi ve esnasında yapılan çalışmalara dayanmaktadır. Bu çalışmalar içerisinde en somut olan göstergeler birebir yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde muhatapların direkt talepleri yerinde tespit edilen samimi ihtiyaçlarıdır.

Yatırım kararlarının alınmasında en önemli rol oynayan faktör, üretilecek mal/hizmetin gelecekteki satış miktarı yani talebidir. Ekonomik düzen içerisinde bir üründen veya hizmetten talep edilecek miktarın belirlenmesi, yatırımların şekillendirilmesi bakımından büyük önem arz etmektedir.

Geleceğe dair iş koşullarının kestirilmesinde, kısmi bilgilerin ve istatistik analizlerinin kullanılmasının artan bir önem kazanmasıyla, talep tahmininde dayanan tek temel, rakamla ifade edilebilen bilgilerin analizi olmuştur.

Talep tahmini için tek bir yöntem yoktur. Tahmin yapmak amacıyla kullanılabilecek çok sayıda yöntem mevcuttur. Bunlar sayısal olmayan, kişisel görüş ve yargıya dayalı (kalitatif) tahmin yöntemleri ve sayısal (kalitatif) tahmin yöntemleri olarak iki ana grupta toplanır. Geçmişe ilişkin yeterli sayıda veri bulunamadığı takdirde kişisel görüş ve yargıya dayalı tahmin yöntemlerine başvurulabilmektedir. Diğer yandan sayısal modellerin kullanılmasıyla, tahminlerin elde edilmesinde geçmiş verilerden veya değişkenler arası ilişkilerden yararlanılmaktadır.

Projede kalitatif talep tahmin yöntemi sayısal verilerle de desteklenerek yapılmıştır.

6. MAL VE/VEYA HİZMETLERİN SATIŞ-ÜRETİM PROGRAMI

6.1. Satış Programı

Malatya 2. OSB Büyüyor Proje'si ile Malatya 2. OSB İŞGEM Ltd. Şti. kurum olarak 6.400 m² kapalı alan sahibi olacaktır. Bu proje kapsamında İŞGEM İş Modeline uygun olarak yeni oluşan işlikleri kiraya vererek satış gerçekleştirecektir.

Alternatifsiz olan işliklerin ihtiyaca uygun tam talepler doğrultusunda yapılacak olması sebebi ile kiraya verilmeleri için arz edilenden fazla talep olması sebebi ile başvurular arasında Malatya ekonomisine ve istihdamına en çok katkı sağlayan sektörde faaliyet gösterecek işletmeler tercih edilerek işlik tahsisi yapılacaktır.

Bunun yanında daha fazla başvuru gerçekleşmesi için 2. OSB İŞGEM Büyüyor Projesi tutundurma faaliyetleri gerçekleştirilerek olabildiğince İl dışında faaliyet gösteren ve pazarı yurt dışı olabilecek girişimciye ulaşılmaya çalışılacaktır.

Bunun dışında İŞGEM Modelinde bulunan danışmanlık, eğitim, koçluk ve mentörlük hizmetleri bulunmaktadır. Yeni yapı içerisinde kurulan yeni işletmelere ihtiyaçları doğrultusunda bu hizmetler ücretlendirilmeden verilirken İŞGEM dışında bulunan şirketlere bu hizmetler önceden de olduğu gibi satış gerçekleştirilerek verilecektir.

Mesleki ve Teknik Eğitim Kapsamında tüm faaliyetler ücretsiz İŞGEM Misyonu gereği gerçekleştirilecektir.

6.2. Üretim Programı

Malatya 2. OSB İŞGEM, Danışmanlık, Eğitim, Koçluk ve Mentörlük şeklinde hizmet üretmektedir. Bu hizmetleri İŞGEM 2015 yılından beri zaten hem işliklerde bulunan girişimcilere hem de İŞGEM dışından gelen taleplilere yerine getirmektedir.

Yeni oluşturulacak Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi kapsamında eğitim hizmetleri üretilecektir. Eğitimler için proje paydaşlarından istifade edilecektir. Mesleki Yeterlilik Kurumu (MİY) tarafından mesleki yeterlilik belgeleri alabilecek şekilde Milli Eğitim Bakanlığı ve Hayat Boyu Öğrenme Müdürlüğü müfredatlarına uygun eğitim programları için istihdam oluşturacak Sanayi işletmelerinin aradıkları nitelikte eğitim verebilecek usta öğreticiler tarafından eğitimler uygulamalı olarak atölyelerde verilecektir.

6.3. Pazarlama Stratejisi

Malatya 2. OSB İŞGEM pazarlama stratejisini oluştururken bölgenin sosyo-ekonomik açıdan ihtiyaçlarının en iyi şekilde karşılanması ekseninde hareket edip girişimciler, KOBİ'lere ve işgücü piyasasına yönelik rehberlik edecektir.

Bu bağlamda markalaşacak olan 2. OSB İŞGEM oluşacak güven ve sadakat ile hedef gruplarına verdiği hizmetlerle onlara sağladığı ve sağlayacağı değere odaklanmalarını sağlayacaktır. Böylelikle verdiği hizmetleri hedef gruplar tarafından daha fazla talep edilecektir. Oluşacak başarı hikâyelerini bölgede duyurarak 2. OSB İŞGEM markası ile kaliteli ve çözüm odaklı sunduğu hizmetlere olan ilgi ve isteği besleyecektir. Stratejik olarak bileşik pazarlama stratejisi uygulanacaktır. Bu strateji Malatya 2. OSB İŞGEM'in aynı anda birçok pazarlama yöntemi uygulaması ile bilinirliği ve güvenilirliği yanında markalaşması için de bir yöntem olarak seçilmiştir.

Markalaşma stratejisi; Markalaşmada temel hedef bilinirliği bölge genelinde en iyi şekilde sağlamaktır. Bu amaçla görsel, işitsel ve sanal olmak üzere pek çok basın ve yayın grubundan ve platformundan yararlanılacaktır. Malatya 2. OSB İŞGEM'in markalaşabilmesi için, öncelikle fiziki ve teknik destek alt yapısı ve sosyal misyonunun görünürlüğünün düzenlenmiş olması sağlanacaktır. Bunun yanında var olan potansiyelini en iyi şekilde tanımlanması, kurumlar ve sektörler arası paylaşımın ve iletişimin artması sağlanacaktır.

Halkla İlişkiler Stratejisi; Pazarlamanın Halka ilişkiler fonksiyonunu aktif ve planlı bir şekilde yürütecek ve hedef gruplar dışında tüm bölge halkında Malatya 2. OSB İŞGEM'e saygın ve güvenilir bir kurum olduğunu hissettirecektir. Halkla ilişkiler kapsamında gerçekleştirilen hiçbir faaliyette pazarlama unsurlarını kullanmayacaktır. Sadece sosyal sorumluluk kapsamında faaliyetler gerçekleştirilecektir.

İşbirliği stratejisi; Malatya 2. OSB İŞGEM, kurum ve kuruluşlarla rekabet halinde olmayıp işbirliği içerisinde hareket edecektir. Bu kapsamda kuruluşundan günümüze olduğu gibi tüm kurum ve kuruluşlarla iletişim halinde olacaktır. Proje kapsamında paydaş olan bütün kurum ve kuruluş yetkilileri ile özellikle paydaş olmaları sebebi ile işbirliği modelleri geliştirecektir. Bölge de çözüm üreten ve kalkınmaya yönelik projeleri geliştiren kurum olarak işbirliği kültürünün bölgede kurumlardan başlayarak yaygınlaşmasına katkı sağlamayı öncelikleyecektir.

6.3.1. Fiyatlandırma

Kâr amacı olmayan bir işletme türü olan Malatya 2. OSB İŞGEM Girişimci, KOBİ'lere ve İstihdam edilmek üzere eğitime iştirak eden katılımcılara yönelik hizmetlerini işlik kira bedelleri gelirinden karşılamaktadır. Bu kapsamda elde ettiği kira gelirleri asıl amacı bölgenin kalkınması ve gelişmesine katkı bulunmak misyonu doğrultusunda hizmetler için ayrı bir fiyatlandırma yapılmayacaktır.

Spesifik ihtiyaçları olan İŞGEM dışından talebi olan işletmelere ise sadece maliyetine göre fiyatlandırma yapılarak hizmet üretilecektir. Bu kapsamda kullanılan dış uzman ve genel gider kalemleri hesap edilerek hizmetler ücretlendirilecektir.

Kurum ve kuruluşlara yönelik hizmetlerde yine dış kaynak kullanımı yapılarak verileceğinden bu kapsamda maliyetlere göre fiyatlandırma ve pazarın şartlarına göre fiyatlandırma da yapılabilecektir.

Tüm bu gelirlerden elde edilecek olan kâr daha iyi hizmet vermek üzere öncelikle yeni istihdam sağlamak için harcanacaktır.

6.3.2. Tanıtım

Pazarlamanın bir elemanı olan tutundurma, müşterilere ürün ve hizmetlerle ilgili bilgi veren ve işletme yararına yönelik mesajların iletilmesine ilişkin pazarlama çabalarıdır. Tutundurma çalışmalarında ana unsurlardan biri hedef kitlenin belirlenmesidir.

Malatya 2. OSB İŞGEM'in hedef kitlesi;

- ✓ Bölgede iş kurmak isteyen yatırımcılar,
- ✓ Yeni girişimciler,
- ✓ KOBİ'ler,
- ✓ Meslek sahibi olarak istihdam edilmek isteyen işsizler,
- ✓ Nitelikli meslek sahibi işgörenleri istihdam edecek işverenler olarak genel bir çerçevede değerlendirilmelidir.

Bu grupların fiyatlandırma, maliyet, rekabet, talep gibi ekonomik faktörlerin yanında; hedef kitlenin yaşam tarzı, alışkanlıkları ve beklentileri gibi ekonomik olmayan faktörlerin de göz önünde tutulması gerekmektedir.

Aşağıda maddeler halinde sunulmuş olan tutundurma faaliyetleri öncelikle Malatya, bölgedeki halkının ve Malatya yatırım yapabilecek il dışında bulunan Malatyalı girişimcilere İŞGEM hakkında bilinirliği ve farkındalığı artırmak üzere yapılacaktır. Böylelikle potansiyel

girişimciler içerisinden geniş tabanlı bir başvuru olması sağlanacaktır. Aynı şekilde Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezine hem eğitim için hem de işgücü arayanların planlanan oranda olması sağlanacaktır.

Tutundurma faaliyetleri hedef gruplarının İşGEM’i bilmesi, anlaması ve benimseyerek İşGEM’le ve İşGEM’de çalışmak istemesi kapsamında gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda proje için hazırlanan tanıtım materyalleri Malatya 2. OSB İşGEM’in bölge de bilinirliğine katkı sağlayacaktır.

Ayrıca yine proje kapsamında güncellenen WEB sitesi tüm hedef gruplarının istediklerinde Malatya 2. OSB İşGEM ile ilgili detaylı bilgilere ulaşabilecekleri şekilde güncellenecektir.

Tüm bu çalışmalar temelde İşGEM için hedef grupların talebini oluşturmaya yönelik olarak düzenlenecektir. Ayrıca yapılacak olan tanıtım toplantılarında hedef grupların İşGEM’in tüm fonksiyonlarının yeni girişimcilere, yatırımcılara, KOBİ’lere, işgücü piyasasına ve diğer kurum/kuruluşlara bildirilmesi ve sağlayacağı değer/faydalara hedef grupların odaklanması sağlanacaktır.

Yapılacak olan tutundurma faaliyetleri aşağıdaki gibidir;

- Kurumsal Kimliğin oluşturulması,
- Tanıtım broşürlerinin hazırlanması,
- İşGEM web sitesinin tasarımı, aktivasyonu ve sürdürülmesi,
- Malatya’da tanıtım ve farkındalık seminerlerinin düzenlenmesi,
- İl dışında bulunan Malatya iş insanları derneklerine bilgilendirme toplantıları,
- Projelerin görünürlüğünü artıracak ve hedef kitleler ve paydaşlar arasındaki etkileşimi destekleyecek merkezi ve yerel etkinlikler düzenlemek,
- Paydaşlar ve hedef kitleler arasındaki bağlantıları teşvik etmek için gerekli ortamları sağlamak;
- Projelerin görünürlüğünü artıracak ve hedef kitleler ve paydaşlar arasındaki etkileşimi destekleyecek etkinlikler düzenlemek,
- Özellikle kadınları ve gençleri hedef alacak şekilde, kariyer geliştirme olanaklarının tanıtılması ve teşvik edilmesidir.

6.3.3. Yer Seçimi

Proje uygulama lokasyonu Malatya 2. OSB İşGEM’dir.

7. PROJE YERİ/UYGULAMA ALANI

7.1. Fiziksel Ve Coğrafi Özellikler

Malatya 2.Organize Sanayi Bölgesi, Malatya - Ankara karayoluna 1 km uzaklıkta olup Havaalanı yolu üzerindedir. 2. OSB'nin de havaalanına uzaklığı yaklaşık 15 km ve şehir merkezine uzaklığı 5 km'dir. Demiryoluna ise yaklaşık 3 km uzaklıktadır.

Bölge, toplam 500 hektar arsa üzerine kurulmuş olup, toplam sanayi alanı 300 hektardır.

7.1.1. Coğrafi Yerleşim

Malatya 2.OSB İŞGEM Büyüyor Projesinin coğrafi olarak yerleşim alanı, TRB1 Bölgesi, Malatya Yeşilyurt İlçesi, mevcut İŞGEM yerleşkesinin hemen yanındaki 2.Organize Sanayi Bölgesinde 207/1 nolu parseldeki 9.161 m² alandır.

7.1.2. İklim (Yağış Oranı, Nem, Sıcaklık, Rüzgâr Vb.)

Malatya İli, Güneydoğu Anadolu Bölgesi karasal yağış rejimi ve Akdeniz Bölgesi denizel yağış rejimi ile Doğu Anadolu Bölgesi karasal yağış rejimi ve İç Anadolu Bölgesi karasal yağış rejimleri arasında bir geçiş alanı durumundadır. Bu nedenle Malatya İli, Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunuyor olmasına rağmen, daha az soğuk ve daha az karasal iklim özelliği göstermektedir.

Malatya Ovası ve yakın çevresi, yıl içinde altı aydan daha uzun süren bir kurak devreye sahiptir. Ancak bu kuraklık süresi çöl şartları özelliğinde olmayıp zirai kuraklık sınırı da oluşturmamaktadır. Söz konusu alanda kış mevsimi daha kısa ve daha az soğuk olup yaz mevsimi daha uzun ve sıcaklık değerleri de daha yüksektir. Yağış miktarı genel olarak ilkbahar (% 35) ve kış (% 34) aylarında yoğunlaşırken, yaz (% 7) aylarında en aza inmektedir.

Malatya ve yakın çevresinde kurak devrenin hâkim olduğu yaz yarıyılı, Nisan ve Eylül ayları içinde kalırken; az veya çok nemli devrenin hâkim olduğu kış yarıyılı ise, Ekim ve Mart ayları içinde kalmaktadır. Yine Malatya Ovası ve yakın çevresinde yıllık sıcaklık ortalaması 13,6 °C olup yıllık yağış miktarı ise 383 mm. kadardır.

Kısacası, Sıcaklık -25, 1°C ile +41,8°C arasında seyreder. Yaklaşık 3 ay 30°C'nin üstünde ve 2,5 ay 0°C'nin altındadır. Senelik yağış ortalaması 383 mm'dir.

7.1.3. Toprak Ve Arazi Yapısı İle İlgili Bilgiler

Proje uygulama alanındaki toprak ve arazi yapısı; meyil ve toprak yapısı itibarı ile tarıma elverişli ancak imar alanları içinde kaldığından yapılaşma şartlarına sahip olmuş ve ticari kullanıma uygun arsalar olarak belirlenmiştir.

7.1.4. Bitki Örtüsü

Malatya İli, İrano – Turaniyen Fitocoğrafya Bölgesi içinde yer alan ve ağaçsız olan gerçek step alanıdır. Bu alanda kuraklığa ve soğukluğa dayanıklı olan meşe ve sarıçam ağaç türleri ile püskülotu, kekik, sütleğen ve yumak gibi otsu bitkiler yaygındır. Dere ve su kenarlarında ise kavak ve söğüt toplulukları ile yabani gül, ığde, böğürtlen ve sumak bulunmaktadır.

İl alanının 367. 253 ha. (%30) ormanlık ve fundalıklarla, 125.153 ha. (%10) ise çayır ve meralarla kaplıdır. İl genelindeki yerleşim alanlarının yakın çevresinde bulunan tarım alanlarında ise önemli tarımsal ürünler olarak sebze (domates, biber, lahana vb. gibi) ve meyve bahçeleri (kayısı, kiraz, ceviz, elma vb. gibi) ile üzüm bağı alanları ve fidanlıklar bulunmaktadır.

Bütün bu bilgilerin yanında proje uygulama alanı Sanayi bölgesi içerisinde bulunduğu ve tarımsal arazi özellikleri göstermesine rağmen proje açısından peyzaj dışında bir önem teşkil etmemektedir.

7.1.5. Su Kaynakları

Malatya şehir merkezine 19 Km. mesafede, 1.110 metre yükseltide, Yeşilyurt İlçesi Gündüzbey beldesinin güneyindeki Kozluk Köyü sınırları içerisinde, Beydağı eteklerinden çıkan su kaynağı, Roma İmparatorluğu döneminden bugüne Malatya'nın içme ve sulama suyu ihtiyacını karşılayan ana kaynaktır. Proje uygulama bölgesinde de aynı su kaynağı kullanılmaktadır.

7.1.6. Diğer Doğal Kaynaklar

Malatya Ovasını sulayan bütün akarsular Fırat'ın kollarını meydana getirir. Çok geniş bir su toplama alanı olan Fırat, Elazığ ile sınırı çizer. Başlıca akarsuları Tohma Suyu, Arapkir Çayı, Derme Suyu, Hatun Suyu, Dilek Suyu, Kuru Çay, Horata Çayı, Orduzu Suyu, Sürgü Suyu, Sultan Suyu ve Dipsiz Çaydır. Tohma Suyu, Malatya'nın en büyük akarsuyudur ve yaz kış suyu boldur.

Malatya'da önemli tabii göl yoktur. Karakaya Barajının % 59'u Malatya sınırları içinde ve 65 köyü, baraj gölü altında kalmıştır. Bölgede yer alan Boztepe Barajı, Kapıkaya Barajı, Medik Barajı, Polat Barajı, Sultansuyu Barajı, Sürgü Barajı, Yoncalı Barajı ve Çat Barajlarına ek olarak, yapımı tamamlanmak üzere olan Recai Kutan Barajı mevcuttur.

7.2. Ekonomik ve Fiziksel Altyapı

(hammadde kaynaklarına erişilebilirlik, ulaşım ve haberleşme sistemi, su-elektrik-doğal gaz şebekeleri, arazi kullanımı, yan sanayi, dağıtım ve pazarlama olanakları vb.)

Malatya 2.OSB ve dolayısı ile proje uygulama alanı, Malatya - Ankara karayoluna 1 km uzaklıkta olup havaalanı yolu üzerindedir. 2. OSB'nin de havaalanına uzaklığı yaklaşık 15 km ve şehir merkezine uzaklığı 5 km'dir. Demiryoluna ise yaklaşık 3 km uzaklıktadır.

Malatya 2. OSB; hammadde kaynaklarına erişilebilirlik ve ulaşım anlamında havayolu, demiryolu ve karayolu ulaşımı bakımından oldukça rahat bir konumdadır. Karayolu açısından gün içerisinde ve gece düzenli aralıklarla batı ve güney yönünde Kayseri, Ankara, Adana, Mersin istikametlerine, doğu yönünde ise Elazığ, Bingöl, Tunceli, Diyarbakır istikametlerine tarifeli otobüs seferleri, yük ve kargo taşımacılığı imkânları sağlayarak lojistik anlamda ayrı bir cazibe kaynağı olmaktadır.

İlin demiryolu ağı; doğu, batı, kuzey ve güneyi birbirine bağlayan bir köprü vazifesi görmekte, Malatya dâhilindeki demiryolu ağı toplamı 238 km olup, ülke genelindeki demir yolları ağının yaklaşık % 3` ünü teşkil etmektedir. Doğu ve güneydoğu ile iç ve batı Anadolu arasındaki demiryolu ulaşımında önemli bir kavşak noktasında bulunan Malatya'dan düzenli yük ve yolcu taşımacılığı yapılması proje uygulama alanı için hammadde kaynaklarına erişilebilirlik ve dağıtım hususunda ayrı bir avantaj sağlamaktadır.

Askeri-Sivil nitelikli ve intifa hakkı Hava Kuvvetleri Komutanlığı ile DHMİ Genel Müdürlüğünde bulunan ve şehir merkezine 32 km mesafede olan havaalanında yurt dışı uçuşları da yapılmaktadır. Proje uygulama alanını içinde bulunduran Malatya 2. OSB'nin ise havaalanına uzaklığı yaklaşık 15 km.dir.

Havayolu, demiryolu ve karayolu ulaşımı bakımından oldukça rahat bir konumu olan Proje uygulama alanı, bu avantajının sağladığı yük ve kargo taşımacılığı, hammadde kaynaklarına erişilebilirlik, dağıtım imkânları ile lojistik faydalar sağlayan bir cazibe merkezi olmakta ayrıca, bölge ve ülkenin diğer illerinde bulunan firmalarla kurulacak ticari ilişkilerde avantaj sağlamaktadır.

Malatya 2. OSB; doğalgaz, arıtma tesisi, telekomünikasyon, elektrik altyapı, yol altyapıları dâhil tüm altyapı çalışmalarını tamamlamış olup 50 Hektar alan içerisinde Sağlık Parkuru, PTT, Cami Alanı, Otopark, Fuar ve Ticaret alanlarıyla yatırımcılara hizmet vermektedir.

Proje uygulama alanında arazi kullanımı hususunda Malatya 2.Organize Sanayi Bölgesinin, toplam 500 hektar arazi üzerine kurulduğu, sanayi alanı olarak kullanılan 300 hektarın 156 adet parsele bölündüğü ve bu 156 parselin tamamı tahsis edildiği söylenebilir.

Yeterli yan sanayi bulunmaması, Malatya sanayisinin istenilen seviyede gelişmemesinde büyük bir etkidir.

7.3. Sosyal Altyapı

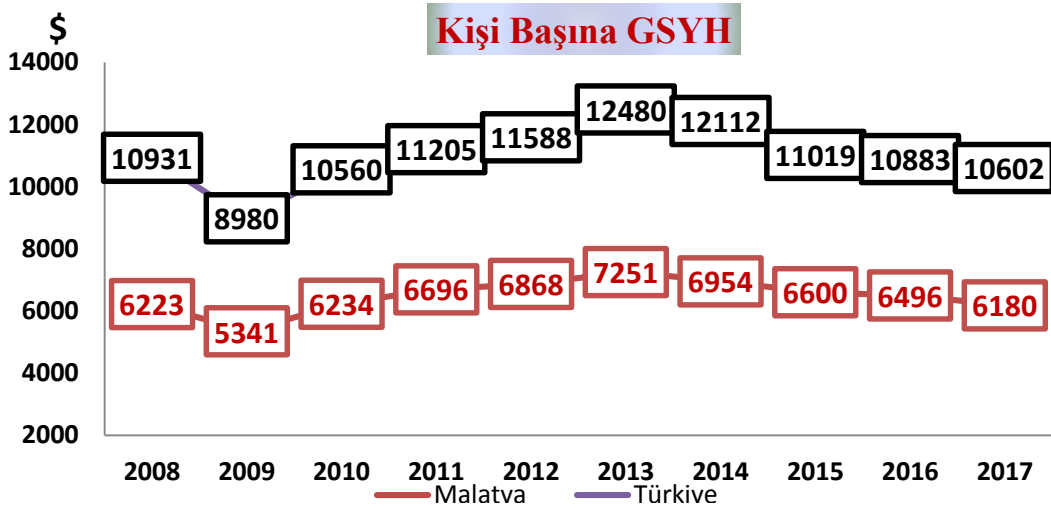
(nüfus, istihdam, gelir dağılımı, sosyal hizmetler, kültürel yapı)

Proje uygulama alanı Malatya ili sınırları içinde olduğundan sosyal altyapı hususunda ilin verilerinin kullanılması uygun görülmüştür.

797.036 nüfusuyla Büyükşehir olan Malatya; tarihi, sanayisi, şehirciliği, ekonomik canlılığı ile Doğu Anadolu'nun en gelişmiş illerinden biri olmakla birlikte sahip olduğu; tarihi ve turistik varlıklar, 5 yıldızlı oteller, alışveriş merkezleri, kongre ve kültür merkezleri, festival- fuarları ve tiyatroları ile sosyal ve huzurlu yaşamı vadeden illerden biridir. Malatya, 2. Ordu Komutanlığı, İnönü Üniversitesi, Turgut Özal Üniversitesi, sanayisi ve nüfusu ile bölgesinin en gelişmiş ekonomik ve ticari hayatına sahip illerindendir. Doğu Anadolu'daki sanayi işletmelerinin yaklaşık %30'u Malatya'da faaliyet göstermektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan İllerde Yaşam Endeksi-2015 sıralamasında Malatya tüm iller sıralamasında 53. Sırada yer almıştır. Malatya'nın kişi başına GSYH'nın ülke ortalamasına yakınsaması 2006 yılında %56,8 iken 2017 yılında %58,3 düzeyine yükselmiştir.

Malatya'da öne çıkan sektörler ise; kayısı başta olmak üzere meyvecilik, tekstil, hayvancılık, madencilik-mermer ve sağlıktır.

Kaynak: İstatistiklerle Malatya Şubat 2019

7.4. Kurumsal Yapılar

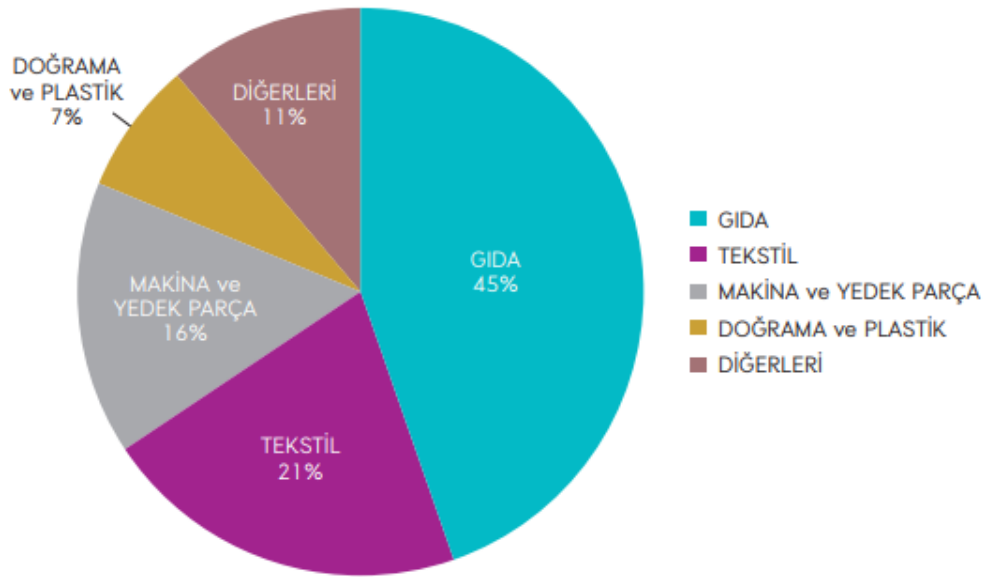
Malatya 2.OSB İŞGEM Büyüyor Projesi uygulama bölgesinde, ağırlık olarak gıda, tekstil ve makine imalatçıları bulunmaktadır.

Yanı sıra 24 derslikli Devlet Teşvikli Endüstri Meslek Lisesi 300 öğrenciye hizmet verirken, 0-6 yaş grubu çocukları için Kreş ve Gündüz Bakım Evi Borusan Holding A.Ş. tarafından bitirilerek bölgeye kazandırılmıştır.

Ayrıca bölgede 8,315 m² alan üzerine 38 adet İşlikten ve kompleksten oluşan İŞGEM 2014 yılında bitirilerek II.OSB Malatya İŞGEM Ltd.Şti'ye devredilmiştir.

2.ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNDEKİ TESİSLERİN SEKTÖREL DAĞILIMI				
SEKTÖR ADI	TOPLAM	ORAN (%)	ÜRETİME GEÇEN	İNŞAAT HALİNDE
GIDA	63	41	57	6
TEKSTİL	28	19	26	2
MAKİNA VE YEDEK PARÇA	23	15	20	3
DOĞRAMAVE PLASTİK	11	7	10	1
DİĞERLERİ	27	18	20	7
TOPLAM	152	100	133	19

2. OSB Firmalarının Sektörel Dağılımı

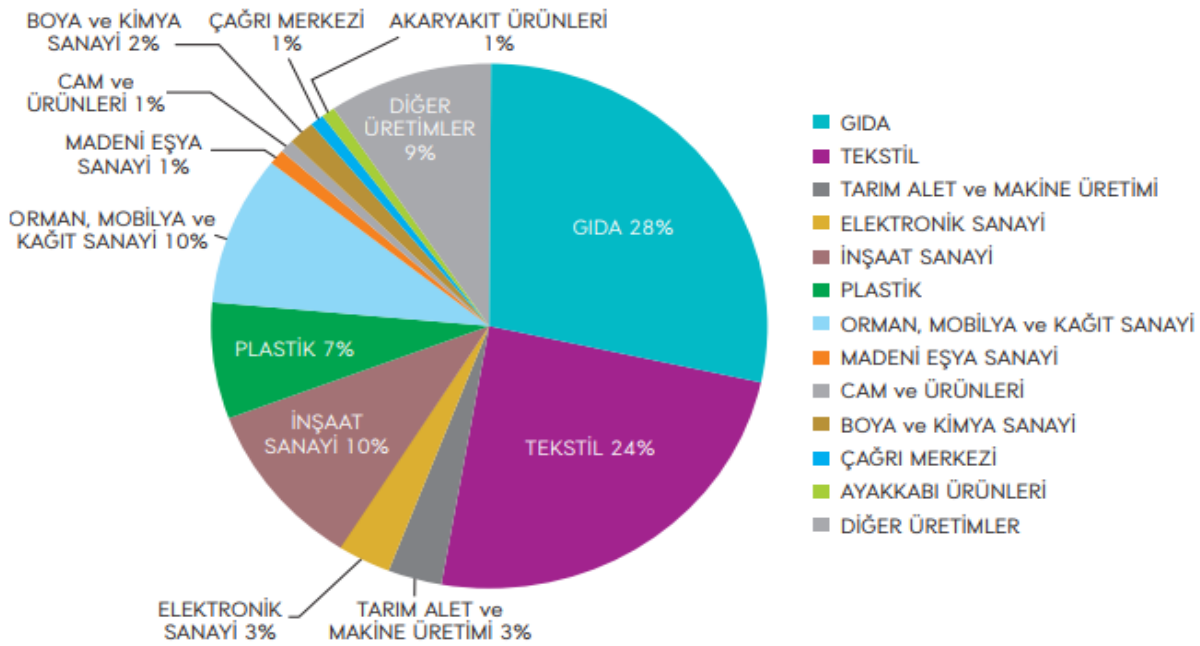
Proje uygulama alanının yakın çevresinde Malatya 1.OSB bulunmaktadır. 1988 yılında hizmete açılan Malatya 1. OSBB, Malatya – Ankara karayolu üzerinde şehir merkezine 12 km. mesafede 650 hektar alan üzerine toplam 332 hektar sanayi alanı ile kurulmuştur.

Tahsis edilen parsel sayısı 191 olan Malatya 1.OSB, Türkiye ve dünyanın çeşitli ülkelerine yönelik üretim yapan, ihracat gerçekleştiren ve uluslararası arenada tanınan markalara tedarikçilik yapan büyük ölçekli firmaları da bünyesinde barındırmaktadır. Bölge Müdürlüğü

Bölge imar planı dâhilinde 17. km yol ağı, 15 km kanalizasyon, 35 km elektrik şebekesi, 2,5 km çelik, 17 km PE, 15000 m³/h kapasite ile doğalgaz şebekesine sahiptir. Ayrıca 34 adet trafo binası, arıtma tesisi ile tüm firmaların yararlanabileceği sosyal tesisler, yönetim binaları–Müdürlük, İtfaiye ve Jandarma Binaları ile sanayiciye hizmet sunulmaktadır.

1.ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNDEKİ TESİSLERİN SEKTÖREL DAĞILIMI					
SEKTÖR	ÜRETİME GEÇEN	ATIL DURUMDA BULUNAN	İNŞAAT HALİNDE	TOPLAM (ADET)	ORAN (%)
TEKSTİL	32	4	1	37	25.87
GIDA	35	1	6	42	29.37
PLASTİK	8	0	0	8	5.60
MAKİNE	5	0	0	5	3.50
DİĞER	41	2	8	51	35.66
TOPLAM	121	7	15	143	100.00

1. OSB Firmalarının Sektörel Dağılımı

Proje uygulama bölgesindeki diğer kurumsal yapılar; KOSGEB Malatya Müdürlüğü, Türk Standartları Entitüsü Belgelendirme Müdürlüğü bulunmaktadır.

7.5. Çevresel Etkilerin Ön-değerlendirmesi

Malatya merkezinde bulunan Küçük Sanayi Siteleri şehir içinde kalmış durumda olup mevcut durum sanayinin büyümesini, gelişmesini engellemekle birlikte şehrin estetiğini bozmaktadır.

Oysa Malatya Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın "Yerleşim Alanı İçerisinde Kalan Sanayi Siteleri ile Sanayi İşletmelerinin Dönüşüm ve Gelişim Projeleri" kapsamında pilot il seçilmiştir.

Şuan için ilgili kurumlar tarafından sanayi sitesinin taşınacağı uygun bir alan üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir (Kaynak: Türkiye Cumhuriyeti Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Ve Verimlilik Genel Müdürlüğü-81 İl Sanayi Durum Raporu).

Projenin hayata geçirilmesi nedeni ile oluşacak çevresel etkiler, proje uygulama alanında çok daha önceden düşünülerek önlemler alınmış ve gerekli çalışmalarla altyapı ve arıtma tesisi tamamlanmıştır.

7.6. Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti

Proje selahiyeti açısından 2. OSB İŞGEM hemen yanında bulunan ve tahsisi İŞGEM bünyesine katılmak üzere Malatya Ticaret ve Sanayi Odasına bilabedel olarak yapılan proje uygulama arazisinin yerinde kullanılması proje yürütmesi ve yönetimi için benzersiz ve alternatifsizdir.

Bu sebeple herhangi alternatif bir yer seçimi hem gereksiz hem de uygunsuzdur. Daha önce de belirtildiği üzere arazinin bilabedel tahsisi nedeni ile herhangi bir maliyeti bulunmamaktadır.

8. TEKNİK ANALİZ VE TASARIM

8.1. Kapasite Analizi ve Seçimi

Kapasite analizi ve seçimi projenin yürütülmesi ve yönetimi de göz önüne alınarak Malatya 2. OSB İŞGEM bünyesi ve çatısı altında yapılması proje başarısı açısından son derece belirleyici önem arz eden bir etken olarak kabul edilmektedir. Bu ön koşul çerçevesinde proje fikrine esin kaynağı olan ve Mevcut 2. OSB İŞGEM kampüsü hemen bitişiğinde imara uygun, hazır ve tahsisi maliyetsiz olan 9.161 m² arsanın yasal zeminde hak olunan tüm imar alanı kapasitenin temelini oluşturmaktadır.

Bu fizibilite projesi kapsamında A bileşeni içeriği 300 ila 600 m² arası iş yerlerine olan ihtiyacın büyüklüğü mevcut yerin çok daha büyük olması durumunun ideal kapasiteyi karşılayacağı sonucunu göstermiştir. Ancak zaten böyle bir yerin proje uygulama alanında olmayışı ve sadece zeminde 6.400 m² kapatılarak projenin hayata geçirilebilmesi gerçeği kapasitenin talepten az olacağı dolayısı ile proje özelinde başarının kaçınılmaz olması kapasite seçimini cazip ve zorunlu kılmıştır.

B bileşeni kapsamında mesleki ve teknik eğitimlerinin verileceği alan kapasitesi Malatya ve bölgeden alınan geri bildirimler doğrultusunda belirlenmiştir. Malatya ve bölge nüfusu,

demografik yapısı, İşgücü analizleri ve işveren ihtiyaçları öngörülerini doğrultusunda merkez büyüklüğü, meslek ve teknik eğitim konuları kapasite seçimi etkeni olmuştur.

8.2. Alternatif Teknolojilerin Analizi ve Teknoloji Seçimi

Projenin inşaat imalatı analizi yapılırken sonucu sağlayacak en verimli ve ekonomik maliyeti oluşturan imalat seçeneği kamu yararı gözetilerek seçilmiştir. B bileşeni kapsamında atölyelerde kullanılacak Makine ve Ekipmanlar seçilirken reel işgücü piyasası ihtiyaçları ve gereksinimleri öncelenmiştir. Zira Sertifika sahibi meslek edinmiş kişilerin sanayi koşullarında sahada ivedilikle işgücüne katılarak işveren ihtiyaçlarını karşılamaları projenin özel amaçları temelini oluşturan unsurlardandır.

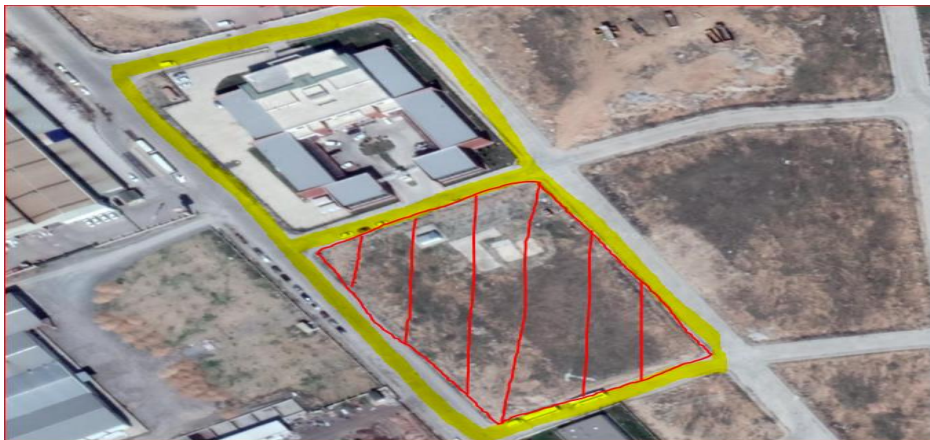
8.3. Seçilen Teknolojinin Çevresel Etkileri, Koruma Önlemleri ve Maliyeti

Proje Ekolojik açıdan çevreye herhangi bir etki içerisinde bulunmamaktadır. Zira uygulama alanı Organize Sanayi Bölgesi sınırları içerisinde ve genel olarak Sanayi içerisinde çevresel etkiler açısından tüm önlemler alınmış bulunmaktadır.

8.4. Teknik Tasarım (süreç tasarımı, makine-donanım, inşaat işleri, arazi düzenleme, yerleşim düzeni, iller bazında dağılım vb.)

Projenin A bileşeni kapsamında yapılacak olan bina tasarlanırken özellikle arsanın konumu ve potansiyel girişimcilerin ihtiyaçları göz önünde bulundurulmuştur. Arsa dikdörtken olup mevcut İŞGEM İşlikleri devamında bulunmaktadır. Arsanın dört tarafının yol olması ve arsayı optimum kullanma isteği aynı zamanda ihtiyacı da en iyi şekilde karşıladığından bina tasarımı klasik dikdörtken bir bina olarak yapılacaktır.

Bu kapsamda arsa en verimli şekilde kullanılırken aynı zamanda işliklerin tamamı ve eğitim merkezi cepheden direkt ulaşılabilir olacaktır.

Yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde özellikle işliklerle ilgili sorulan sorularda, işliklerin fiziki yapısı da potansiyel girişimcilere sorulduğunda, lojistik açısından cephede olması nakliye

araçlarının rahat hareket etmesi konusu öne çıkan hususlardan olmuştur. 2. OSB İŞGEM tecrübeleride mimari açıdan böyle olması için önemli bir etkindir. Ayrıca yönetim binasının zaten 2. OSB İŞGEM binası içerisinde ve fazlası ile yeterli olması da başka önemli bir avantaj teşkil etmektedir.

B bileşeni kapsamında gerçekleştirilecek olan Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi içerisinde kullanılacak makine ve ekipmanların tasarımı tamamen sahada bulunan teknolojik ürünler göz önünde bulundurularak seçilmiştir. Bu doğrultuda yapılan araştırmalar esnasında katılımcıların hemen sertifika almalarına müteakip çalışabilmeleri için gerekli teknik donanım seçimi zorunlu görülmüştür. Bu kapsamda sanayi içerisinde öne çıkan mesleklerde işveren teknolojileri ve fikirleri yanında Meslek Yüksek Okulu ve Meslek Yüksek Liseleri görüşleri de önemsenmiştir.

Ayrıca eğitim ayağında esin kaynağı olan BUTKEM'den de bu konularda yerinde incelemeler yapılarak katkı sağlanmıştır. Günümüz teknolojileri biraz da geleceği düşünerek seçilmiştir. Zira teknolojik gelişmeler daima hızlı bir şekilde evrilmektedir.

8.5. Yatırım Maliyetleri (inşaat, makine-donanım, il bazında dağılımı vb.)

Yatırım maliyetleri tablosu ana hatları ile aşağıda işlenmiştir. Beklenmeyen giderler kalemi aynı zamanda döviz farkları da gözetilmeye çalışılmıştır. Sabit Yatırım Giderleri kapsamında yapılacak makine ve ekipmanlar inşaatın bitmesine müteakip yapılacağından döviz artışı olmasa dahi yeni teknolojik donanım olması ve Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi bünyesinde bulunması gerekçesi ile değişiklik gerekliliği de beklenmedik giderler içerisinde düşünülmüştür.

YATIRIM HARCAMLARI	Miktar	Birim Tutar	Toplam Tutar
A. Başlangıç Toplantısı	1 Adet	20.000,00 ₺	20.000,00 ₺
B. Yapım İşleri Maliyetleri (III-B)	6.000 m ²	1.210,00 ₺	7.260.000,00 ₺
C. MAMENTUM Ekipman ve Malzeme Giderleri			2.900.000,00 ₺
D. Yazılım Giderleri	1 Adet	100.000,00 ₺	100.000,00 ₺
E. Kapanış Toplantısı	1 Adet	20.000,00 ₺	20.000,00 ₺
F. Tanıtım Giderleri			2.000,00 ₺
F. ARA TOPLAM (A+B+C+D+E)			10.302.000,00 ₺
G. Beklenmeyen Giderler			198.000,00 ₺
H. TOPLAM MALİYET (F+G)			10.500.000,00 ₺
I. KDV (H*%18)			1.890.000,00 ₺
J. GENEL TOPLAM (H+I)			12. 390.000,00 ₺

9. PROJE GİRDİLERİ

9.1. Girdi İhtiyacı

Proje güdümlü proje kapsamında finans edilerek yürütülecek bir yatırım projesidir. Bu kapsamda proje 9.161 m² arsa üzerine 6.412 m²'lik bir yapı içerisinde 18 işlik ve 1.500 m² Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi imalatı yapılacaktır.

Proje uygulama alanı girdi olmakla beraber bedelsiz tahsisi nedeni ile gider kalemleri içerisinde değerlendirilmemektedir.

Bu imalatın gerçekleşmesi için inşaatın gerçekleşmesi için Mimar ve mühendislik hizmetleri proje girdileri arasındadır.

Bunun dışında İŞGEM mevcut kampüsüne katılacak olacak yeni yapının çevre düzeni ve peyzajı da proje için girdi kalemleri içerisinde.

Ayrıca Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi tefrişatı ve eğitimler için atölyelerde kullanılacak Makine ve Ekipmanlar girdi olarak gerekmektedir.

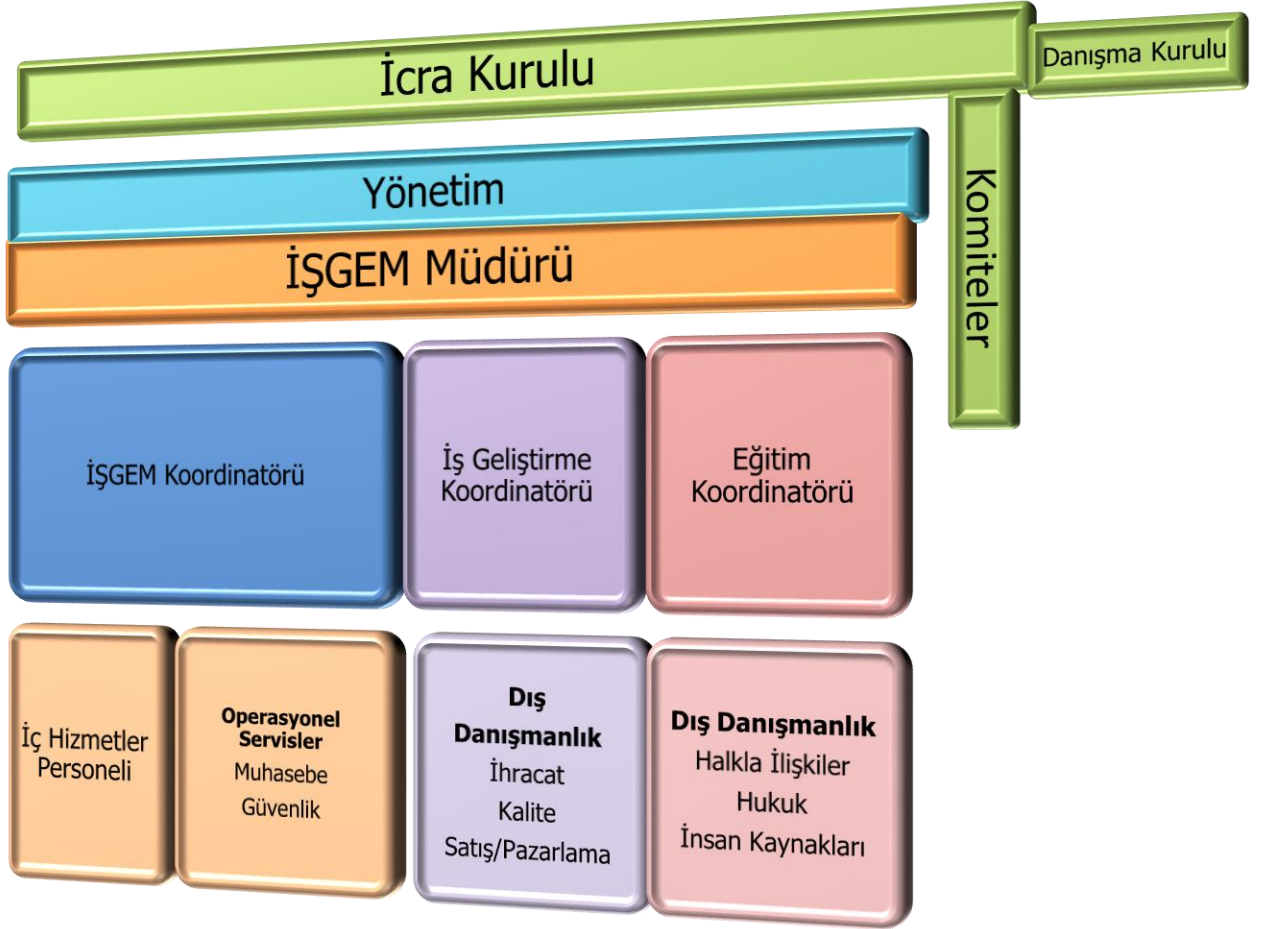
9.2. Girdi Fiyatları ve Harcama Tahmini

KDV DÂHİL YATIRIM HARCAMLARI	Toplam Tutar
Yapım İşleri Maliyetleri (III-B)	8.566.800,00 ₺
Ekipman ve Malzeme Alımları + İşletmeye Alma	3.422.000,00 ₺
Yazılım Giderleri	118.000,00 ₺
Toplantı Organizasyonları + Beklenmeyen Giderler	283.200,00 ₺
GENEL TOPLAM	12.390.000,00 ₺

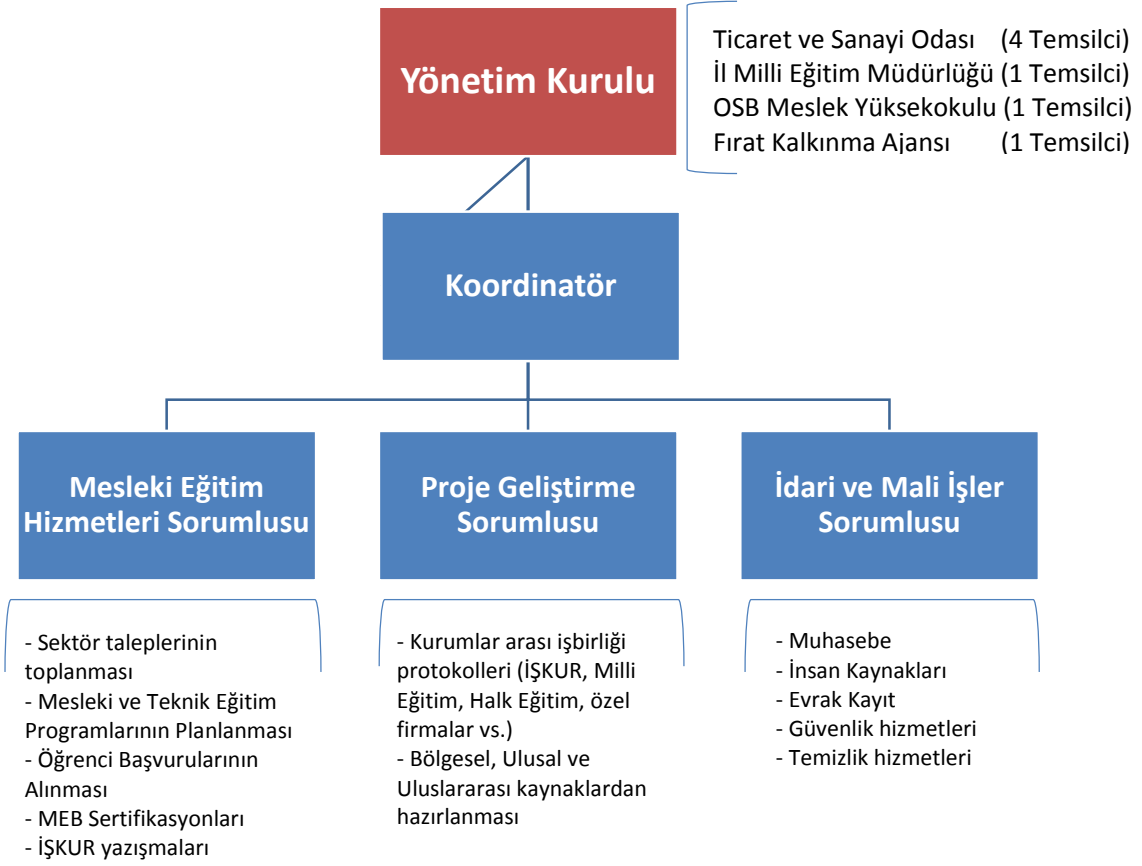
10. ORGANİZASYON YAPISI, YÖNETİM VE İNSAN KAYNAKLARI

10.1. Kuruluşun Organizasyon Yapısı ve Yönetimi

Malatya 2. OSB İŞGEM Organizasyon yapısı mevcut hali ile yeni proje kapsamında eklenen işliklerin sevk ve idaresini gerçekleştirecektir. 2015 yılından günümüze başarı ile işleyen mevcut organizasyon yapısının varlığı projenin başarısı açısından organizasyonun güçlü yönleri arasında görülmektedir.

Mesleki ve Teknik Eğitim Uygulama ve Geliştirme Merkezi'nin Ticaret Sanayi Odası Başkanlığında ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığında yürütülmesi planlanmaktadır. Bu proje ortaklığı sonucunda il düzeyinde örgütlenmiş bir eğitim kurumu (vakıf veya özel şirket) kurulması planlanmaktadır. Kurumun yönetim kurulunda Ticaret Sanayi Odası Başkanı, odaya bağlı meslek örgütlerinden 3 temsilci ile birlikte İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Fırat Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği ve İnönü Üniversitesi Malatya OSB MYO Müdürlüğünden birer kişinin Yönetim Kurulunda temsil edilmesi planlanmıştır.

10.2. Organizasyon ve Yönetim Giderleri

Malatya 2. OSB İŞGEM'in giderleri iki ana kategoriye ayrılmıştır:

1. Personel Giderleri

2. İşletme Giderleri

Personel giderlerini hesaplamak Üç personel kategorisi oluşturulabilir: Teknik Personel (İŞGEM Müdürü, KOBİ uzmanları, Muhasebeciler, Diğer), Destek Görevlileri (Sekreterlik, Güvenlik) ve Diğer (Ofis asistanı, Genel görevler / Yürütücü). Her bir kategori, farklı düzeylerde net maaşa sahip olabilir. Personel giderlerini doğru bir şekilde hesaplamak için, net maaşlar üzerindeki sosyal sigorta etkisinin yüzdesi aşağıdaki tabloya göre hesaplanmıştır:

Aylık Ortalama Net (Net)(TL)	Aylık Ortalama Brüt Maaş (Brüt)(TL)	%
5,000	9,146	82.92%
4,000	7,229	80.73%
3,000	5,312	77.06%
2,500	4,353	74.12%
2,000	3,400	70.00%

Bunun yanında proje kapsamında Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezinde görev alacak olan eğitimci ve öğretmenler Proje paydaşlarından Malatya Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü ilgili destek kalemlerinden karşılanacaktır. Onun için eğitimci ve öğretici giderleri işlenmemiştir.

Yönetim Giderleri (TL)	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Yönetim Kurulu üyeleri	0	0	0	0	0
İŞGEM Personeli					
Genel Müdür	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Teknik personel					
KOBİ Uzmanı	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000
Eğitim Koordinatörü	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000
Destek Personeli					
Güvenlik	111.762	111.762	111.762	111.762	111.762
Sekreter	0	0	0	0	0
Ofis Asistanı	0	0	0	0	0
Teknisyen	0	0	0	0	0
Toplam Personel Net Giderler	246.762	246.762	246.762	246.762	246.762
Sigorta/Emeklilik/Sosyal yardımlar	44.040	44.040	44.040	44.040	44.040
TOPLAM BORDRO GİDERLERİ	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802
İşletme Giderleri (TL)	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi					
D. Gaz/Isıtma	20.000	22.000	24.000	26.000	28.000
Su (Temel Kullanım)	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Temizlik/Kapıcı Bakım Hizmetleri (Kampus) / Çöp Aldırma	0	0	0	0	0
Elektrik, Su					
Elektrik	30.000	33.000	36.000	38.000	40.000
Su (Üretimde kullanılan)	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Tüketim malzemeleri					
Tüketim malzemesi/Kırtasiye/Yazıcı	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Posta/Kargo/EFT	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Bakım Onarım					
Peyzaj Bakımı / Tamirat	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
İŞGEM Diğer Giderler					
Pazarlama /Halkla İlişkiler	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Seyahat/Eğitim	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Sigorta	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Kitaplar/Abonelikler	0	0	0	0	0
Telefon/Faks	900	900	900	900	900
İnternet	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
Elektrik (İdari Bina Ofisleri)	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600
Elektrik (Kampus)	0	0	0	0	0
Beklenmedik Giderler (~ % 10)	11.400	11.900	12.400	12.800	13.400
TOPLAM İŞLETME GİDERLERİ	126.000	142.900	160.300	177.100	194.500
TOPLAM GİDERLER	416.802	433.702	451.102	467.902	485.302

Çalışan sigorta primlerinde mevcut teşvikler uygulanmıştır. 2. OSB İŞGEM’de mevcut çalışan sayısı 4 olduğundan istihdam edilecek yeni 2 personel bu kapsamda sadece 70 TL pirim farkı oluşturmaktadır.

10.3. İnsan gücü İhtiyacı ve Tahmini Giderler

2. OSB İŞGEM bünyesinde önümüzdeki beş yıl içerisinde çalışacak kişi sayısı aşağıda gösterilmektedir. Görüldüğü üzere toplam çalışan sayısı ilk beş yıl için 6 kişi olarak öngörülmüştür.

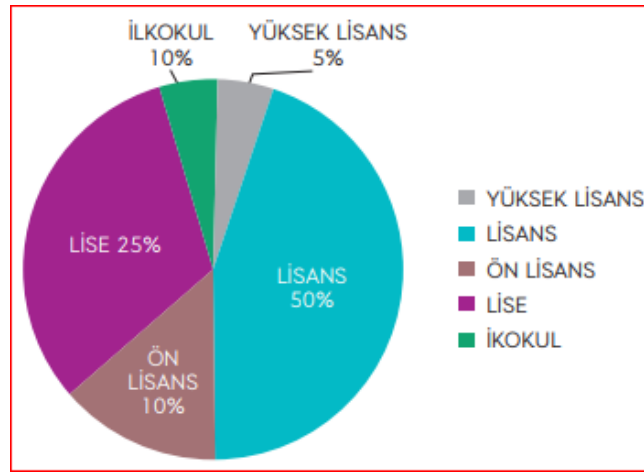
Görevli veya Personel Sayısı	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
<u>Yönetim Kurulu Üyeleri</u>	5	5	5	5	5
<u>İSGEM Personeli</u>					
Genel Müdür(İŞGEM Müdürü)	1	1	1	1	1
Teknik Personel					
KOBİ Uzmanı	1	1	1	1	1
Eğitim Koordinatörü	1	1	1	1	1
Diğer	0	0	0	0	0
Destek Personeli					
Güvenlik	3	3	3	3	3
Sekreter	0	0	0	0	0
Diğer Personel					
Ofis Asistanı	0	0	0	0	0
Teknisyen/Müstahdem	0	0	0	0	0
Toplam Personel	6	6	6	6	6

11. PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI

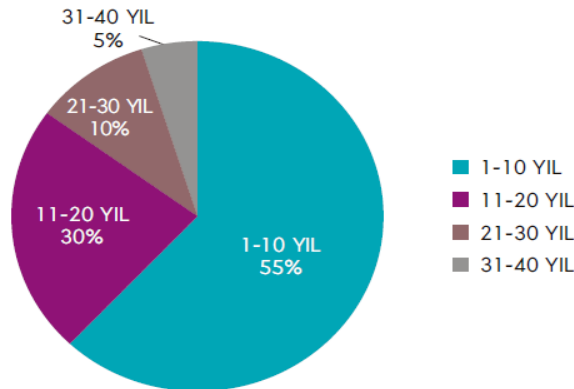
11.1. Proje Yürütücüsü Kuruluşlar ve Teknik Kapasiteleri

Proje yürütücüsü kuruluş Malatya Ticaret ve Sanayi Odası'dır. 1929 yılında kurulmuş olan Malatya Ticaret ve Sanayi Odasının günümüzde kayıtlı 7 bin 813 üyesi bulunmaktadır. Bu üyelerden 1587'si askıda iken 6226 üye aktif durumda faaliyetlerini sürdürmektedir. 70 meclis üyesi yanı sıra 30 meslek komitesi olan Malatya Ticaret ve Sanayi Odası, pek çok konuda, konferans, çalıştay gibi etkinlikler düzenleyerek, misyonuna uygun bir tavır ortaya koymaktadır.

Malatya Ticaret ve Sanayi Odasında toplam 20 personel görev yapmaktadır. Görev yapan personellerin %5'i yüksek lisans, %50'si lisans, %10'u ön lisans, %25'i lise, % 10'u ilkokul/ortaokul mezunudur.

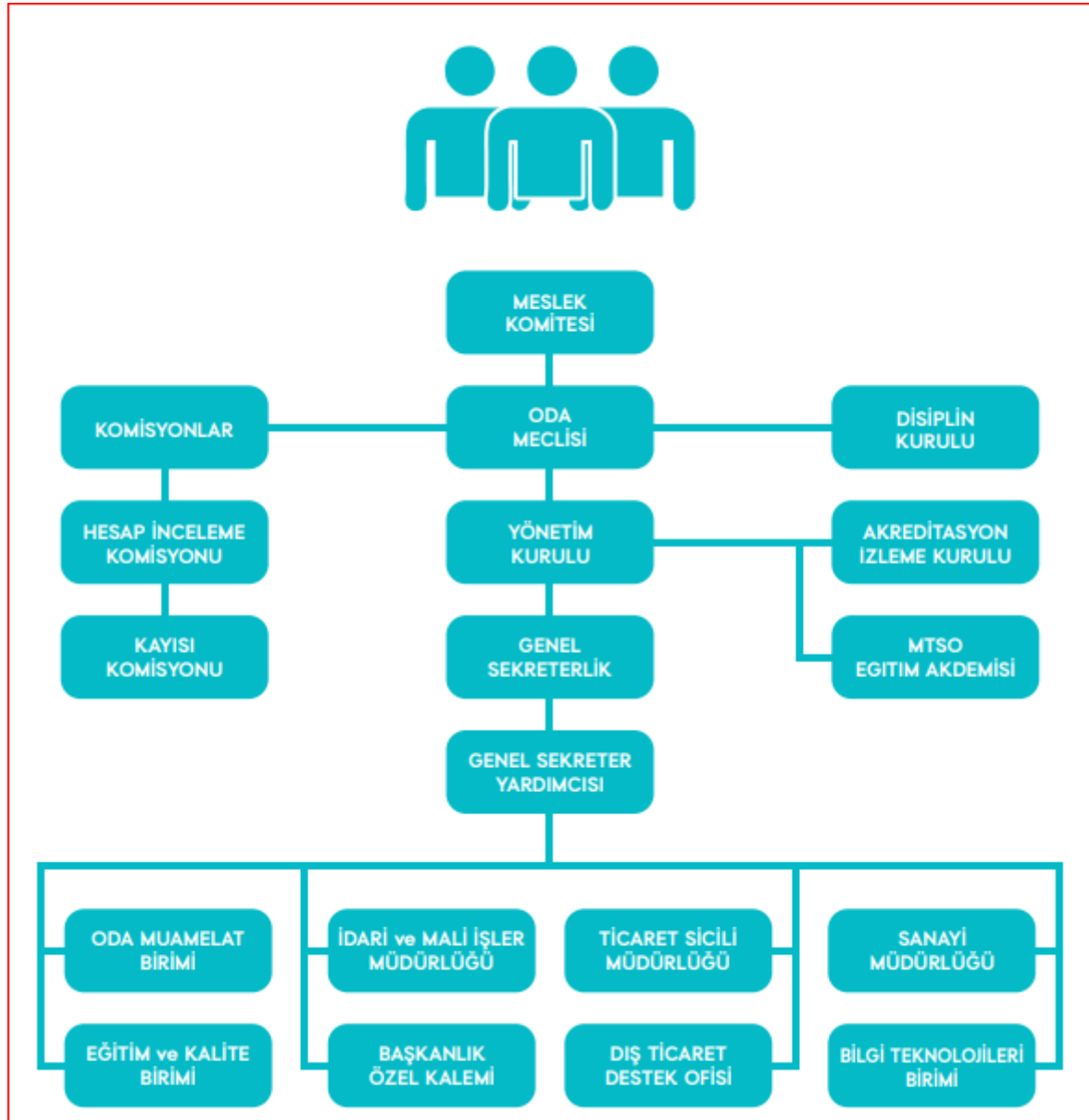
Proje yürütücüsü Malatya Ticaret ve Sanayi Odasının günümüze kadar birçok proje tecrübesi bulunmaktadır. Daha önceki bölümlerde de zikredildiği gibi bugüne kadar yürütülen projeler toplamı yaklaşık 6.000.000 – 7.000.000 € civarındadır. Tüm projeler başarı ile tamamlanmıştır. Bu projeler esnasında uzun zamandır çalışan oda personeli de değişik pozisyonlarda görev almıştır.

MTSO ihtiyaç olan tüm teknolojik donanımına sahiptir. Aşağıdaki tabloda envanterinde bulunan önemli teknolojik alt yapı donanımları bulundukları birimlere göre tablo halinde gösterilmiştir.

		Başkanlık ve Özel Kalem	Genel Sekreter	Genel Sekreter Yardımcısı	Ticaret ve Oda Sicil Birimi	Sanayi Birimi	İdari ve Mali İşler Birimi	Oda Muamele Birimi	Basın ve Yayın Birimi	Bilgi İşlem ve K Belgesi	Çay Ocağı	Sistem Odası	Güvenlik	Konferans Salonu	Vip Salon	Kırmızı Salon	Mavi Salon	Binaların Kullanım Alanları	TOPLAM
Bilgisayar		3	1	1	6	1	2	5	1	1	1	2	1						25
Notebook (Dizüstü)			1				1	1		1									4
Server (Sunucu)												1							1
Projeksiyon														1		1	1		3
Yazıcı		1	1	1	5	1	2	4		1		4							20
Çok Fonksiyonlu Yazıcı		1	1				1	1	1										5
Tarayıcı		1	1	1		1	1	1	1	1									8
Fotokopi					1			1											2
Faks		1						1											2
Switch							1					1							2
Modem												2							2
Access Point																		5	5
Santral												1							1
Ses Sistemleri	Amfi											1		1					2
	Mixer											1		1					2
	El Mikrofonu													1					1
	Masa Mikrofonu													4					4
	Anons Cihazı											1							1
	Anons Mikrofonu											1							1
Güvenlik Sistemleri	Kayıt Cihazı											1		1					2
	Kamera													7				21	28
	Yangın Alarm Sistemi												1						1
Fotograf Makinesi									1										1
Evrak İmha Makinesi			1		1														2
Elektronik Perde Sistemi														1					1
Televizyon		2	1						1				1		1				6
Monitör												2							2
UPS												1							1

11.2. Proje Organizasyonu ve Yönetim (karar alma süreci, yapım yöntemi vb.)

Proje süresince yönetim modeli

Proje süresince sürecin tamamı TSO başkanlığında yürütülecektir. Önemli faaliyetlerin planlanmasında İŞGEM, MEM ve FKA ile birlikte hareket edilecektir.

Proje sonucunda ne tür ürün ve hizmetlerin üretileceği

Proje sonunda İŞGEM'in kapalı alan büyüklüğü olarak üç katına ulaşması, İŞGEM'e yeni işlikler kazandırılması ve bu işliklerin yeni girişimcilerin kullanımı için uygun fiyat üzerinden kuluçka dönemi boyunca kiraya verilmesi hedeflenmektedir.

Yapılacak Mesleki ve Teknik Eğitim Uygulama ve Geliştirme Merkezi ile de başta Malatya sanayicisi olmak üzere çevre illerin sanayicilerinin istediği nitelikte meslek edindirme kursları

düzenlenmesi planlanmaktadır. Ayrıca Meslek Yeterlilik Kurumunun ilgili mesleklerinde belgelendirme hizmeti yapılacaktır.

Bu ürün ve hizmetlerden kimlerin hangi koşullarda yararlanacağı

İŞGEM işlikleri, mevzuat çerçevesinde belirli süre ile yeni girişimcilerin kullanımına açılacak, bu girişimcilerin daha önce sanayi tecrübesine sahip, iş fikri açısından OSB gereksinimleri ile uyumlu, 5 yıl sonra önemli bir noktaya gelebilecek yatırımcıların tercih edilmesi sağlanacaktır.

MAMENTUM'dan ise sanayicilerin talepleri doğrultusunda açılacak meslek edindirme kursları ile başta ortaöğretim mezunları ve gençler olmak üzere, meslek edinmek isteyen kişilerin sanayici beklentileri doğrultusunda meslek edinmeleri sağlanacak ve sanayicinin nitelikli ara eleman ihtiyacı karşılanmış olacaktır. Bu eğitimlerin web sayfası üzerinden ve tanıtım bütçesi kapsamında tanıtım ve ilanları yapılacaktır. Eğitim başvurularının da online olarak alınacağı merkezde, özel sektör ve Milli Eğitim ile işbirliği içinde eğitimler gerçekleştirilecektir. Eğitimcilerin mesleki ve teknik eğitim okullarında halen eğitim veren yetkin öğretmenlerden seçilmesi planlanmıştır. Eğitimci havuzu dinamik olacak, memnun kalınmayan eğitimci ile tekrar çalışılmayacak şekilde bu havuzun yönetimi gerçekleştirilecektir.

Proje sonrası yönetim modeli

İŞGEM; %95 TSO ve %5 İkinci OSB hissedarlığında bir yapıya sahip olup mevcut yönetim yapısı devam edecektir. TSO ve 2. OSB Müdürlüğünden birer kişi Yönetim Kurulunda yer almaktadır. İcra Kurulunda ise Ticaret ve Sanayi Odası'ndan 4, KOSGEB İl Müdürlüğü'nden 1, Fırat Kalkınma Ajansı'ndan 1 temsilci yer almaktadır.

MAMENTUM'un da İŞGEM bünyesinde faaliyet gösterecek olması sebebiyle ayrı bir yönetim kurulu ve ayrı bir organizasyon planlanmamıştır.

Finansal Yönetim ve Sürdürülebilirlik

Proje sonrasında, işlikler şimdiki fiyatla 10 TL/m² . ay üzerinden kiraya verilecektir. Mesleki eğitimler Halk Eğitim ve İŞKUR aracılığıyla hem eğitici ücretleri, hem temrinlik malzeme maliyetleri karşılanacak, ayrıca kursiyerlere ödeme yapılması sağlanacaktır.

Hali hazırda 4 olan İŞGEM personel sayısının, MAMENTUM kapsamında mesleki eğitimlerin koordinasyonunun sağlanması için iki kişinin ilave istihdamı ile 6'ya çıkması öngörülmektedir.

11.3. Proje Uygulama Programı (Termin Planı)

Aşamalar	BAŞLAMA TARİHİ	BİTİŞ TARİHİ	SÜRESİ	Aylar															
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
				17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
HAZIRLIK FAALİYETLERİ	1. Ay	5. Ay	5 Ay																
İleri Gelenleri Paydaşlar ile Başlangıç Toplantısı																			
Benzer Merkezlerin İncelenmesi																			
Eğitimlerin Planlaması ve Müfredat Oluşturulması																			
YAPIM İŞLERİ	3. Ay	17. Ay	15 Ay																
Uygulama Projelerinin Hazırlanması																			
İhale ve Satın Alma İşleri																			
Yapım İşleri ve Çevre Düzenlemesi																			
Geçici Kabul																			
MAKİNE TEÇHİZAT (TEKNOLOJİ SEÇİMİ)	5. Ay	18. Ay	11 Ay (aktif)																
Teçhizat Seçimi ve Projelendirme																			
İhale ve Satın Alma İşleri																			
Kurulum ve İşletmeye Alma																			
YAZILIM GELİŞTİRİLMESİ	12. Ay	17. Ay	6 Ay																
Satın Alma İşleri																			
Kurulum ve İşletmeye Alma																			
KAPANIŞ TOPLANTISI	17. Ay	18. Ay	2 Ay																
Toplantı Hazırlıkları ve Toplantının Gerçekleştirilmesi																			

12. İŞLETME DÖNEMİ GELİR VE GİDERLERİ

12.1. Üretimin ve/veya Hizmetin Fiyatlandırılması

Mevcut 2. OSB İŞGEM işlikleri hâlihazırda kiralanmış ve boş yer bulunmamaktadır. Yeni yapılacak ve 300 – 600 m² arası oluşacak yeni işliklerin fiyatlandırması **talebin belirlediği fiyatlandırma** olarak uygulanacaktır. Pazarda emsal yerler çok az olmakla beraber Organize Sanayi Bölgeleri içerisinde bulunmamaktadır. Bunun yanında Malatya KSS’lerde, Eski Tekel Depoları, Özel sektör yatırımları gibi benzeri büyüklükte yerler fiyatları göz önüne alındığı zaman fiyatlar piyasa koşullarına göre İŞGEM misyonuna uygun olarak düşük kalmaktadır.

Ancak zaten İŞGEM’ler kâr amacı güden kuruluşlar olmadığı için sadece KOBİ’lerin gelişimine katkı sağladıklarından fiyatlandırma politikası bu doğrultuda belirlenmiştir.

12.2. İşletme Gelir ve Giderlerinin Tahmin Edilmesi

İŞGEM için öngörülen iki gelir türü bulunmaktadır:

1. Kiralar; işlik kiralarından oluşmaktadır.

2. Hizmetler, başta üçüncü şahıslara olmak üzere yönetim danışmanlık hizmetlerinden elde edilen gelir, etkin ve başarılı bir işyerinin kurulması için iş planını önemli bir projeksiyon olarak ciroya dahil edilmiştir.

Gelirler	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Hibeler	0	0	0	0	0
Bağışlar	0	0	0	0	0
Türüne göre bağışlar	0	0	0	0	0
Kiralar					
Yeni işlikler	900.000	900.000	900.000	1.080.000	1.080.000
Katkılar	0	0	0	0	0
Hizmetler	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000
Eski Bina Gelirleri	357.000	420.000	420.000	504.000	504.000
TOPLAM GELİRLER	1.281.000	1.344.000	1.344.000	1.608.000	1.608.000

13. TOPLAM YATIRIM TUTARI VE YILLARA DAĞILIMI

13.1. Toplam Yatırım Tutarı

Yıllar	1. Yıl		n. Yıl		TOPLAM
Harcama Kalemleri	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	
A. Arazi Bedeli	0	0	0	0	0
B. Sabit Sermaye Yatırımı					
1. Etüd - Proje	0	0	0	0	0
2. Lisans - Patent	0	0	0	0	0
3. Arazi Düzenleme	0	0	0	0	0
4. Hazırlık Yapıları	0	0	0	0	0
5. İnşaat Giderleri	2.141.700	6.425.100	0	0	8.566.800
6. Çevre Koruma	0	0	0	0	0
7. Ulaştırma Tesislerine İlişkin Giderler	0	0	0	0	0
8. Makine – Donanım - Yazılım	885.000	2.655.000	0	0	3.540.000
9. Taşıma - Sigorta	0	0	0	0	0
10. Montaj	0	0	0	0	0
11. Taşıt Araçları	0	0	0	0	0
12. Genel Giderler (Toplantı -Tanıtım)	12.390	37.170	0	0	49.560
13. İşletmeye Alma Giderleri	0	0	0	0	0
14. Beklenmeyen Giderler	58.410	175.230	0	0	233.640
Sabit Yatırım Tutarı (A+B)	3.097.500	9.292.500	0	0	12.390.000
C. İşletme Sermayesi İhtiyacı	0	0	0	0	0
Toplam Yatırım Tutarı (A+B+C)	3.097.500	9.292.500	0	0	12.390.000

Tüm hesaplamalara KDV dâhil edilmiştir.

YATIRIM HARCAMLARI	Miktar	Birim Tutar	Toplam Tutar
A. Başlangıç Toplantısı	1 Adet	20.000,00 ₺	20.000,00 ₺
B. Yapım İşleri Maliyetleri (III-B)	6.000 m ²	1.210,00 ₺	7.260.000,00 ₺
C. Ekipman ve Malzeme Giderleri			2.900.000,00 ₺
D. Yazılım Giderleri	1 Adet	100.000,00 ₺	100.000,00 ₺
E. Kapanış Toplantısı	1 Adet	20.000,00 ₺	20.000,00 ₺
F. Tanıtım Giderleri			2.000,00 ₺
F. ARA TOPLAM (A+B+C+D+E)			10.302.000,00 ₺
G. Beklenmeyen Giderler			198.000,00 ₺
H. TOPLAM MALİYET (F+G)			10.500.000,00 ₺
I. KDV (H*%18)			1.890.000,00 ₺
J. GENEL TOPLAM (H+I)			12.390.000,00 ₺

13.1.1. Yatırım Dönemi Faizleri

Yatırım dönemi içerisinde herhangi bir faiz gideri bulunmamaktadır. Ancak döviz kur farkları gelme ihtimali öngörüsü ile beklenmeyen giderler KDV dâhil üstteki tabloda işlenmiştir.

13.1.2. İşletme Sermayesi

İşletme hâlihazırda Malatya 2. OSB İŞGEM olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu kapsamda işletme gelir ve giderini kendi kaynaklarından sağlamaktadır. Yeni yatırım bittikten sonra oluşacak gelir ve gider önceki ilgili bölümlerde işlenmiştir.

Yönetim Giderleri (TL)	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
<u>Yönetim Kurulu üyeleri</u>	0	0	0	0	0
<u>İŞGEM Personeli</u>					
Genel Müdür	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Teknik personel					
KOBİ Uzmanı	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000
Eğitim Koordinatörü	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000
Destek Personeli					
Güvenlik	111.762	111.762	111.762	111.762	111.762
Sekreter	0	0	0	0	0
Ofis Asistanı	0	0	0	0	0
Teknisyen	0	0	0	0	0
Toplam Personel Net Giderler	246.762	246.762	246.762	246.762	246.762
Sigorta/Emeklilik/Sosyal yardımlar	44.040	44.040	44.040	44.040	44.040
TOPLAM BORDRO GİDERLERİ	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802
İşletme Giderleri (TL)	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi					
D. Gaz/Isıtma	20.000	22.000	24.000	26.000	28.000
Su (Temel Kullanım)	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Temizlik/Kapıcı Bakım Hizmetleri (Kampus) / Çöp Aldırma	0	0	0	0	0
Elektrik, Su					
Elektrik	30.000	33.000	36.000	38.000	40.000
Su (Üretimde kullanılan)	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Tüketim malzemeleri					
Tüketim malzemesi/Kırtasiye/Yazıcı	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Posta/Kargo/EFT	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Bakım Onarım					
Peyzaj Bakımı / Tamirat	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
İŞGEM Diğer Giderler					
Pazarlama /Halkla ilişkiler	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Seyahat/Eğitim	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Sigorta	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Kitaplar/Abonelikler	0	0	0	0	0
Telefon/Faks	900	900	900	900	900
Internet	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
Elektrik (İdari Bina Ofisleri)	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600
Elektrik (Kampus)	0	0	0	0	0
Beklenmedik Giderler (~ % 10)	11.400	11.900	12.400	12.800	13.400
TOPLAM İŞLETME GİDERLERİ	126.000	142.900	160.300	177.100	194.500
TOPLAM GİDERLER	416.802	433.702	451.102	467.902	485.302

13.2. Yatırımın Yıllara Dağılımı

Yatırım 18 ayda tamamlanacaktır. Dolayısıyla yıllara dağılımı söz konusu değildir. İlk yıl ve sonraki altı ayda proje tamamlanacaktır.

14. PROJENİN FİNANSMANI

14.1. Yürütücü ve İşletmeci Kuruluşların Mali Yapısı

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası 2018 yılı gelirler toplamı 5.429.784 TL'dir.

MALİ DURUM

2018 FAALİYET RAPORU

GELİRLER	% ORANI
YILLIK AİDAT	49,16%
KAYIT ÜCRETLERİ	4,62%
YAPILAN HİZMETLER KARŞILIĞI ALINAN ÜCRETLER	15,76%
FAİZ GELİRLERİ	8,33%
KİRA GELİRLERİ	20,95%
BAĞIŞ ve YARDIM	0,79%
SAİR GELİR	0,39%
KAMBIYO GELİRİ	0,00%
TOPLAM	100,00%
GİDERLER	% ORANI
PERSONEL GİDERLERİ	51,20%
DIŞARDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER GİDERLERİ	18,40%
BİRLİK AİDATI, KANUNİ AİDAT PAY VE FONLAR	10,59%
BAĞIŞ VE YARDIMLAR	3,74%
GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	1,17%
VERGİ , HARÇLAR	3,85%
BASIN YAYIN GİDERİ	0,69%
SABİT KIYMET GİDERİ	4,45%
EĞİTİM VE FUAR GİDERİ	3,29%
SEYAHAT VE YOL GİDERLERİ	1,12%
KAMBIYO GİDERİ	0,00%
SAİR GİDER	1,28%
FAİZ GİDERİ	0,00%
FİNANSMAN GİDERİ	0,21%
TOPLAM	100,00%

14.2. Finansman Yöntemi (özkaynak, dış kredi, hibe, YİD vb.)

Proje finansmanı için gerekli toplam **12.390.000 TL** proje bütçesi oluşturulmuştur. Bu bütçenin % 25 İç kaynaklardan Malatya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından **3.097.500 TL** olarak karşılanacaktır. Özkaynak kullanılacaktır.

Proje bütçesinin % 75'i yani **9.292.500 TL** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GÜDÜMLÜ Proje Hibe Programı kaleminden karşılanacaktır.

14.3. Finansman Kaynakları ve Koşulları

Finansman kaynakları Malatya TSO ve Bakanlık Hibe Programı olarak oluşturulmuştur. Bakanlık uygulama esasları koşul olarak belirlenmiştir.

14.4. Finansman Maliyeti

Projenin Finansman Maliyeti bulunmamaktadır.

14.5. Finansman Planı

Hibe başvurusuna müteakip olarak Proje Termin Planına uygun finansman planı takip edilecektir.

15. PROJE ANALİZİ

15.1. FİNANSAL ANALİZ

Yıllar	1. Yıl		n. Yıl		TOPLAM
Finansman İhtiyacı	İç Para	Dış Para	İç Para	Dış Para	
Sabit Tesis Yatırımı	3.097.500	9.292.500	0	0	12.390.000
Finansman Giderleri	0	0	0	0	0
Sabit Yatırım Toplamı	3.097.500	9.292.500	0	0	12.390.000
İşletme Sermayesi Yatırımı	0	0	416.802	0	416.802
TOPLAM FİNANSMAN İHTİYACI	3.097.500	9.292.500	416.802	0	12.806.802
FİNANSMAN KAYNAKLARI	3.097.500	9.292.500	1.281.000	0	13.671.000
Öz Kaynaklar	3.097.500	0	1.281.000	0	4.378.500
Yabancı Kaynaklar	0	9.292.500	0	0	9.292.500
TOPLAM FİNANSMAN KAYNAKLARI	3.097.500	9.292.500	1.281.000	0	13.671.000

1. Finansal Tablolar ve Likidite Analizi

FİNANSAL ANALİZ

Dönem	Yatırım	İşletme Dönemi Yılları										
Yıllar	Dönemi	1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A. NAKİT GİRİŞLERİ (TOPLAM)	12.390.000	8.757.300	4.013.700	1.281.000	1.344.000	1.344.000	1.608.000	1.608.000	1.608.000	1.980.000	1.980.000	1.980.000
1. İşletme Gelirleri	0	190.500	190.500	1.281.000	1.344.000	1.344.000	1.608.000	1.608.000	1.608.000	1.980.000	1.980.000	1.980.000
1.1. Kira Gelirleri	0	178.500	178.500	1.257.000	1.320.000	1.320.000	1.584.000	1.584.000	1.584.000	1.956.000	1.956.000	1.956.000
1.2. Hizmet Gelirleri	0	12.000	12.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000
2. Devlet Destekleri (Teşvikler, Sübvansiyon vb.)	9.292.500	6.425.100	2.867.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Öz Kaynak	3.097.500	2.141.700	955.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. NAKİT ÇIKIŞLARI (TOPLAM)	12.390.000	6.448.300	7.083.802	433.702	451.102	467.902	485.302	485.302	485.302	485.302	485.302	485.302
1. Yatırım Harcamaları	12.390.000	6.448.300	6.667.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1. Yapım İşleri Maliyetleri (III-B)	8.566.800	6.425.100	2.867.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2. Ekipman ve Malzeme Alımları ve İşletmeye Alma	3.422.000	0	3.422.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3. Yazılım Giderleri	118.000	0	118.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4. Toplantı Organizasyonları ve Beklenmeyen Giderler	283.200	23.200	260.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. İşletme Giderleri	0	0	416.402	433.702	451.102	467.902	485.302	485.302	485.302	485.302	485.302	485.302
2.1. Personel Giderleri	0	0	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802
2.2. MYK Giderleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3. Isı-Elektrik-Su	0	0	65.600	70.600	75.600	79.600	83.600	83.600	83.600	83.600	83.600	83.600
2.4. Güvenlik Hizmeti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5. Temizlik Hizmeti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.6. Tanıtım Giderleri	0	0	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
2.7. Diğer Giderler	0	0	40.000	52.300	64.700	77.500	90.900	90.900	90.900	90.900	90.900	90.900
2.8. KDV (Hizmet Gelirleri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NET NAKİT AKIMI (A-B)	0	2.309.000	-3.070.102	847.298	892.898	876.098	1.122.698	1.122.698	1.122.698	1.494.698	1.494.698	1.494.698
YİĞİNSAL NET NAKİT AKIMI	0	2.309.000	-761.102	86.196	979.094	1.855.192	2.977.890	4.100.588	5.223.286	6.717.984	8.212.682	9.707.380
	-18.838.300	-3.070.102	847.298	892.898	876.098	1.122.698	1.122.698	1.122.698	1.494.698	1.494.698	1.494.698	
	-18.147.411	-2.741.163	675.461	635.547	556.776	637.049	568.794	507.852	603.683	539.003	481.253	

İşletmenin ilk yıl gelirler toplamı 1.281.000 TL'dir. İşletme bir yıllık giderler toplamı 416.802'dir.

$$\text{CARİ ORAN} = 1.281.000 / 416.802 = \underline{\underline{3,08}}$$

$$\text{ASİT TEST ORANI (Çabuk Oran)} = (1.281.000 - \text{Stoklar}) / 416.802 = \underline{\underline{3,08}}$$

Yatırımın sosyal ve ekonomik faydasının da ihmal edildiği Finansal Analiz için hazırlanan aşağıdaki tablo, kâr amacı gütmeyen proje, sosyal fayda ağırlık olan bir işletme modeli ile hazırlanmıştır. Değerleme ve iskonto oranı olarak rehberde öngörüldüğü üzere % 12 olarak belirlenmiştir.

Net Bugünkü Değer

Net bugünkü değer, bir yatırım projesinin gelecekteki nakit girişlerinin, diğer bir deyişle proje sonucunda elde edilen değerlerin, bugünkü değerinin hesaplanmasıdır. Bu yöntem ile yıllık para akımları, önceden belirlenen bir indirgeme (iskonto) oranı ile projenin başlangıç tarihine indirgenmektedir. Yatırımın net bugünkü değeri **3.507.060 TL** olarak ortaya çıkmaktadır. İç kârlılık oranı ise 1.30 'dur.

FİNANSAL NET BUGÜNKÜ DEĞER

Yıl	ENBD	Yıl	ENBD
0	- 18.838.300	0-10	- 11.439.920
1	- 3.070.102	11	1.494.698
2	847.298	12	1.494.698
3	892.898	13	1.494.698
4	876.098	14	1.494.698
5	1.122.698	15	1.494.698
6	1.122.698	16	1.494.698
7	1.122.698	17	1.494.698
8	1.494.698	18	1.494.698
9	1.494.698	19	1.494.698
10	1.494.698	20	1.494.698
TOPLAM		3.507.060	
İç Karlılık Oranı (%)		1,30	

2. İndirgenmiş Nakit Akım Tablosu

Dönem	İşletme Dönemi Yılları									
Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
GELİRLER	381.000	1.305.000	1.344.000	1.344.000	1.608.000	1.608.000	1.608.000	1.980.000	1.980.000	1.980.000
1. Kira Gelirleri	357.000	1.281.000	1.320.000	1.320.000	1.584.000	1.584.000	1.584.000	1.956.000	1.956.000	1.956.000
2. Hizmet Gelirleri	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000
Dönem	İşletme Dönemi Yılları									
Yıllar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
GİDERLER	416.802	433.702	451.102	467.902	485.302	485.302	485.302	485.302	485.302	485.302
1. Personel Giderleri	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802
İŞGEM Müdürü	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
KOBİ Uzmanı	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000
Eğitim Koordinatörü	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000
Destek Personeli	0	111.762	111.762	111.762	111.762	111.762	111.762	111.762	111.762	111.762
2. MYK Giderleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Isı-Elektrik-Su	65.600	70.600	75.600	79.600	83.600	83.600	83.600	83.600	83.600	83.600
4. Güvenlik Hizmeti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Temizlik Hizmeti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Tanıtım Giderleri	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
7. Diğer Giderler	40.400	52.300	64.700	77.500	90.900	90.900	90.900	90.900	90.900	90.900
8. KDV (Hizmet Gelirleri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

15.2. EKONOMİK ANALİZ

Yatırımın sosyal ve ekonomik faydasının da dahil edildiği Ekonomik Analiz için hazırlanan yukarıdaki tablo, kar amacı gütmeyen, sosyal ve ekonomik fayda önceliği misyon gereği olan İŞGEM işletme modeline uygun hazırlanmıştır. Yatırımın yılda enaz 100-150 kişilik nitelikli işgücü sağlayacağı varsayılmıştır. Enflasyon ve fiyat artışları ihmal edilmiştir. Tutarlar 0.8 katsayısı ile ağırlıklandırılmıştır. Tablo Net Bugünkü Değer hesabı ile hazırlanmıştır.

Ekonomik Net Bugünkü Değer hesabı yapıldığında toplam ekonomik faydanın 2.976.928 TL olduğu, iç karlılık oranının %1,39 olduğu görülmektedir.

EKONOMİK NET BUGÜNKÜ DEĞER

Yıl	ENBD	Yıl	ENBD
0	- 15.070.640	0-10	- 8.980.656
1	- 2.304.002	11	1.195.758
2	697.038	12	1.195.758
3	714.318	13	1.195.758
4	700.878	14	1.195.758
5	898.158	15	1.195.758
6	898.158	16	1.195.758
7	898.158	17	1.195.758
8	1.195.758	18	1.195.758
9	1.195.758	19	1.195.758
10	1.195.758	20	1.195.758
TOPLAM		2.976.928	
İç Karlılık Oranı (%)		1,39	

EKONOMİK ANALİZ (A)

Dönem	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi Yılları										
Yıllar		1. Yarıyıl	2. Yarıyıl	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A. NAKİT GİRİŞLERİ (TOPLAM)	12.390.000	8.566.800	4.204.200	1.305.000	1.344.000	1.344.000	1.608.000	1.608.000	1.608.000	1.980.000	1.980.000	1.980.000
1. İşletme Gelirleri	0	0	381.000	1.305.000	1.344.000	1.344.000	1.608.000	1.608.000	1.608.000	1.980.000	1.980.000	1.980.000
1.1. Kira Gelirleri	0	0	357.000	1.281.000	1.320.000	1.320.000	1.584.000	1.584.000	1.584.000	1.956.000	1.956.000	1.956.000
1.2. Hizmet Gelirleri	0	0	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000
2. Devlet Destekleri (Teşvikler, Sübvansiyon vb.)	9.292.500	6.425.100	2.867.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Öz Kaynak	3.097.500	2.141.700	955.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. İşletmelerin Personel Eğitimi Sebebiyle Giderleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. NAKİT ÇIKIŞLARI (TOPLAM)	12.390.000	6.448.300	7.084.202	433.702	451.102	467.902	485.302	485.302	485.302	485.302	485.302	485.302
1. Yatırım Harcamaları	12.390.000	6.448.300	6.667.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1. Yapım İşleri Maliyetleri (III-B)	8.566.800	6.425.100	2.867.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2. Ekipman ve Malzeme Alımları ve İşletmeye Alma	3.422.000	0	3.422.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3. Yazılım Giderleri	118.000	0	118.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4. Toplantı Organizasyonları ve Beklenmeyen Giderler	283.200	23.200	260.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. İşletme Giderleri	0	0	416.802	433.702	451.102	467.902	485.302	485.302	485.302	485.302	485.302	485.302
2.1. Personel Giderleri	0	0	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802	290.802
2.2. MYK Giderleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3. Isı-Elektrik-Su	0	0	65.600	70.600	75.600	79.600	83.600	83.600	83.600	83.600	83.600	83.600
2.4. Güvenlik Hizmeti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5. Temizlik Hizmeti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.6. Tanıtım Giderleri	0	0	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
2.7. Diğer Giderler	0	0	40.400	52.300	64.700	77.500	90.900	90.900	90.900	90.900	90.900	90.900
2.8. KDV (Hizmet Gelirleri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NET NAKİT AKIMI (A-B)	0	2.118.500	-2.880.002	871.298	892.898	876.098	1.122.698	1.122.698	1.122.698	1.494.698	1.494.698	1.494.698
YİĞİNSAL NET NAKİT AKIMI	0	2.118.500	-761.502	109.796	1.002.694	1.878.792	3.001.490	4.124.188	5.246.886	6.741.584	8.236.282	9.730.980

Proje kapsamında yapılacak 18 yeni işlik hem il içerisinde hem de il dışından yeni yatırımların oluşmasına sebep olacaktır. Bu il ve bölgenin ekonomisine her boyutta fayda sağlayacaktır.

15.3. SOSYAL ANALİZ

Yapılan çalışma esnasında karşılan durum Malatya da 300 – 600 m² büyüklüğünde iş yerlerinin olmayışı işini büyütmek isteyen mikro işletmeler ve yeni kurulacak orta büyüklükteki işletmeler bu nedenle yatırım kararından geri durmak zorunda kalmaktadırlar. Projenin hayata geçmesi ile gelişim ve büyüme potansiyeli olan 18 yeni işletme kurulacak ve yeni bir yatırım yapacaktır. Sosyal boyutta görüşme yapılan işletmeler çalışan sayılarını en az iki katına çıkaracaklarını defaten beyan etmişlerdir. Bu durum ilde istihdamın artacağını ve oluşan yeni istihdam alanları sayesinde il kişi başına milli gelirin artacağını göstermektedir.

Ayrıca bölgede sanayileşme yolunda adım atacak olan 18 yeni işletme başka girişimcilere de esin kaynağı olacaktır. Çarpan etkisi düşünüldüğünde sosyo – kültürel açıdan ve sosyo – ekonomik açıdan bölgede Malatya cazibesini de artırmış olacaktır.

Ayrıca İlin önde gelen firmaları ile yapılan görüşmelerde, firmaların nitelikli eleman bulmakta zorlandıkları, firma içinde usta eğiticilik yapacak personelin bulunmaması durumunda il dışından usta getirilerek istihdam etmek zorunda kaldıkları gözlenmiştir. Bu durumda il dışından usta temini firmalara ekonomik yük oluşturmakta ve motivasyonlarını düşürmektedir.

Bu çalışmada, ekonomik ve sosyal faydalar hesaplanırken bir işçinin ortalama süre bakımından 6 aya ihtiyaç duyacağı varsayılmıştır. Dışarıdan usta eğitici getirilme maliyetleri ihmal edilmiştir. İlk yıl kapasitesi olarak 1100 kişinin eğitim aldığı ve 1000 kişinin sertifika aldığı varsayılmış, sonraki yıl kapasitelerinde ise 6. Yıla kadar sertifika alan kişi sayılarının yılda 100 arttığı, 6. Yıldan sonra ise maksimum değer olan 1500 kişide sabitlendiği farz edilmiştir.

Sertifika alanların sadece %10'unun işverenler tarafından istihdam edildiği farz edildiğinde bile ilk yıl için 30 kişi, sonraki 5 yıl için sırasıyla 130, 140, 150, 160 ve en nihayet 180 kişilik istihdam oluşturacağı hesaplanmıştır. 6'şar aylık nitelikli eleman yetiştirme maliyetleri ilk yıl için 180 kişi.ay, sonraki yıllar için 780-840-900-960-1020 kişi.ay olarak ortaya çıkmaktadır. Böylece, diğer faydalardan sarfı nazar, sadece 6 aylık asgari ücret tarifesinden (Brüt 3.005,65 TL) yetiştirme maliyetleri bile sosyal ve ekonomik faydanın hatırı sayılır bir düzeyde olduğu ortaya çıkacaktır.

Yatırımının bölgeye sağlayacağı diğer bariz ekonomik faydalar aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- İmalat sektörü firmalarının nitelikli eleman ihtiyacı giderilecek,
- Firma elemanların teknik ve mesleki bilgi ve beceri kazanmaları sağlanacak,
- Mesleki yeterlilik belgeli eleman sayısı artacak,
- İlin ticaret hacmi artacak,
- Üretim miktarı ve kapasite kullanım oranları artacak,
- Nitelikli ürün sayısı artacak,
- Kamu üzerindeki yük azalacak,
- Göç azalacak,
- Nitelikli eleman merkezi, dolayısı ile yatırımlar için çekim merkezi olacaktır.

15.4. BÖLGESEL ANALİZ

Projenin bölgesel düzeydeki doğrudan etkileri bölge tüm verilerine yönelik olumlu katkılar sağlamasıdır. Bu proje bölge nüfusunun artışından sosyo – ekonomik ve kültürel yapısına kadar her boyutta olumlu katkı sunacaktır. Bunun yanında bölgede diğer illere de örnek teşkil ederek dolaylı etkileri olacaktır. Bölge illerinde yapılan her olumlu yatırım projesi daha önceden tecrübeyle sabit çarpan etkisi oluşturmuştur. Elazığ İŞGEM kuruluşunun 4. yılında Malatya İŞGEM'lerine ve Bingöl İŞGEM'e örnek teşkil etmiştir. Yine Elazığ'da benzeri bir mesleki ve teknik eğitim merkezinin varlığı Malatya'da da böyle bir proje fikrine olumlu katkı sağlamıştır.

15.5. DUYARLILIK ANALİZİ

Projenin iki bileşeninden A Bileşeni duyarlılık analizi yapıldığında tüm değişkenler göz önüne alınması ve teker teker irdelenmesi koşulu ile proje başarısı açısından sorun teşkil etmemektedir.

Ancak Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi olan B Bileşeni bu konuda verilecek hizmetin kalitesi ve sanayi ihtiyaçlarını karşılayan iş gücü yaratması değişkeni açısından incelendiğinde eğitimlerin katılımcılara piyasada istenilen nitelikleri karşılaması zorunluluğunu ortaya koymaktadır.

Bu konuda, Proje yürütülürken bu projeye esin kaynağı olan BUTKEM'den, başarılı uygulamaya örnek olması hasebi ile danışmanlık alınacaktır. Zira proje B Bileşeni tamamen sosyal fayda ekseninde bilabedel bir hizmet olarak düşünülse de projenin temelini oluşturan ve çok önemsenen Nitelikli İstihdamın gelişimine ve özendirilmesinin teşvikine yöneliktir.

15.6. RİSK ANALİZİ

Risk analizi kapsamında proje bileşenlerinden A Bileşeni daha büyük işliklerin yapımı yapılan araştırmalar ve derinlemesine çalışmalar ile kiraya verilmesi hususunda herhangi bir şüphe olmadığını göstermiştir. Arz edilen metrajda işliklere talep arzdan çok daha fazla çıkmaktadır. Hâlihazırda Malatya 2. OSB İŞGEM'e bu konuda sürekli talepli girişimciler başvuru yapmaktadır.

B Bileşeni kapsamında bazı riskler aşağıdaki gibi irdelenmiştir.

Merkezde verilecek eğitimlere ilişkin risk derecelendirmesi;

Şiddet /Olasılık	Az (1)	Orta (2)	Sık (3)
Az 1	Hafif 1	Tolere edilebilir 2	Orta Derece 3
Orta 2	Tolere Edilebilir 2	Orta Derece 4	Yüksek Derece 6
Ciddi 3	Orta Derece 3	Yüksek Derece 6	Tolere Edilemez 9

Risk ile ilgili varsayımlar (Etki = Olasılık x Şiddet)

1. Özel sektörün sahiplenmemesi (6-Yüksek Derece = 2 x 3),
2. Kursiyer bulunamaması (6-Yüksek Derece = 2 x 3),

3. Kaliteye ulaşamaması (3-Orta Derece = 1 x 3),

Bu risk değerlendirmesi kapsamında, özellikle gelirleri etkileyecek talep sayısı parametresinde gerçekleşebilecek değişikliklerle ilgili risk analizleri yapılmıştır. Talep sayısındaki düşüş ile birlikte işletme gelirlerinde düşüş yaşanması proje için yüksek risk teşkil etmektedir.

Önlemler:

1. Özel sektörün sahiplenmemesi (*Eylem Öncesi: 6-Yüksek Derece = 2 x 3*),

- ✓ Proje hayata geçmeden önce başlangıç ve bitiş toplantıları yapılacak, bu toplantılara Bakanlık düzeyinde yetkililer ve Türkiye’de başarıyla uygulanan modellerin yöneticileri davet edilecektir. Bu toplantılar özel sektörün konuyu benimsemesi ve sahiplenmesine katkı sağlayacaktır.
- ✓ Önde gelen sanayi ve hizmet sektörü temsilcilerinin her yıl görüş, öneri ve talepleri düzenli olarak alınacaktır.
- ✓ Ticaret ve Sanayi Odası, eğitim kurumuna verdiği desteği çeşitli ortamlarda vurgulayacaktır.
- ✓ Sanayicilerin kurumda eğitim vermeleri sağlanacak, İŞKUR destekli eğitim ücreti verilecek ve böylece kurum-sektör işbirliği artırılacaktır.

(*Eylem Sonrası: 4-Orta Derece = 2 x 2*)

2. Kursiyer bulunamaması (*Eylem Öncesi: 6-Yüksek Derece = 2 x 3*),

- ✓ Sektörün sahiplenmesine katkı sağlayacak tüm faaliyetler kurumun itibarını artıracaktır.
- ✓ Merkezin faaliyet ve başarılarını içeren tanıtım çalışmaları yapılacaktır. Böylece kursiyer çekimi için cazibe merkezi oluşturulacaktır. (Reklam, sosyal medya, billboard vb.)
- ✓ İŞKUR, Halk Eğitim Merkezleri ve Meslek Okulları ile ortak çalışmalar yapılacaktır. Böylece kursiyerlerin erişimi kolaylaştırılacaktır.

(*Eylem Sonrası: 2-Tolere Edilebilir = 1 x 2*)

3. Kaliteye ulaşamaması (*Eylem Öncesi: 3-Orta Derece = 1 x 3*),

- ✓ Mesleki ve teknik eğitim programlarının, işgücü piyasalarının mevcut ve gelecek ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde Ulusal Meslek Standartları’na göre hazırlanacak ve güncellenmesi sürdürülecektir.
- ✓ Öğrenme çıktılarını esas alan yeterince objektif kriterlere dayalı bir ölçme ve değerlendirme sistemi oluşturulacaktır.

- ✓ Uluslararası meslek verilerinin üretilebilmesine imkân sağlamak ve ulusal meslek sınıflamalarını geliştiren veya revize eden ülkelerin merkeze model oluşturması için meslek haritaları çıkarılacaktır.
- ✓ Mesleki ve teknik eğitimde uygulanan her bir eğitim programı için öğrenme sürecinin sonunda bireyin kazandığı becerilerin sınıflandığı ve basitten karmaşığa doğru sıralandığı beceri haritaları hazırlanacaktır.

(Eylem Sonrası: 2-Tolere Edilebilir = 1 x 2)

16. EKLER

16.1. Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Raporu

16.2. Diğer Destek Etütler (rezerv etüdü, zemin etüdü vb)

MALATYA 2. OSB İŞGEM MESLEKİ EĞİTİM İLE BÜYÜYOR FİZİBİLİTE RAPORU

Kasım 2019, Malatya

“Malatya 2. OSB İŞGEM Mesleki Eğitim İle Büyüyor Fizibilite Raporu” Fırat Kalkınma Ajansı 2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı kapsamında hazırlanmıştır. Bu yayın içeriği Fırat Kalkınma Ajansı ve/veya T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının görüşlerini yansıtmamakta olup içerikle ilgili tek sorumluluk Malatya 2. OSB İŞGEM ve raporu hazırlayan yüklenici firmaya aittir.

